

ÅRSRAPPORT 2015

UNIVERSITETET I BERGEN

Innhold

Styrets beretning	2
Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Årets aktiviteter og resultater	6
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	6
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	16
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	19
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	23
Styring og kontroll i virksomheten	27
Overordnet vurdering	27
Likestilling og diskriminering	28
Sidegjøremål	30
Samfunnssikkerhet, beredskap og HMS- arbeid	31
Tidstyver i forvaltningen	32
Lærlinger i statsforvaltningen	33
Annen rapportering	33
Vurdering av framtidsutsikter	34
Planer for virksomheten	34
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	35
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	40
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	42
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høgere utdanningssektor og forskningssystem	44
Plan for tildelt bevilgning 2016	46
Vurdering av utdanningskapasitet	48
Oversikt over større investeringsprosjekter	49
Årsregnskap 2015	52
Ledelseskomentarer	52
Regnskapsprinsipper	57
Resultatregnskap	60
Balanseregnskap	61
Noter	63
Likviditet - Kontantstrømanalyse	84
Oppstilling av bevilgningsrapportering	85

Styrets beretning

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

Hovedmålet for forskningen er å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner. Samtidig skjer mye forskning i skjæringspunktet mellom disipliner. Arbeidet med organiseringen av tverrfaglig virksomhet er gitt økt prioritet og i 2015 er universitetsledelsen styrket med en viserektor for tverrfaglig virksomhet og store satsinger.

Resultater

Universitetets forskningsresultater de siste årene viser at satsingen på kvalitet har gitt resultater i form av publikasjoner, doktorgrader, ERC-stipender og andre forskningsprosjekter av høy kvalitet. I den nye Langtidsplanen vil regjeringen stimulere til flere fremragende fagmiljøer. Slike miljøer finner vi i dag for eksempel på Bjerknessenteret, som trekkes frem som et verdensledende forskningsmiljø i Langtidsplanen og har gitt vesentlige bidrag til FNs klimapanel. Dette er ett av flere eksempler på hvordan ordningen med Sentre for fremragende forskning (SFF) og andre spissede virkemidler har gjort det mulig å bygge opp og videreutvikle slike miljøer ved UiB.

Universitetet i Bergen har gjennomført oppdraget Kunnskapsdepartementet har gitt i tildelingsbrevet for 2015. Det er gjennomført grunnleggende forskning, gitt forskerutdanning og gjennomført forskningsbasert undervisning med forventet omfang og kvalitet. Universitetets resultater for 2015 viser framgang både innenfor forskning og utdanning.

I 2015 fikk UiB en øremerket bevilgning på 13,7 mill. kroner til utvikling av verdensledende forskningsmiljø. UiB har i tillegg hentet inn tilleggsfinansiering gjennom samarbeid med Bergens forskningsstiftelse (BFS), som bidrar med 68,5 mill. kroner over 5 år til UiBs toppforskningsprogram.

Per november 2015 er UiB tildelt prosjekter tilsvarende 15,7 mill. euro gjennom programmet Horisont 2020. UiB ligger på topp blant de norske universitetene når det gjelder tilslag på prosjekter. De totale bidrags- og oppdragsinntektene økte med 9% fra 2014 og utgjør nå 864 mill. kroner. Universitetets totale inntekter var vel 4,3 mrd. kroner.

Høsten 2015 var det registrert 15.461 ordinære studenter ved UiB, en økning på 671 fra 2014. Det ble det avlagt 10.711 årsheter studiepoeng, en betydelig økning fra 2014 hvor det ble avlagt 10.127 årsheter. Frafallet i studiene er imidlertid fortsatt høyt og arbeidet med økt studiekvalitet har ennå ikke medført en merkbar reduksjon i frafallet. I 2015 ble det avlagt 246 doktorgrader, en økning på 28 fra 2014.

I 2015 ble UiB trukket fram som Norges mest internasjonale universitet i rankingen til Times Higher Education.

Den nye universitetsaulaen åpnet offisielt 2. september 2015. Universitetsaulaen er en del av universitetets museumsprosjekt. Målet er å rehabilitere og modernisere Naturhistorisk museum, samtidig som man tar vare på de unike kvalitetene i utstillingene og den 150 år gamle bygningen. Regjeringen bevilget i 2015 penger til å rehabilitere resten av museumsbygningen, som etter planen kan gjenåpne i 2019.

En strukturutredning om opprettelse av et kunstnerisk fakultet ved UiB gjennom en eventuell fusjon med Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) er under arbeid. Utredningen, som vil ta for seg faglige ambisjoner, organisasjon, styring, ressurser og administrative spørsmål, vil bli lagt frem for de to institusjonenes styre i juni. Det pågår også samtaler med Høyskolen i Volda om et mulig

utvidet samarbeid med UiB. Journalistutdanning, lærerutdanning og språksamlingene står sentralt her, og en avklaring vil etter planen skje før sommeren.

UiB og Høgskolen i Bergen (HiB) har gjennomført en første utredning av muligheter for nærmere samarbeid om forskning og utdanningstilbud. Rapportene trekker fram forskningsområder og utdanningstilbud hvor et tettere samarbeid kan gi strategiske, faglige og ressursmessige gevinster. Det pågår også et arbeid for å utvikle et tettere samarbeid med HiB om administrative tjenester. Formålet er å støtte opp om det faglige samarbeidet og oppnå en bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser.

Planer og ambisjoner 2016

I 2015 vedtok UiB sin strategi for perioden 2016- 2022: Hav Liv samfunn. I strategien står kunnskapsklynger og tverrfaglighet som det sentrale grepet for å utvikle flere fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Målet er å etablere nye faglige tyngdepunkt og styrke allerede internasjonalt ledende fagmiljøer som forskning på klima og på det marine. Her skal utdanningsinstitusjonene, instituttsektoren, samt kunnskapsintensivt og forskningstungt næringsliv møtes under samme tak for å utvikle talenter til fremtidens kunnskapssamfunn.

Både klyngene og økt satsing på tverrfaglighet vil bygge opp om UiBs ambisjon om å være et offensivt og utadvendt universitet. Implementering av strategien vil være sentral i det videre arbeidet og organisering av satsinger, tverrfaglig samarbeid, kvalitetssikring og synliggjøring av forskningen vil være viktige utfordringer. Det samme gjelder oppfølging av organisasjonsutviklingsprosjektet, der målsettingen er å utvikle de administrative tjenestene slik at de støtter best mulig opp om universitetets oppgaver innen forskning, utdanning og formidling.

Den nye strategien er et verdidokument for hele universitetet. Realiseringen av mål og ambisjoner er avhengig av et vedvarende engasjement og eierskap blant alle våre ansatte og studenter. Universitetets strategi 2016 – 2022 skal realiseres gjennom styrets prioriteringer, gjennom ressursfordeling og ledelse, og gjennom en rekke ulike arenaer for dialog, samspill og lederskap

Bergen, 11.02.2016

Dag Rune Olsen
rektor

Peter M. Haugan

Kjersti Fløttum

Synnøve Fluge

Synnøve Myhre

Thea Sofie J. Grastveit

Magnus B. Nygaard

Anne Kverneland Boggsnes

Johan Fredrik Odjell

Joakim Palme

Kari Amble

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

Universitetets forskningsresultater de siste årene viser at satsingen på kvalitet har gitt resultater i form av publikasjoner, doktorgrader, ERC-stipender og andre forskningsprosjekter av høy kvalitet. I den nye Langtidsplanen vil regjeringen stimulere til flere fremragende fagmiljøer. Slike miljøer finner vi i dag for eksempel på Bjerknessenteret, som trekkes frem som et verdensledende forskningsmiljø i Langtidsplanen og har gitt vesentlige bidrag til FNs klimapanel. Dette er ett av flere eksempler på hvordan ordningen med Sentre for fremragende forskning (SFF) og andre spissede virkemidler har gjort det mulig å bygge opp og videreutvikle slike miljøer ved UiB.

I 2015 fikk UiB en øremerket bevilgning på 13,7 mill. kroner til utvikling av verdensledende forskningsmiljø. UiB har i tillegg hentet inn tilleggsfinansiering gjennom samarbeid med Bergens forskningsstiftelse (BFS), som bidrar med 68,5 mill. kroner over 5 år til UiBs toppforskningsprogram.

Ved UiB ble det avlagt 246 doktorgrader i 2015, en økning på 16 kandidater sammenliknet med 2014. Om lag 37 % av de nye doktorene er utenlandske. Den høye andelen utenlandske doktorer bidrar til å synliggjøre UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet. Økt grad av gjennomføring og kvalitet i forskerutdanningen er særlig vektlagt.

Høsten 2015 var det registrert 15.461 ordinære studenter ved UiB, en økning på 671 fra 2014. Universitetets arbeid med økt studiekvalitet har i midlertid ennå ikke medført reduksjon i frafallet.

I 2015 ble det avlagt 10.711 årsheter studiepoeng og 2.597 grader.

Universitetets inntekter var vel 4,3 mrd. kroner. Av dette var 860 mill. kroner bidrags- og oppdragsinntekter (BOA), en økning på vel 400 mill. kroner fra 2014.

Tabell 1. Noen nøkkeltall for Universitetet i Bergen

	2011	2012	2013	2014	2015
Studenter høst	14 085	14 290	14 451	14 790	15 462
Avlagt 60- studiepoengsenheter	10 028	10 011	10 125	10 127	10 711
Publikasjoner*	1 946	2 036	2 048	1 957	
Doktorgrader	254	251	265	218	246
Inntekter (i mill. kroner)	3 690	3 460	3 754	3 921	4 331
Årsverk	3 370	3 471	3 463	3 566	3 625
andel kvinner	51 %	52 %	52 %	52 %	51 %

* Omfanget av publikasjonspoeng er ikke klart før 1.april.

Den nye universitetsaulaen åpnet offisielt 2. september 2015. Aulaen ligger i sørfløyen av Naturhistorisk museum og har rundt 400 sitteplasser. Den skal være en storstue for hele Vestlandet, med rom for konserter, debatter, møter og seremonier. Som del av åpningsuken ble sjetteklassinger fra Bergen invitert til barneuniversitetet, hvor de fikk lære om alt fra vikingtiden til strafferett og hvordan tannleger kan være detektiver ved å hjelpe politiet med å identifisere tenner.

Universitetsaulaen er en del av universitetets sitt museumsprosjekt. Målet er å rehabilitere og modernisere Naturhistorisk museum, samtidig som man tar vare på de unike kvalitetene i utstillingene og den 150 år gamle bygningen. Regjeringen bevilget i 2015 penger til å rehabilitere resten av museumsbygningen, som etter planen kan gjenåpne i 2019.

I oktober 2015 ble forfatter Jon Fosse, professor Helga Nowotny, forretningsmann Trond Mohn og tidligere visepresident i USA, Walter F. Mondale, utpekt til æresdoktorer ved UiB. Utdelingen fant

sted i den nye Universitetsaulaen. Et æresdoktorat er den høyeste æren universitetet kan gi en person som ikke er ansatt ved UiB. Doktoratet blir gitt for betydningsfull vitenskapelig innsats eller fremragende arbeid til gagn for vitenskapen.

Årets aktiviteter og resultater

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Utdanning

Universitetet i Bergen har som hovedmål for utdanningen å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på danning, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Å være utdannet ved Universitetet i Bergen skal være et kvalitetsstempel. Universitetet skal tilby den beste forskningsbaserte utdanningen i Norge og utmerke seg ved å ha en sterk forankring i en europeisk universitetstradisjon.

De overordnede rammene for arbeidet med kvalitetssikrings- og utviklingsarbeidet av utdanningene ved UiB er beskrevet i «*Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudiene.*» I 2015 har UiB videreutviklet sitt kvalitetsarbeid når det gjelder søknadsprosessen for oppretting av nye studier, noe som er relevant for læringsutbyttet. UiB har utviklet søknadsskjema og veiledninger basert på NOKUTs søknadsskjema og veiledninger til høyskoler som søker om akkreditering av sine studietilbud. NOKUT forventer at selvakkrediterende institusjoner som UiB stiller de samme krav om dokumentasjon og begrunnelser for opprettinger av nye studieprogrammer som de NOKUT stiller til høyskolene. UiB har i søknadsprosessen stilt universitetspedagogiske og studieadministrative veiledningsressurser til disposisjon for fakultetene og instituttene.

Opprettingen av nye studieprogram har i år fått ekstra oppmerksomhet og veiledning. Etter hvert kreves det at alle studieprogram og studieprogram må oppfylle de samme dokumentasjonskravene, som også innebærer krav om klarere redegjørelse og begrunnelse for undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer der tilrettelegging for studentaktivitet står sentralt. Tiltakene har som mål å fremme mer egnende undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer som vil styrke studiekvaliteten, og fremme studentenes oppnåelse av læringsutbyttet.

For åttende året på rad var UiB vertskap for en internasjonal sommer-forskerskole, Bergen Summer Research School (BSRS), med fokus på globale utfordringer. I år sto de nye bærekraftmålene (tusenårsmålene) på programmet. Bærekraftmålene skal gås nærmere etter i sømmene og sommer-forskerskolens fem kurs vil se nærmere på framtidens energilandskap, utfordringer med globale ulikheter og rettfærdige styresett, og tiltak for å sikre helse for svake grupper som barn og kvinner i utsatte posisjoner.

Forskerskolen samlet i alt 68 ph.d.-studenter og 62 foredragsholder og forelesere fra 26 land. Blant foreleserne var bl.a. internasjonalt fremtredende foredragsholdere som tok opp temaer rundt bærekraft og fattigdomsbekjempelse fra ulike disipliner.

Tabell 2 gir oversikt over resultater innenfor universitetets utdanningsvirksomhet.

Tabell 2. Utviklingstrekk innenfor utdanning

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 14-15
Primærstøkere	8 600	8 540	8 560	9 176	8 452	8 918	466
Nye studenter	4 727	4 816	4 907	5 033	4 775	5 220	445
Registrerte studenter høst	14 359	14 085	14 290	14 451	14 790	15 462	672
Antall studieprogram SO	98	94	93	94	95	102	7
Antall studieprogram, master	63	68	72	70	70	85	15
Studentopptak SO	3 681	3 905	3 961	4 018	4 092	4 422	330
Avlagte 60- studiepoengsenheter	10 186	10 028	10 011	10 125	10 127	10 711	584
Studiepoeng/ student	42,6	42,7	42,0	42,0	41,1	41,6	0
Utvexlingsstudenter	1 302	1 372	1 584	1 716	1 615	1 704	89
Kandidattall	2 406	2 528	2 547	2 565	2 515	2 597	82

Etter en nedgang i 2014 er det økning både i antall primærstøkere og antall førstegangs- registrerte studenter. Også antall tilbudte studieprogram er noe høyere enn i 2014.

Studentopptaket via Samordna opptak har økt de siste årene. Etter en periode med stabile tall har det vært en økning i antall avlagte studiepoeng fra 2014 til 2015. Økningen skyldes i hovedsak tilførsel av nye studieplasser. Avlagte grader er på om lag samme nivå i 2015 som 2014. Det samme gjelder antall utvekslingsstudenter.

Forskning

Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for særlig prioritering.

SFF- og ERC-status, samt uttelling i FRIPRO, er viktige uttrykk for en systematisk satsing på kvalitet i forskning i grunnmiljøene. Disse områdene identifiseres i eksterne vurderinger og områder som har særlig høy kvalitet prioriteres. Tilretteleggelse for søknader for å oppnå SFF status, ERC-prosjekter og øvrige EU-prosjekter, er gitt prioritet. Det samme gjelder oppfølging av fellesløftet fra 2014 samt tilrettelegging for nytt fellesløft fra 2016.

Etablering av kunnskapsklynger er en av flere arbeidsmetoder for å oppnå UiBs mål om å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema. Klyngene etableres på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der hvor det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv.

I 2015 har det vært jobbet med å utvikle følgende kunnskapsklynger: *Medieklyngen «Media City Bergen»*; *Marin forskningsklynge*; *En kunnskapsklynge for helsefagene, «Helsecampus Årstadvollen»*; *Klimaforskingsklynge*; *en kunnskapsklynge for fremtidens energi- og teknologiløsninger*; *en klynge for middelalderforskning»*

- ✓ Media City Bergen er etablert og byggeprosjektet skal ferdigstilles i august 2017. Visjonen til Media City Bergen er å skape et internasjonalt ledende miljø for innovasjon og kunnskapsutvikling innenfor mediefeltet gjennom å samle ulike medie-, teknologi-, utdannings- og forskningsmiljøer i en klynge. Universitetet deltar i prosjektet med den praktiske medieutdanningen ved Institutt for informasjons- og medievitenskap, og med en digitaliserings- og formidlingslab som del av universitetets DigUiB-satsing. BTO har også klart et konsept for inkubatorvirksomhet i klyngen som kan representere en prototype som kan inngå i alle universitetets klyngesatsinger. Universitetet er også sentral i NCE Media og Media Region Bergen som støtter opp under klyngesatsingen.

- ✓ Helsecampus Årstadvollen har som visjon å bli et internasjonalt kraftsentrum som skal skape innovative helse- og omsorgsløsninger for hele mennesket, ved hjelp av fremragende forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samhandling. Klyngen skal endre helseforskningens innretning for å skape nye, effektive løsninger på lokale og globale utfordringer gjennom helhetlig, tverrdisiplinær forskning og aktiv bruk av teknologi. Den skal sikre kandidater helhetlig teoretisk og praktisk kunnskap, rettet mot lokale så vel som globale helseutfordringer. Klyngen skal også frembringe de relevante og effektive teknologiske og organisatoriske løsningene som etterspørres av leverandører av helse- og omsorgstjenesten lokalt og globalt. En styringsgruppe ledet av UiB og med deltakelse fra Helse Bergen, Bergen kommune og HiB arbeider med å konkretisere visjoner og utrede rammer for en helsecampus. Arbeid med å planlegge første byggetrinn er kommet langt og forutsetter riving eller rehabilitering av det gamle odontologibygget. Arbeidet er under prosjektering med ambisjoner om byggestart våren 2017. Det er også under planlegging et byggetrinn 2 på tilgjengelig tomt som vil gi grunnlag for en samlet helsecampus. Gjennom valgt arkitektur og teknologi skal campusen legge til rette for fremtidens arbeidsformer, samhandling, god kommunikasjon og kompetanseutvikling i samsvar med faglige ambisjoner.
- ✓ Marin forskningsklynge har eksistert lenge som Bergen Marine Forskningsklynge. De siste to årene er satsingen blitt revitalisert gjennom en egen strategisk samarbeidsavtale mellom Havforskningsinstituttet og UiB, med ambisjoner om å etablere havbyen Bergen som ledende i Europa. Disse ambisjonene tangerer Regjeringens ambisjoner i marin masterplan om å legge til rette for en marin klynge i Bergen. I februar starter det opp en KVVU-prosess som har som formål å klargjøre fremtidig lokalisering av Havforskningsinstituttet. UiB er aktiv deltaker i denne prosessen sammen med andre partnere i Bergen. Som en del av satsingen på marin klynge har UiB også inngått strategiske samarbeidsavtaler med Nofima og Veterinærinstituttet. Samarbeidsavtalen med NIFES planlegges også revidert i løpet av våren 2016. UiB samarbeider dessuten aktivt med andre partnere i Bergen som Havforskningsinstituttet, Bergen Næringsråd, Business Region Bergen, NCE Seafood Innovation Cluster og Maritimt Forum om å profilere «Havbyen Bergen» og etablere nye møteplasser for å drøfte felles ambisjoner og satsinger.
- ✓ Energi- og teknologiklynge er under utvikling med det planlagte EnTek-bygget som en forutsetning for å realisere klyngen. EnTek-bygget er planlagt til 16000m² og skal inneholde eksperimentell infrastruktur og lokalisere relevante fagmiljøer ved UiB, CMR sin samlede virksomhet, forskningsgrupper fra Havforskningsinstituttet og næringslivspartnere. Det gjennomføres nå en arkitektkonkurranse og et skisseprosjekt for bygget. Skisseprosjektet ferdigstilles høsten 2016. Parallelt med dette arbeider styringsgruppen for klyngen med å videreutvikle visjoner og forretningsplan for klyngen. Havforskningsinstituttet inviteres inn som medlem i styringsgruppen for å sikre god forbindelse mellom den marine klyngen og energi- og teknologiklyngen.
- ✓ Klimaforskingsklynge. Bjerknesseneret og Uni Klima samlokaliseres i Geofysen fra 2017. Havforskere fra Havforskningsinstituttet er også tenkt inn som en del av klyngen. Det er også dialog med Nansensenteret om å flytte til Geofysen. Hvis alle miljøene samles vil det utgjøre 180 klimaforskere i en verdensledende klimaforskingsklynge. Det videre arbeid med klyngen må ses i sammenheng med arbeidet med å utvikle klima og energiomstilling som et tredje satsingsområde ved UiB.
- ✓ Middelalderklynge. Middelalderforskningen i Bergen og ved UiB har røtter helt tilbake til opprettelsen av Bergen Museum i 1825. Middelalderen er sentral og konstituerende for Bergens, Vestlandets og Norges historie. Det er nå startet et arbeid for å revitalisere dette fagfeltet. Det humanistiske fakultet har gjennomført en middelalderuke som viste fram det brede og tunge middelalderforskningsmiljøet ved UiB. Arrangementet ga retning for det videre arbeidet med å etablere en middelalderklynge. Mange fagmiljø ved UiB forsker på middelalderen: arkeologer, litteraturvitere, historikere, jurister, språkvitere, kunsthistorikere

og andre. En middelalderklynge vil gjøre disse miljøene synligere og styrke grunnlaget for tverrfaglig satsing. Middelalderklyngen skal arbeide for en større utveksling og samarbeid både mellom fagene ved UiB og med eksterne institusjoner og samfunnssektorer, I 2016 vil fakultetet etablere et samlingsorgan for middelalderforskningen og en styringsgruppe med bred representasjon. Fakultetet vil også arbeide for å etablere tverrfaglige undervisningstilbud innen middelalderstudier,

Noen forskningsresultater i 2015

Forskere ved Centre for Cancer Biomarkers (CCBIO) vant både Helse Vests forskningspris og innovasjonspris i 2015. Forskningsprisen gikk til professor Helga B. Salvesen for banebrytende forskning på livmorhalskreft. Innovasjonsprisen gikk til professor James Lorens for å utvikle og bedre behandlingen av brystkreft. Senteret arbeider med nye kreftmarkører og målrettet behandling av kreft. Forskerne fokuserer særlig på mekanismene knyttet til hvordan kreftcellene påvirkes av mikromiljøet i svulstene.

Sommeren 2015 ble den nye ubemannede miniubåten til Senter for geobiologi (CGB) døpt. Den har fått navnet Ægir 6000 og er en såkalt *remotely operated vehicle (ROV)*, som kan dykke ned til 6000 meters dybde, og gjør at forskerne kan dekke 99 % av verdens dyphavsområder. Ubåten kan samle prøver og ta bilder av bergarter og livet i sjøen. I 2008 oppdaget et CGB-team det vulkanske området Lokeslottet, vest for Bjørnøya. Siden den gang har forskerne oppdaget metaller og nye biologiske arter i området.

Senter for forskning på mødre- og barnehelseintervensjoner (CISMAC) mottok i 2015 et prestisjetungt GLOBVAC-stipend for å forske på ungdomsgraviditeter i Zambia. Forskerne skal undersøke effekten av ulike tiltak som kan føre til at færre jenter blir gravide i tenårene. Dette inngår som en naturlig del av CISMACs arbeid for å fremme forebyggende tiltak innen mødre og barnehelse. Senteret samarbeider med forskningsinstitusjoner i Etiopia, India, Nepal, Norge, Sør-Afrika, Uganda og Zambia samt Verdens helseorganisasjon (WHO).

Hvordan er jorden koblet til verdensrommet? Det er hovedspørsmålet til Birkeland Centre for Space Science (BCSS). I 2015 gjorde senteret et gjennombrudd i spørsmålet om hvorfor nordlyset og sørlyset er asymmetrisk. Funnet er ansett som en svært viktig brikke i puslespillet for å forstå solvindens elektromagnetiske oppførsel i ionosfæren. Resultatene ble publisert i *Journal of Geophysical Research*.

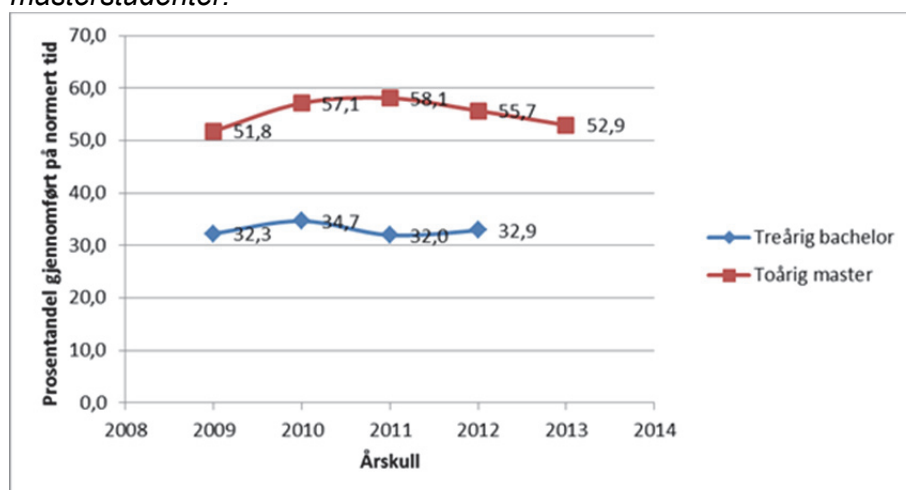
Tre UiB-forskere fikk prestisjetunge stipend fra Det europeiske forskningsråd (ERC) vinteren 2014-2015. Klimaforsker Noel Keenlyside ved Geofysisk institutt er den første UiB-forskeren som har fått ERC sitt Consolidator Grant. Han fikk millionstipendet for å lage en modell for bedre klimavarsling. Like etter ble det kjent at evolusjonsbiolog Andreas Hejnol ved Sars-senteret også er tildelt et ERC Consolidator Grant. Han jobber med å rekonstruere deler av evolusjonshistorien ved å studere enkle organismer som flatormer og pølseormer. Geolog Anna Nele Meckler ved Institutt for geovitenskap mottok et ERC Starting Grant for å gjenskape fortidens klima ved bruk av sedimenter fra havet og dryppstein fra huler.

Nasjonale styringsparametere:

Gjennomføring på normert tid

UiBs beregninger av studiegjennomføring tar utgangspunkt i aktive studiesemestre (tar hensyn til permisjon og deltidsstudenter) og viser en noe høyere grad av gjennomføring enn hva som framkommer i Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport. Frafallet er likevel større enn ønsket nivå og trenden går mot lavere gjennomføring. Figur 1 viser at målsettingen om høyere andel fullført på normert tid, ikke kan sies å være nådd. Etter en periode med bedring nærmer gjennomføringen for toårig master seg nivået i 2009. På bachelornivå har det kun vært mindre endringer.

Figur 1. Prosentandel som har fullført på normert tid av henholdsvis bachelorstudenter og masterstudenter.

Frafall og mobilitet

En sentral årsak til at studentene ikke gjennomfører på normert tid er frafall og mobilitet i studiene. Tabell 3 gir oversikt over frafall og i kullene 2008 – 2012 ved UiB.

Tabell 3. Frafall fra UiB for bachelor- og masterstudier.

Årskull	Frafall bachelor (prosent)	Frafall master (prosent)
2008	35,5	15
2009	39,6	16
2010	37,7	16,1
2011	39	14,2
2012	37,4	13,6

Tabell 3 viser at frafall fra UiB har vært relativt stabilt i perioden både innenfor bachelor og mastergradsstudiene. Det synes således som at mye av årsaken til svakere gjennomstrømming på masternivå ligger i at studentene bruker lenger tid på sine studier enn tidligere.

I 2015 er det fokusert på å rekruttere studiemotiverte og høyt kompetente søkere for å øke gjennomføringsandelen. Det jobbes blant annet kontinuerlig med justeringer av programporteføljen for å øke rekrutteringen og å konsolidere fagtilbudet. Det matematiske-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet arrangerer henholdsvis «Fagdag» og «Åpen dag» rettet mot elever fra videregående skole.

I følge Hovdhaugen et al. (NIFU 2013, side 26) er det en «klar sammenheng» mellom studiepoengproduksjon og karakterer fra videregående skole. Deres funn innenfor de humanistiske-samfunnsvitenskapelige- og realfagene på nasjonalt nivå viser at karaktermessig svake studenter kun klarer «å ta omtrent halvparten av et fulltidstudium». Denne konklusjonen er i overensstemmelse med funnene ved UiB, hvor de frafalte studenters studiepoengproduksjon ligger rundt 30 studiepoeng.

At inntakskvalitet påvirker frafallstatistikken er ikke unikt for høyere utdanning i Norge. «Higher Education Funding Council for England» konkluderer med at en av hovedfaktorene som avgjør om studenter faller fra eller ikke er «entry qualifications» (HEFCE 2015, side 23).

I arbeidet med planleggingen av UiBs fremtidige rekrutteringsstrategi, vil informasjon som bidrar til at elever gjør best mulig kvalifiserte valg når det gjelder valg av studieprogram stå sentralt. Aktuelle

tiltak er å vurdere om informasjonsarbeidet skal starte tidligere i skoleløpet enn hva som gjøres i dag. I tillegg vil det bli fokusert på tiltak der innhold i studieprogrammene og yrkesmuligheter etter fullført utdanning blir vektlagt. Analyser av frafall viser at det er viktig å fokusere på tiltak særlig gjennom hele første året på bachelorstudiene, men også videre i studieløpet. Det skal derfor særlig fokuseres på konkrete tiltak som bidrar til faglig og sosial integrasjon det første studieåret.

Universitetet startet høsten 2015 «Skoleprosjektet». Prosjektet har som hovedmålsetting å styrke UiBs kontaktflate med skoleverket og gjennomføres i tett kontakt med eksterne samarbeidspartnere som Bergen Kommune og Rådgiverforum Hordaland, i tillegg til ungdomsskoler og videregående skoler i Bergen. UiB har en rekke tilbud og kontaktpunkter med skoleklasser, lærere og rådgivere i skolen. Prosjektet skal tilrettelegge for bedre koordinering av disse tilbudene slik at UiB fremstår mer samlet mot skoleverket, og gjør terskelen lavere for kontakt og samarbeid. Formålet er å 1) styrke UiBs omdømme i skolesektoren, 2) hindre frafall gjennom mer treffsikre utdanningsvalg og 3) øke elevenes faglige nysgjerrighet og motivasjon gjennom et tidlig møte med fagmiljøene.

Ett nytt tiltak er opprettelse av en samlet nettside for UiBs tilbud til skoleverket; www.uib.no/skole. Andre tiltak i prosjektet er informasjonsmøter om høyere utdanning for elever i ungdomsskolen i faget utdanningsvalg, utvidet tilbud om «Fagdag i bedrift»-besøk på UiB for elever på niendetrinn gjennom «Ka vil DU bli?» og økt samarbeid med UiBs samarbeidsskole.

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene

Studiekvalitetsseminaret i 2015 fokuserte på studentaktive lærings- og vurderingsformer, bruken av Canvas til læringsfremmende aktiviteter, læringsutbyttestyrt undervisnings- og vurderingsformer, og hvordan fremme ny undervisningskultur for bedring av læringsutbyttet.

Sentralt og lokalt pågår det tiltak for å styrke kompetanse og rolleforståelse hos programstyreledere, undervisningsledere og instituttledere. Det er arrangert seminarer med fokus på utvikling av helhetlige studieprogram og emner som har gode læringsutbyttebeskrivelser og velbegrunnede undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer som samsvarer med beskrivelsene og er egnet til å fremme oppnåelsen av det foreskrevne læringsutbyttet.

Arbeidet for at studentene skal lykkes i å oppnå læringsutbyttet i studiene er koplet opp mot og ses i sammenheng med UiBs satsing for å utnytte potensialet som ligger i å bruke digitale plattformer, verktøy og læremidler i undervisnings- og læringsarbeidet.

I programmet DigUiB gjøres en stor og langsiktig satsing på digitale løsninger for utdanning. Det skal etableres en digital undervisningsarena tilpasset faglige og pedagogiske målsetninger, som skal gjøre UiB til en attraktiv utdanningsinstitusjon for både studenter og undervisere. Det lages blant annet tjenester for opptak og strømming av forelesninger, det etableres ny web-basert læringsplattform, og det legges til rette for nye vurderingsformer og digital eksamen.

DigUiB arbeider med å opprette et læringslaboratorium som skal styrke universitetets kjernevirksomhet. Læringslaben skal:

- tilby forskningsbasert og oppdatert kompetanse og undervisning på bruk av IKT i undervisningen
- ha kapasitet og kompetanse til å utvikle nye og skreddersydde IKT-løsninger og læringsressurser i samarbeid med fagmiljøene
- ha kompetanse og kapasitet til å lage audiovisuelle produksjoner og læringsressurser for undervisning og formidling i samarbeid med fagmiljøene
- drive oppsøkende virksomhet mot fagmiljøene for å identifisere muligheter og potensielle løsninger og anvendelser

- drive forskningsbasert virksomhet, kunne ha egne forskningsprosjekter, og kunne ta eksterne oppdrag
- ha topp infrastruktur (teknisk og administrativ)
- ha tverrfaglig kompetanse både i pedagogikk og teknologiutvikling
- ha samarbeid med Mediesenteret ved HiB

I januar 2015 inngikk UiB, Universitetet i Agder (UiA) og Universitetet i Oslo (UiO) en avtale med Inspira AS som leverandør av eksamensløsningen Inspira Assessment. Våren 2015 gjennomførte vel 3.300 studenter eksamen digitalt – hovedsakelig skriftlig skoleeksamen. I evalueringen fra digital eksamen våren 2015 var studentene stort sett svært fornøyde med gjennomføringen og med den tekniske løsningen

Tallene for høsten 2015 viser at 12.713 studenter har tatt skoleeksamen digitalt. Det utgjorde 48,5 % av høstens skoleeksamener i 2015.

Det universitetspedagogiske fagmiljøet ved UiB er styrket. I tillegg til eksisterende obligatoriske og frivillige kurs, deltakelse i prosessen med å etablere nye studier, støtte gjennom DigUiB-programmet har miljøet holdt flere seminarer og møter om studentaktive undervisningsformer og vurderingsformer som kan erstatte eller supplere skriftlig skoleeksamen.

Følgende tiltak for å bedre studiekvaliteten og læringsutbyttet er iverksatt både sentralt og på fakultetene:

- Satsing på digitale undervisnings- og vurderingsformer gjennom DigUiB-programmet,
- Styrking av det universitetspedagogiske miljøet,
- Forsøk med mentorordninger på flere fakultet,
- Prosjekter for å inkludere praksis i utdanningene,
- Styrking av utdanningsledelsen på alle nivå
- Arbeid for å sikre kvalitet, ressurser og sammenheng mellom studentenes forventede læringsutbytte og de undervisnings- og vurderingsformene som benyttes.

En revidert Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved UiB skal ferdigstilles i 2016. Handlingsplanen utgjør et viktig redskap for å forbedre læringsmiljøet ved institusjonen både fysisk og psykososialt. Dette vil også bedre læringsutbyttet til studentene.

Resultatoppnåelse på forskning utfra institusjonens egenart

Universitetets strategi for 2016 - 2022, Hav, Liv og Samfunn, ble vedtatt høsten 2015. Innenfor denne brede rammen skal UiB bygge videre på disse tradisjonene og være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn. UiB skal utforske, utdanne, utvikle og utfordre. Strategien slår fast at om UiB skal nå sine mål må bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes. Inntekter fra Forskningsrådet og EU er spesielt viktig.

Satsingen på områdene marin forskning, globale samfunnsutfordringer videreføres. UiB har utviklet flere ledende forskningsmiljøer og har i dag fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard, som alle preget forskningsaktiviteten i 2015.

UiB har en lang historie med forskning som støtter opp om en global bærekraftig utvikling. Utfordringer innenfor helse, miljø, demokrati, likeverd og en rettferdig samfunnsutvikling krever utstrakt samarbeid på tvers av disipliner og på tvers av ulike deler av verden. Forskingen er aktuell for å forstå bakgrunn, sammenhenger og endringsprosesser i de store utfordringene vi møter nå og i fremtiden. Forskning på de globale samfunnsutfordringene foregår ved alle fakulteter, de fleste institutter og ved flere spesialiserte sentre, ofte i samarbeid med internasjonale institusjoner. Et

internasjonalt evalueringspanel holdt i 2015 UiBs innsats på feltet for å være av fremragende internasjonal standard.

Marin forskning er et av UiBs tre satsingsområder, sammen med globale samfunnsutfordringer og klima og energiomstilling. I dag har Norge en marin verdiskapning på 90 mrd. kroner. I 2050 antas det at verdiskapningen vil være økt til 550 mrd. kroner. Vestlandet står for 56% av norsk forskning og utdanning innen marine fag.

Godt over halvparten av all norsk marin FoU-aktivitet skjer på Vestlandet og UiB er Norges største marine universitet, med høy internasjonal kvalitet på forskning og utdanning og med flere forskningsmiljø i verdensklasse. Bergensregionen har til sammen Europas største konsentrasjon av marine forskningsmiljø, og er den 13. største marine byen i verden målt i antall vitenskapelige publikasjoner. Den marine forskningen ved UiB ble evaluert av et internasjonalt panel i 2014.

UiB er partner i Bergen marine forskningsklynge, et forpliktende samarbeid mellom sentrale aktører innen marin forskning og utdanning i bergensregionen som vil bli et internasjonalt samlingspunkt for opp til 1.000 marine forskere. Om lag 35.000 arbeidsplasser er direkte eller indirekte knyttet til marine næringer på Vestlandet.

Forskning på klima og energiomstilling finner i økende grad sted på tvers av alle UiBs fakulteter, fra språk- og samfunnsvitenskap til juss og realfag. Forskning på klima og energiomstilling er tett knyttet opp mot UiBs to andre satsingsområder.

Samspill mellom forskning og utdanning

UiB og 18 skoler i Bergen og omegn tegnet nye partnerskoleavtaler i januar 2015. Avtalene varer til 2017 og har som mål å gjøre kvaliteten på studentenes praksis enda bedre. Dette gjøres ved at UiB og skolene har et tett samarbeid om praksiskomponenten i lærerutdanningen, og ved at samarbeidet er en arena for forskning- og utviklingssamarbeid.

Samarbeide med ungdomsskoler og videregående skoler er videreutviklet bl.a. med Amalie Skram videregående skole som er Hordalands første universitetsskole gjennom et utstrakt samarbeid med fagmiljøer ved UiB om forskning og videreutdanning.

Samarbeidet med Amalie Skram videregående skole og universitetets Senter for fremragende utdanning i biologi (bioCEED) er i 2015 konkretisert gjennom oppankring av en avansert målestasjon i Store Lungårdsvann. Elevene på Amalie Skram har umiddelbar tilgang til målingene via nettet. Målingene lagres slik at verdien av disse, både i undervisning og forskning, øker for hvert år som går. I tillegg til klasseromsundervisning basert på lærebøker, vil teori og oppgaver i matematikk og fysikk gradvis utfylles med analyse av den kontinuerlige strømmen av målinger fra målestasjonen. Elevene kan da bruke ekte og egne målinger til å fylle et ellers teoretisk realfagspensum.

Universitetets biologer og kjemikere samt forskere fra andre institusjoner bistår skolens elever (og lærere) med å identifisere og analysere vannmassene. Gjennom dette samarbeidet blir det bygget en realfagskobling mellom undervisning og forskning som kommer til å bli mer effektiv og spennende jo lengre tidsseriene blir. Eksepsjonelt kalde eller varme vinterdager, plutselige stormer eller flommer og lignende vil registreres, og observerbare endringer i naturen vil kunne hentes frem for å se hvordan de påvirker omgivelsene. Forskere vil bidra til at elever og lærere bedre forstår disse prosessene, og med det bidra til å gi undervisningen en helhet. Prosjektet skal bidra til økt nysgjerrighet - og dermed økt forståelse - for realfag og for naturen som omgir oss. Stimuleres den indre motivasjon hos elevene, ser de gjerne lettere nytteverdien av det de lærer. Dermed endres også interessen og holdningen til faget til det bedre.

UiB tilbyr faglig oppdatering av lærere, men også muligheter for elever med spesielle forutsetninger til å ta introduksjonsemner ved universitetet.

UiB inviterer hvert år lærere og ansatte i utdanningssektoren fra hele Vestlandet til faglig-pedagogisk dag. Faglig-pedagogisk dag blir arrangert første fredagen i februar hvert år, og er et møtested for faglig oppdatering og nettverksbygging. Det blir arrangert åpne forelesninger med utgangspunkt i aktuell forskning innen alle fagfelt. Flere av fagmiljøene presenterer gode undervisningsopplegg for ulike klassetrinn.

Deltakelse i Horisont 2020 og Erasmus+

Statistikk per november 2015 viser at UiB ligger på topp blant de norske universitetene når det gjelder tilslag på prosjekter i Horisont 2020. Universitetet i Oslo får imidlertid mest penger, mens NTNU ligger på topp i antall innstilte prosjekter. En oversikt over de norske universitetene er gitt i tabell 4.

Tabell 4. Deltakelse i Horisont 2020.

Universitet	ANT. DELTAKELSER			EU-STØTTE			ANT. KOORDINATORER	
	i søknader	i innstilte prosjekter	Suksessrate deltakelser	i søknader (mill. euro)	i innstilte prosjekter (mill. euro)	Finansiell suksessrate	i søknader	i innstilte prosjekter
UiO	307	31	10,1%	221,4	21,6	9,8%	117	16
NTNU	270	34	12,6%	165,4	19,1	11,5%	87	10
UiB	148	29	19,6%	103,1	15,7	15,3%	49	7
UiTø	72	11	15,3%	42,1	2,5	5,9%	21	2
NMBU	52	3	5,8%	26,7	3,0	11,1%	13	2
UiA	26	2	7,7%	15,9	1,1	7,2%	3	
UiS	22	2	9,1%	14,8	1,7	11,6%	5	
UiN	8			3,6			2	
Totalt:	905	112	12,4%	593,5	64,7	10,9%	297	37

Per november 2015 er UiB ble tildelt i alt 29 nye prosjekt i Horisont 2020, med et samlet ramme på 15,7 mill. euro. UiB koordinerer 7 prosjekter. I de øvrige 21 prosjektene er UiB partner. Over halvparten av de nye prosjektene 54%, er i kategorien Excellent Science.

Internt ved UiB er det i første rekke Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet som bidrar til uttellingen, med ca. 50% av universitets samlede aktivitet. Om lag 20% av aktivitetene finner sted ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, mens fakultetene JUS og psykologi ennå ikke har fått gjennomslag i Horisont 2020 programmet.

Konkurransen i Horisont 2020 er hard og internasjonal; det er følgelig bare de beste miljøene som når opp. Grunnforutsetningen for å lykkes i Horisont 2020 er at våre miljøer har høy kvalitet og kompetanse tilpasset delprogrammene i Horisont 2020.

Det utarbeides nå en ny handlingsplan for en sterkere satsing på Horisont 2020. Planen vil gjelde ut Horisont 2020 programperiode. Det vil bli vurdert om UiB skal satse på bestemte delprogrammer, koblet mot spesielle miljøer som ofte må konkurrere om å få bli med på satsingen. Videre er det det nødvendig med løpende analyser og statistikk over egne og andres erfaringer i søknadsprosessen for å lære av egen og andres suksess eller mangel på sådan. Særlig viktig er det å analysere løpende hva de institusjoner gjør som lykkes særlig godt.

I samarbeid med NTNU og SINTEF har UB åpnet kontor i Brussel, i første omgang som et treårig prosjekt. For at UiB i ennå større grad enn nå skal lykkes med søknadstilslag fra Horisont 2020 og andre programmer i EU, ønsker UiB på denne måten å øke sitt engasjement og sin tilstedeværelse i Brussel. Kontoret er i hovedsak rettet inn mot å bygge nettverk og å dra inn flere EU-kroner forskningsmiljøene. Økt finansiering fra EU er i tråd med ambisjonene norske myndigheter har om at universiteter og høyskoler skal hanke inn flere EU-midler til større forskningsprosjekter.

Erasmus+

Internasjonalisering er et høyt prioritert område. I 2015 var det totalt 484 studenter knyttet til Erasmus+-programmet. Av disse var 140 utreisende, og 344 innreisende. I 2014 var totaltallet 307, hvorav 271 var innreisende og 36 utreisende.

I overgangen fra LLP til Erasmus+ i 2014, har det åpnet seg flere nye muligheter innenfor Erasmus-programmet, både i form av nye aktiviteter, men også fordi Norge har blitt fullverdig medlem av Erasmus+, som programland. I tillegg til student- og ansattutveksling i Europa, er det nå mulig å samarbeide med land utenfor Europa og søke om støtte til store eller små samarbeidsprosjekt (strategiske partnerskap, kunnskapsallianser og kapasitetsbygging). Mobilitet i verden eller «credit mobility» kan også trekkes fram, med stipend til mobilitet av studenter og ansatte til/fra land utenfor Europa. Praksismobilitet for nyutdannede er også en ny aktivitet innenfor Erasmus+, der studenter som er ferdig med en grad, kan gis støtte i inntil 12 måneder for å reise på praksisopphold ved en europeisk arbeidsplass.

Erasmusstipendet er et godt insentiv for å kunne få flere studenter til å reise ut gjennom Erasmus+. Det er uttalt ønske å øke studentmobiliteten til Europa fra Norge. Ved UiB (og andre norske institusjoner) er det stor ubalanse i innkommende og utreisende Erasmus-studenter, og Erasmusprogrammet kan finansiere stipender til betraktelig flere utreisende norske studenter enn de som faktisk drar. Det er også flere nye muligheter for ansatte for å søke om samarbeidsprosjekt innenfor Erasmus. Her har vi et ubrukt potensiale som bør kunne realiseres gjennom mer målrettet informasjonsarbeid om Erasmus-programmet, både mot studenter og ansatte.

Handlingsplanen for internasjonal virksomhet 2011 - 2015 hadde som mål at minst 30 % av studentene som avla en grad ved UiB skulle ha vært på utveksling i utlandet i løpet av studietiden. Denne målsettingen er nådd og i strategien 2016 - 2022 er målet at 40 % av studentene skal ha et internasjonalt utvekslingsopphold.

Virksomhetsmål 1.1: Å tilby internasjonal anerkjent forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet

Styringsparametere:

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Kvalitetssikring og dimensjonering av utdanningsprogrammene er avgjørende for å sikre den forskningsbaserte utdanningen som kjennetegner forskningsuniversitetene. Å få til riktig dimensjonering har vært en viktig oppgave de siste årene. Studentopptaket er økt tilsvarende økningen som følger av tildeling av nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet. Det er ikke ønskelig å øke opptaksrammene uten at det gis nye, fullfinansierte studieplasser. UiBs studieprogramportefølje skal være framtidsrettet, ambisiøs med tydelig profil. Denne skal være samfunnsrelevant, ha god kvalitet og gjenspeile vår egenart med en hovedprofil og faglig bredde. Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig tilsatt har etter dette vært svært stabil over tid, med en variasjon mellom 7,1 - 7,5 student per tilsatt i perioden 2010 - 2015.

Tabell 5. Studenter per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (UFF)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
HF	9,4	8,6	8,3	8,6	8,4	8,7
MN	4,1	4,3	4,7	4,7	4,9	5,0
MOF	3,7	4	3,4	3,4	3,4	3,6
SV	12,7	12,5	12,1	12,1	12,5	12,7
JUS	31,2	30	28,2	26,2	22,8	24,4
PSYK	11	11,3	9,9	10,4	10,8	13,4
SUM	7,4	7,3	7,1	7,2	7,2	7,5

Der stor variasjon i forholdstallet mellom fakultetene, i hovedsak forklart ut i fra fagenes egenart. Lavest forholdstall er ved MN og MOF, der det i gjennomsnitt er under 5 studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling. Fra 2014 har det vært en økning i antall studenter

per vitenskapelig årsverk. Dette skyldes en økning i antall studenter, særlig knyttet til studentopptaket høsten 2015, uten en tilsvarende vekst i antall ansatte.

Virksomhetsmål 1.2: Å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner

Styringsparameter:

Antall publikasjonspoeng per ansatt per år

(Data foreligger først 1. april)

Virksomhetsmål 1.3: Å ha og fremme grunnleggende forskerutdanning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner

Styringsparameter:

Kandidatens gjennomføringstid

Forskerutdanningen ved UiB holder høy kvalitet og volum. Gjennomstrømning på ph.d.-programmet er god, og blant de beste i Norge. Programmet har få underkjente avhandlinger. I 2015 ble 5 avhandlinger underkjent ved UiB mot 9 i 2014.

77 % av kandidatene som ble tatt opp på doktorgradsprogrammet 2009 har fullført ph.d.-graden. For 2014 var dette tallet 73%. UiB har de senere årene ligget over gjennomsnittet for universitetene og sektoren generelt for dette styringsparameteret. I følge Tilstandsrapporten for høyere utdanning 2015 hadde UiB den høyeste andelen av doktorgradskandidater som har fullført i løpet 6 år etter opptak. Nettotiden på doktorgradsprogrammet for de som disputerte i 2015 var 3,8 år. Dette er noe høyere enn i 2014 da nettotiden var 3,6 år.

UiB hadde i 2015 en liten økning i antall disputaser. Universitetet opplever at antall nye kandidater i programmet varierer noe fra år til år, og har spesielt fokus på å holde antall eksternfinansierte doktorgradsprosjekter på et høyt nivå. Kandidater finansiert utenom grunnbevilgning utgjør over halvparten av volumet i programmet. Det er vesentlig å holde denne andelen høy for å sikre at antall disputaser ikke går ned. Forskerutdanningen er også preget av jevn kjønnsbalanse og en kandidatgruppe med en høy andel utenlandske statsborgere.

Som del av Organisasjonsutviklingsprosjektet er universitetets forskerutdanning styrket gjennom en bedre samordning av de sentraladministrative tjenestene. Prosjektet er også fulgt opp gjennom flere delutredninger høsten 2015 og det er etablert et godt grunnlag for å systematisere tiltak i ny handlingsplan, som etter planen skal vedtas våren 2016.

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europe. For å få til dette trengs forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

Tilrettelegging for næringsmessig utnyttelse av forskningsresultater inngår som del av universitetets samfunns- og formidlingsansvar. Dette arbeidet ivaretas gjennom selskapet Bergen Teknologioverføring AS (BTO). BTO, som opprinnelig ble stiftet av UiB, Helse Bergen og Havforskningsinstituttet, fikk i 2015 to nye organisasjoner inn på eiersiden, HiB og SIVA. Dette medførte også at BTO overtok Nyskapingsparken inkubator fra HiB.

BTO mottok i 2015 totalt 136 forretningsideer, hvorav 29 fra UiB. Det ble registret i alt 20 (10 UiB) patentsøknader, inngått 13 avtaler om kommersiell anvendelse (10 UiB) og etablert 10 nye foretak, hvorav 5 er relatert til UiB. Oversikten omfatter antall forretningsideer mottatt av kommersialiseringsenhet, registrerte patentsøknader, inngåtte lisensieringskontrakter og nye foretak etablert av kommersialiseringsenhet (KE) eller teknologioverføringskontor (TTO). Rapporteringen viser om ideen kommer fra egen eller andre institusjoners aktivitet og om kommersialiseringen foregår ved egen eller samarbeidende kommersialiseringsenhet. Det vises for øvrig til oversikten i tabell nedenfor.

Tabell 6. Aktivitet ved Bergen Teknologioverføring AS

	Fra aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved egen institusjon til samarbeidende kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved andre institusjoner til egen kommersialiseringsenhet	TOTAL
Mottatte forretningsideer	29		107	136
Registrerte patentsøknader	10		10	20
Inngåtte lisensieringskontrakter	10		13	23
Nye foretak etablert	5		5	10

Basert på en evaluering høsten 2015 ble universitetets Råd for samfunnskontakt lagt ned og erstattet av et Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Det nye rådet skal bidra til å utvikle og styrke UiBs kontakt og samarbeid med arbeidslivet. For UiB er hensikten med å opprette et Råd for samarbeid med arbeidslivet å lytte til arbeidslivets behov og forventninger til universitetet, og å få råd og innspill til UiBs samarbeid med arbeidslivet. Rådet har et særskilt ansvar for å utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet.

Universitetets SFI- senter, Sea Lice Research Centre (SLRC), fikk i 2015 toppkarakter av Forskningsrådets midtveiseevalueringen. Ekspertkomitéen fra Forskningsrådet mente at lakselussenteret i Bergen er et fremragende senter med svært solid og bred kompetanse, entusiastiske medarbeidere og høy produksjon. Senteret arbeider for å bekjempe lakselus og har et budsjett på 200 mill. kroner fordelt over åtte år.

Nasjonale styringsparameter:

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Strategien Hav, Liv Samfunn slår fast at UiB gjennom et sterkt og tett samspill med omverden skal medvirke til et samfunn bygget på kunnskap, ferdigheter og holdninger. Samspillet mellom forskning og utdanning skal styrkes gjennom økt lokalt og regionalt samarbeid. I 2015 fornyet UiB samarbeidet med BKK om forskning på fornybar energi, energiomstilling og infrastruktur. BKK-avtalen skal gi økonomisk støtte til grunnforskning og studiestipender på relevante fagfelt. Alle fagmiljøene ved universitetet kan søke om støtte. Som en del av avtalen bidrar BKK økonomisk til et masterprogram i energi der UiB samarbeider med HiB.

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. For å få dette til trengs forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

Kommersialisering av forskningsresultat, innovasjon og entreprenørskap får en stadig sterkere vektlegging både blant studenter og i nasjonale og internasjonale forskningsprogram. UiBs arbeid med entreprenørskap i utdanningen følges opp både gjennom fakultetene, gjennom samarbeid med HiB og NHH samt gjennom BTO. BTO jobber tett på fagmiljøene for å finne de gode forskningsideene, men med en spesiell oppmerksomhet rettet mot de miljøene som viser høy aktivitet og kvalitet på forskningen. Erfaringsmessig har dette vist seg å fremskaffe de beste ideene med et innovasjon- og kommersialiseringspotensial. BTO arbeider også sammen med UiB for å styrke de faglige forskningsklyngene, og de regionale næringsklyngene som arena, NCE prosjekter (National Centre of Expertice) og GCE Subsea. Dette både gjennom egne innovasjonsprogrammer

som Accel, gjennom inkubatorprogram og gjennom generelt nettverk. UiB samarbeider også tett med BTO for å øke egen og regionens deltakelse og posisjon i prosjekt under Horisont 2020.

Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR

UiB har klare målsettinger om å øke aktivitetene innenfor BOA. Ekstern finansiering gir ressurser, inspirasjon og kunnskap. Å vinne fram i norske og internasjonale konkurranser viser og styrker kvalitetene i forskning.

Totalt var det en økning på vel 27 mill. kroner i inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR fra 2014 til 2015.

Tabell 7. Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom EU og NFR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Statlige etater	135 077	133 225	152 754	122 218	108 432	114 446
Kommunale/ fylkeskommunale etater	3 891	4 917	7 924	11 623	6 216	5 357
Næringsliv/ private	88 126	75 714	74 595	84 513	69 731	47 252
Utlandet eks. EU.	12 594	21 400	21 805	15 218	14 897	27 590
Stiftelser og organisasjoner	71 621	77 334	76 739	76 879	50 287	65 024
Gaver/ gaveforsterkning og tilskudd	33 757	28 607	44 523	59 335	93 115	109 535
SUM	345 066	341 197	378 340	369 786	342 678	369 204

Det er i første rekke inntekter stiftelser og organisasjoner og gaver/ gaveforsterking det har vært inntekstvekst fra 2014 til 2015, mens det har vært en nedgang i inntekter fra næringslivet. Fra andre statlige etater har det vært en mindre vekst fra 2014 til 2015.

Gaver og gaveforsterkning økte fra 93 mill. kroner i 2014 til 110 mill. kroner i 2015. I de ti årene som er gått siden *Bergens forskningsstiftelse* (BFS) startet sin virksomhet, er forskningen ved UiB støttet med om lag 500 mill. kroner. Store deler stiftelsens arbeid har vært rettet mot rekruttering av fremragende forskere ved hjelp av rekrutteringsstipender og vitenskapelig utstyr. I alt er det tildelt 29 rekrutteringspakker til fagmiljøer ved UiB i denne perioden, 4 av disse ble tildelt i desember 2015. Samlet har stiftelsen gitt om lag 240 mill. kroner til ulike tiltak for rekruttering av unge fremragende forskere ved UiB siden oppstart i 2004.

I 2015 har stiftelsen også gitt viktige bidrag til universitetets satsing på verdensledende miljø på til sammen 69 mill. kroner, samt 20 mill. kroner i støtte til universitetets satsing på *Medborgerpanelet*.

Andre langsiktige forskningsbidrag kommer fra *Kreftforeningen*. I 2015 bevilget foreningen 33 mill. kroner til prosjekter ved UiB. Dette er et viktig bidrag til kreftforskningen ved UiB.

Gaver og gaveforsterkning økte fra 93 mill. kroner til 110 mill. kroner.

Universitetets eksternt finansierte virksomhet har stor betydning for å kunne realisere våre strategiske mål. Fortsatt er det et potensial for å øke de eksternt finansierte inntektene fra internasjonale og nasjonale kilder. Gjennom organisasjonsutviklingsprosjektet og gjennom kartlegginger ved Forskningsadministrativ avdeling er det utviklet gode analyser av universitetets eksternt finansierte prosjekter og vår søknadsprofil.

Forskningsinnsats i MNT- fag og profesjonsfag

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT- fagene og har satset betydelig på MNT-fagene, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. Satsingen ønskes forsterket i tråd med regjeringens forslag, gjennom tiltak

utenfor rammen i budsjettet for 2017. Dette gjelder tiltak for bedre infrastruktur, studentarbeidsplasser og styrket ramme.

Arbeidet med EnTek-bygg inngår også i et initiativ for å etablere en energi- og teknologiklynge med navnet «Science City Bergen» som et samarbeid mellom forsknings- og utviklingsmiljøer, utdanningsinstitusjoner og næringsliv i regionen. Arbeidet som er igangsatt videreføres i 2016.

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på MNT-fagene, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. En betydelig andel av UiBs tildelinger fra H2020 ligger innenfor MNT-satsingen. UiB har opprettet et eget institusjonelt utvalg for infrastruktur. Utvalget skal vurdere tilgjengelighet til infrastrukturene og vurdere hvordan forskningsinfrastruktur også kan tilgjengeliggjøres i undervisningen og dermed bidra til forskningsbasert undervisning.

Subsea-klyngen i Bergen har fått status som Global Centre of Expertise. For UiB betyr deltakelse i GCE Subsea en styrking av det marine forskningsmiljøet og er et nytt viktig steg på veien fremover mot etableringen av Science City Bergen og EnTec-bygget.

Med status som Global Centres of Expertise går GCE Subsea inn i det som kan kalles norsk næringslivs elitedivisjon. En viktig målsetting for GCE Subsea er å bidra til omstilling og videreutvikling av verdensledende norsk undervannsteknologi til bruk på nye områder og i nye næringer.

Senteret er det eneste i landet som får status som GCE. Men det skjer samtidig mye i ulike deler av det marine forskningsmiljøet ved UiB og i Bergen. The Seafood Innovation Cluster tildelt status som et Norwegian Centre of Expertise (NCE). Regionen har nå tre viktige klynger, når NCE Maritime CleanTech er inkludert, som alle vil være svært viktig for å gi økt omstillingsevne og innovasjonstakt i regionen.

En rekke forskere ved UiB jobber med problemstillinger knyttet til polare områder. Områdene er globalt viktige med tanke på dyre- og planteliv, matressurser, klima, mineraler, urbefolkning, internasjonal havrett, skipstrafikk, miljø og økonomi, for å nevne noen tema. Et eget nettverk med nærmere 100 forskere ved UiB for å styrke samarbeidet og innsatsen knyttet til polarforskning ved UiB. En rekke samlinger og arrangementer er gjennomført om arktiske og antarktiske temaer.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

UiB har som hovedmål for samfunnsdialogen: å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og en kunnskapsbasert samfunnsutvikling.

Gjennom engasjert, saklig og moderne formidling og kommunikasjon skal universitetet framstå som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet, og som ett av de beste og mest interessante studie- og forskningsstedene i Norge.

Det er et mål å styrke universitetets rolle og omdømme som partner i et attraktivt, kunnskapsintensivt kultur-, samfunns- og næringsliv og å profilere universitets rolle og funksjon for å sikre fri og uavhengig forskning og utdanning i samfunnet.

Nasjonale styringsparametere:

Fleksibel utdanning

DigUiB hadde som hovedmål i 2015 å finne en ny løsning for læringsstøtte for å erstatte eksisterende læringsplattform og å utvikle et produksjonsmiljø for å støtte fagmiljøene når de utvikler digitale læringsressurser. I løpet av 2016 skal hele UiB flytte over på ny læringsplattform, som har fått navnet Mitt UiB. De to første fakultetene flytter i sin helhet over fra vårsemesteret 2016, mens de fire siste kommer etter høstsemesteret 2016. Tyngdepunktet i den nye plattformen er Canvas, men vil med tiden omfatte en rekke integrerte tjenester og vil samlet utgjøre det meste av UiBs digitale læringsmiljø. Canvas gir faglærerne flere strenger å spille på i arbeidet med å utarbeide og implementere nye og bedre undervisnings- og læringsformer, samt studentaktiv læring. Canvas kan også støtte nye samarbeidsformer, og vil gi oss fleksibilitet og valgfrihet.

Et produksjonsmiljø er etablert, og leverer i dag produksjonsstøtte til fagmiljøene, produserer «Massive Open Online Courses» (MOOC) og leverer videonotattjenester for opptak av forelesninger for å nevne noe. Digitalisering av læringsressurser gjør at både studenter som møter på campus og fjernstudenter kan arbeide mer fleksibelt.

I 2015 er det startet opp en MOOC i klima med navnet «Causes of climate change» på plattformen FutureLearn som tilgjengelig for over million nettstudenter. I tillegg sluttfasen for en ny MOOC – «Occupational health in development countries» i sluttfasen. (- som skal kjøre første gang i mars 2016.

UiB følger utviklingen av ulike tjenester i eCampus nøye, og deltar i felles fora og på nasjonale erfaringsseminarer for blant annet å bidra med de erfaringene vi nå gjør oss. Prosjekter for felles innkjøp av systemer ligger tidsmessig for langt fram i tid i forhold til det UiB har behov for, og en del av de felles innkjøpene kommer for sent om vi ikke skal få en kraftig oppbremsing av utviklingen.

Etter og videreutdanning

UiB har som mål å være en aktiv bidragsyter i det samfunnsoppdraget etter- og videreutdanning (EVU) representerer, og UiB har tilbudt denne typen av fleksibel utdanning siste 20 år. Høy faglig kompetanse og bredde innenfor en rekke fagområder gjør at UiB burde stå i en særstilling til å kunne tilby forskningsbaserte etter- og videreutdanningstilbud av høy kvalitet til arbeids- og samfunnsliv.

UiB vedtok en handlingsplan for etter- og videreutdanning våren 2015. Det er vedtatt 4 innsatsområder i planperioden. UiB skal;

- satse på skolen
- satse på offentlig sektor og organisasjoner i arbeidslivet
- tilby EVU innen UiBs strategiske profilområder
- videreutvikle etterutdanningstilbudet

Kontor for etter- og videreutdanning har ansvar for å koordinere gjennomføring av planen mens fagmiljøene har det faglige ansvaret. Sommeren 2015 ble det tilsatt ny daglig ledelse ved kontoret og høsten 2015 har arbeidet med handlingsplanen blitt igangsatt.

Det er allerede oppnådd gode resultater i forhold til satsing på skolen. Det er utviklet tettere kontakt mot skoleeierne på fylke og kommune. UiB deltar nå aktivt i de sentrale programmene skolebasert kompetanseutvikling og ikke minst i Kompetanse for kvalitet. Her øker UiB sitt tilbud med 75% i 2016/17 og har hatt god uttelling på søknader til Utdanningsdirektoratet. Det er også inngått oppdragsavtale med Hordaland fylkeskommune om etterutdanning i norsk som annetspråk.

UiBs EVU-tilbud skal reflektere en vilje til utprøving og videreutvikling av nye undervisnings- og læringsformer, både ved å videreutvikle egen undervisningsvirksomhet og for å imøtekomme kompetansebehov i samfunns- og næringsliv. Dette gjelder utprøving av både digitale hjelpemidler i undervisningen og undervisningskonsepter utenfor campus, som bedrifts- og skolenære

undervisningsopplegg. I 2015 er det gitt utviklingsstøtte fra Utdanningsdirektoratet til utvikling av nettbasert tilbud i spansk som skal gis som tilbud innen programmet Kompetanse for kvalitet fra 2017. Det er videre gitt tilsagn på søknad om utvikling av nettarbisk fra Norgesuniversitetet. Det samarbeides tett med DigUiB prosjektet, det tilsettes en egen rådgiver med dette som fagområde og det vil være et tett samspill med UiBs lærings- og formidlingslab som del av Media City Bergen fra 2017.

Virksomhetsmål 3.1

Å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og bidra til en kunnskapsbasert samfunnsutvikling

Styringsparameter

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapen til UiB og derigjennom også heve universitetets omdømme.

Formidlingen fra universitetets forskere skjer i ulike fora: nyhetsbrev, konferanser, komiteer og offentlige oppdrag, via personlige møter, e-post og telefon. Universitetets økte satsing på open access publisering vil også bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

UiB jobber aktivt med å styrke og øke formidlingen gjennom media. I 2015 registrerte UiBs mediekontakter 454 henvendelser fra journalister som ønsket ideer til saker, tips om kilder og annen informasjon om universitetets virksomhet. I tillegg kommer den direkte kontakten mellom andre ansatte, medier og publikum. Universitetets presserom på nett ble besøkt rundt 6000 ganger.

Det ble det totalt foretatt 253 utgående henvendelser til media. Av disse var 151 eksklusive tips, 82 felles nyhetstips til mange medier og 20 pressemeldinger. I tillegg sendte vi ut doktorgradspressemeldinger om alle kommende disputaser.

Tabell 8. UiB i media

	2011	2012	2013	2014	2015
Henvendelser fra media	379	540	627	446	454
Henvendelser fra andre eksterne	49	64	62	64	58
Inngående henvendelser totalt	428	604	689	510	512
Utsendte nyhetstips	144	72	106	102	82
Eksklusive tips/innsalg	0	70	94	150	151
Utsendte pressemeldinger	7	12	22	24	20
Utgående mediesaker totalt	151	154	222	276	253

Det drives omfattende formidling gjennom publiseringskanaler som magasiner, brosjyrer, sosiale medier, i massemedier, på web og som TV-produksjoner på web og i nasjonale og internasjonale TV-kanaler. UiB ble i 2015 omtalt i om lag 11.600 nyhetssaker i norske papir- og nettkilder. Disse tallene er basert på søk i norske medier gjort gjennom overvåkingstjenesten Retriever (Atekst). Antall nyhetssaker per år har ligget på et stabilt nivå de siste årene, med 11–12 000 saker per år.

På UiBs sentrale nyhetssider ble det publisert 247 artikler om UiBs forsknings-, utdannings- og formidlingsaktiviteter. På de tilsvarende engelskspråklige sidene, under vignetten «News», ble det publisert 133 artikler. Når det gjelder UiBs sentrale kontor for sosiale medier er Facebook størst med 35.000 følgere, fulgt Twitter med 9.500.

I 2015 ble et nytt design av UiBs websider lansert, uib.no. Det nye designet bygger på universitetets justerte grafiske profil i samband med lanseringen av UiBs Strategi 2016 – 2022. UiBs web har over seks mill. besøkende og omkring to mill. unike brukere.

I 2015 kunne UiB Alumni ønske velkommen nesten 800 nye medlemmer, og 4250 personer er nå med i alumnusnettverket. UiB Alumni har jobbet med å nå ut til flere alumner, og vært aktivt tilstede ved en rekke hendinger inn- og utland. Den årlige Alumnusdagen ble arrangert den 12. september med over 700 påmeldte alumner.

Christiekonferansen 2015 ble avholdt 29. april og hadde tema «Nordsjøen». Christieprisen, som tildeles noen som har bidratt til å styrke båndene mellom universitetet og omverdenen, ble i 2015 tildelt Christian Rieber. Han fikk prisen for sin mangeårige støtte til klima- og helseforskning.

UiB fortsatte i 2015 sitt gode samarbeid med Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF). Fagmiljøene fikk tilbud om å vise filmer for studenter, ansatte og alumner i samarbeid med BIFF, og suksessen med «Gulluglen», en pris for beste forskningsformidlingsfilm, ble videreført. Vinner ble klimafilmen «Ice and the sky» av Luc Jacquet. Det har også blitt etablert et samarbeid med Nordiske mediedager (NMD) for å styrke profileringen av UiB. Dette vil videreføres i 2016, hvor det planlegges økt profilering og alumnusaktiviteter i forbindelse med Mediedagene.

UiB bidro som vanlig sterkt tilstede på Forskningsdagene 2015, som hadde tema «mat». Her bidro UiB på "Forskningstorget", "Forsker Grand Prix", "Forskningsdagene UNG" og "Foredrag og Debatt". Cecilie Gudveig Gjerde fra Institutt for klinisk odontologi dro i land seieren i Forsker grand prix. Kontor for samfunnskontakt bidro også til avviklingen av formidlingsdagen «Forskning i Front», i regi av Universitetsbiblioteket.

Universitetsaulaen brukes aktivt som en viktig arena for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og har blitt en sentral møteplass mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv. I forbindelse med museumsprosjektet og åpningen av universitetsaulaen i 2015 ble det gjennomført en omfattende kampanje i sosiale media med emneknaggen #mittmuseum for å informere og sette fokus på behovet for videre bevilging til rehabilitering av museet. Museumsprosjektet og aulaåpningen fikk stor oppmerksomhet i media i 2015.

UiB feiret Norges Høyesteretts 200-årsjubileum med symposium, konferanse, foredrag, bokutgivelser og utstillinger. Høyesteretts rolle ble satt i historisk, politisk og juridisk perspektiv. Feiringen av jubileet fikk stor oppmerksomhet i media.

UiB har en sentral internasjonal posisjon i flerfaglig klimaforskning, særlig representert ved Bjerknessenteret, men også ved større prosjekter i andre fagmiljøer. Et slikt prosjekt er det EU-finansierte konsortiet ECOPAS, fokusert på klimaendringenes samfunnsmessige konsekvenser på Stillehavsoyene. ECOPAS prosjektet inkluderer en sterk komponent av utøvende kunst fokusert på klimaendring og produsert av koreografer, dramatikere og komponister fra Stillehavsoyene. I den forbindelse inngikk UiB et samarbeid med Festspillene i Bergen om å invitere forestillingen «*Moana*» til Festspillene som et forskningsforankret kunstnerisk bidrag fra UiB.

Gjennom dette initiativet har UiB for første gang gått aktivt inn i den kunstneriske delen av Festspillene, i form av et nytt varig samarbeid hvor vitenskap og kunst forenes. Forestillingen «*Moana*» ble kombinert med et klimasymposium der internasjonalt ledende klimaforskere møtte politikere og kunstnere fra Stillehavet og Norge.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

En viktig oppgave i 2015 har vært å følge opp Organisasjonsutviklingsprosjektet(OU) som ble igangsatt i 2014. Prosjektets målsetting er å sørge for at universitetets organisasjon, administrative tjenester og støttefunksjoner til enhver tid er formålstjenlig og tilpasset universitetets kjernevirksomhet. Kartleggingen blant fakulteter og sentraladministrative avdelinger har dannet grunnlag for prioriterte innsatsområder.

Utvikling av støttefunksjoner og tilrettelegging for drift av større prosjekter er prioritert. Det er etablert et sentraladministrativt BOA-team for å gi et helhetlig tjenestetilbud til fakultetene, og det er utviklet nye kompetansetiltak til støtte for fakultetenes prosjektoppfølgning. Tjenestene skal videreutvikles i tråd med anbefalingene fra organisasjonsutviklingsprosjektet i løpet av 2016.

Kartleggingen av kvalitet i rekrutteringen til vitenskaplige stillinger er ferdigstilt og vil danne grunnlaget for felles prosedyre som sikrer kvalitet og effektivitet. Nye annonsemalar, og malar for utlysningstekster, samt verktøy til bruk i planlegging av rekrutteringsprosesser er ferdigstilt. En revidert lønnspolitikk er også vedtatt.

Ekspertutvalget for gjennomgang av finansieringssystemet for universitetets og høyskoler leverte sin innstilling i januar 2015 og statsbudsjettet for 2016 ble endringer i finansieringsmodellen vedtatt. De foreslåtte endringene vil påvirke universitetets rammebetingelser og i den forbindelse er det satt ned et utvalg som skal vurdere universitetets interne fordelingsmodell. Formålet er å vurdere om endringene som er gjort de siste årene har styrket universitetets muligheter til å nå sine kvalitetsmål innenfor forskning og utdanning. Utvalget skal levere sin innstilling 15. mars 2016.

Å ivareta universitetets realkapital er viktig og investering og vedlikehold av bygg er sentralt. Med satsing på byggprosjekter, særlig ved påkrevd rehabilitering og modernisering, er det nødvendig å prioritere investeringer i tiden framover. Dette vurderes som nødvendige investeringer for bedre rammevilkår for forskning og utdanning. Det arbeides med omfattende oppgradering av bygningsmassen.

I forbindelse med regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform er prosjektet «effektiv administrasjon» satt i verk. Prosjektet er et av flere tiltak som skal sikre handlefrihet i tiden fremover. Samtidig er det et mål at UiB gjennom en effektiv administrasjon skal sikre at mest mulig ressurser brukes inn mot kjerneaktivitet og strategiske satsinger.

Det arbeides målrettet for å bedre kjønnsbalansen og motvirke diskriminering i alle miljøer.

Nasjonale styringsparametere til sektormål 4:

Langsiktig økonomisk planlegging

UiB skal over sine felles budsjettavsetninger bidra til å gjennomføre Strategi 2022. Dette søkes ivaretatt gjennom en økonomisk langtidsplan for gjennomføring av Strategi 2022 som gir forutsigbarhet.

I de første fire årene gjennomføres dette innenfor en samlet ressursramme på 2 mrd. kroner. Av dette er om lag 350 mill. kroner styrking.

De viktigste virkemidlene i langtidsbudsjettet:

- UiBs budsjett til felles avsetninger er fordelt etter de operasjonelle målene i strategiplanen.
- Det er laget et anslag på kostnadsutvikling og inntektsutvikling i perioden 2016 - 2019 og videre for utsikter i perioden 2020 – 2022.
- I tillegg til at kjente tiltak er planlagt og skissert plassert i tid, er det satt av midler til tiltak som defineres i senere perioder.
- Satsningene muliggjøres ved langsiktig omfordeling som flytter midler i retning av fornyelse.

- Omfordelingen vil i gjennomsnitt være 1,5 % for de fire første årene i strategiplanen.
 - 1,5 % i 2016
 - 1,8 % i 2017
 - 1,7 % i 2018
 - 0,8 % i 2019
- At omfordelingen planlegges over 4 år gjør det mulig for fakultetene å innrette seg gjennom langsiktig tilpasning.

Midlene som omfordeles skal ha som formål å legge til rette for at fagmiljøene selv skal kunne gjennomføre UiBs strategi. Det betyr at tiltak som letter gjennomføringen for flere fakulteter prioriteres.

Robuste fagmiljøer

Fagmiljøene har ansvar for utviklingen av fagdisipliner, grunnforskning, forskerutdanning og forskningsbaserte utdanningstilbud. Den faglige virksomheten er fri og kritisk, og den faglige og institusjonelle autonomien sikres gjennom organisering, ledelse og ressursfordeling som er forankret i fagmiljøene. Institusjonelle og finansielle rammevilkår tilpasses forskjellene mellom fagmiljøene. Ulike fagmiljøene videreutvikles og fornyes ut fra sine egne kulturer og tradisjoner.

I oppfølgingen av fagevalueringen fra 2014 jobbes det i større grad med å tilrettelegge for tverrfaglige og tverrfakultet organisering av forskningen. Samarbeidet med universitets randsone og ulike klyngeorganiseringer skal bidra til å skape faglige robuste miljøer.

Øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger

Universitetet i Bergen ønsker å være et foregangsuniversitet i arbeidet for likestilling og kjønnsbalanse på alle nivåer i organisasjonen. Det er et mål at kvinner skal utgjøre 50 % av nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved UiB i planperioden og at andel kvinner totalt innenfor kategorien skal utgjøre minst 40%. En særlig utfordring ligger i å rekruttere flere kvinner til faglige toppstillinger. Data fra 2015 viser at UiB ennå har et stykke igjen for å nå disse målsettingene.

Andel midlertidig tilsatte

Det er et mål å redusere andel midlertidig tilsatte. I den forbindelse ble det utarbeidet en handlingsplan for redusert midlertidighet ved UiB. Planen har ambisiøse målsettinger og arbeidet med å følge opp de konkrete målene i planen skal prioriteres i 2015.

Tabell 9. Midlertidighet i utvalgte faglige stillinger

Stilling	2009	2010	2012	2013	2014	2015
Høgskolelærer/øvingslærer	0	4	6	3	3	4
Universitetslektor	51	55	63	58	47	47
Førsteamanuensis	44	38	41	32	34	41
Professor	6	6	4	3	2	3
Forsker	82	108	140	145	152	173
Førstelektor	5	4	2	5	4	3
Sum	189	214	256	247	241	271

Veksten i midlertidige stillinger er i første rekke knyttet til eksternt finansierte forskerstillinger. Bidrags- og oppdragsforskningen er i hovedsak finansiert gjennom midlertidige prosjektmidler, der usikkerhet knyttet til framtidig finansiering gjør at stillingen i hovedsak tilsettes midlertidig. Økt gjennomslag i konkurransen om eksternt finansiert forskning kan ha som konsekvens at det blir flere midlertidig ansatte forskere.

Internt ved UiB drøftes nå også om det i større grad skal tilsettes fast innenfor bidrags- og oppdragsvirksomheten.

Innenfor andre faglige stillinger er det liten endring i antall midlertidige stillinger. Midlertidigheten oppfattes likevel som høy og det og arbeidet med å redusere antall midlertidig tilsatte skal intensiveres.

Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret og bevart

Museet vil opprettholde oppmerksomheten rundt sikring og bevaring av samlingene, med ferdigstilling av flytting av utstillingssamlingene i Musèplass 3 og deretter flytting av magasinsamlingene i Håkon Shetelig's plass 10. I 2015 er det utarbeidet en beredskapsplan for de ulike samlingene basert på risikovurdering og kartlegging. Arbeidet i 2015 har i hovedsak vært fokusert på tømning av Museplass 3. Først på slutten av året ble arbeidet med konservering av kulturhistoriske objekt prioritert. Dette arbeidet skal prioriteres i 2016 og det forventes således en bedring både av sikring og bevaring av kulturobjekter i 2016.

Tabell 10. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

Tilfredsstillende sikring	Kultur			Natur		
	Resultat 2014	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2014	Resultat 2015	Mål 2016
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%
Skallsikring	52	55	90	74	80	90
Tyverisikring	52	55	90	74	80	90
Brannsikring	98	98	98	78	85	98
Vannskaderisiko	35	40	75	31	40	75
Rutiner og beredskap	32	40	80	32	40	80
Totalt magasinareal (m2)	4 558	6 400	5000***	3 385	4 300	3100****

Tabell 11. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Tilfredsstillende bevaring	Kultur			Natur		
	Resultat 2014	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2014	Resultat 2015	Mål 2016
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%
Luffuktighet og temperatur	63	65	80	80	83	90
Lysforhold	98	98	98	98	98	98
Aktiv konservering	63	65	70	91	92	95
Preventiv konservering	84	85	88	96	97	98
Andel digitalisering av objektene/samlingene	92	93	95	69	70	80
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på WEB	60	62	65	23,5	25	50
Totalt antall objekter/samlinger	1 365 000	1 400 000	1 450 000	4 247 000	4 300 000	4 350 000

Virksomhetsmål 4.1

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Styringsparametere

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

Forholdstallet mellom vitenskapelig tilsatte og tilsatte i teknisk/administrative stillinger har vært svært stabilt i perioden 2011 - 2015. Totalt er det om lag 1,5 vitenskapelig årsverk pr teknisk/administrative årsverk. Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene der fakulteter med stort innslag av tekniske stillinger som Det medisinsk- odontologiske-, Det matematisk-naturvitenskapelige- og Det psykologiske fakultet har lavere forholdstall enn de andre fakultetene.

Det juridiske fakultetene har hatt den største veksten i perioden grunnet oppbygging av vitenskapelig stab, mens Det humanistiske fakultet har hatt størst nedgang.

Tabell 12. Forholdstall mellom vitenskapelig og teknisk/ administrativt personale

	2011	2012	2013	2014	2015
HF	4,1	4	3,7	3,8	3,5
JUS	2,7	2,7	2,9	3	3,4
MN	2,5	2,5	2,7	2,5	2,5
MOF	1,9	1,6	1,7	1,7	1,7
PSYK	2,8	2,6	2,6	2,4	2,3
SV	3,4	3,3	3,5	3,6	3,7
UiB totalt	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Virksomhetsmål 4.2

Universitetet i Bergen skal videreutvikle Universitetsmuseet med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum

Universitetsmuseet i Bergen representerer en viktig strategisk ressurs og infrastruktur for forskningen. Å satse på universitetsmuseet vil synliggjøre universitetets posisjon som arena for forskning. Det arbeides systematisk og med stor innsats for å rehabilitere monumentalbygningen, der først del av rehabiliteringen(sørfløyen) forventes ferdigstilt til 2015.

Universitetsmuseet og universitetets øvrige samlinger skal videreutvikles som en viktig del av vårt kulturelle ansvar, men også i tråd med fagmiljøenes egne forskningsstrategier og målsettinger. Det skal tilrettelegges for at forskere utenfor universitetet skal kunne gjøre nytte av universitetets samlinger og la samlingene bli en del av universitetets internasjonaliseringsstrategi.

I 2015 vil museet videreutvikle formidlingsstrategien som ble påbegynt høsten 2013, som skal styrke formidling til og dialog med samfunnet. Utarbeidelse frem til sommeren av forprosjekt til nye naturhistoriske utstillinger i Museplassen 3 blir viktig.

UM er dessuten en sentral del av et stort EEA-grant prosjekt med Romania der nettopp tematikker knyttet til sektormål 3 står sentralt. En tilsvarende rolle har et stort H2020 prosjekt som forberedes med UM som koordinator.

Museet skal formidle på lik linje med forskning og det blir derfor viktig i strategiarbeidet å arbeide frem incentivmidler på linje med det forskningen har. Det vil også gi muligheter til å styrke samspillet mellom forskning og formidling.

Styringsparameter for virksomhetsmål 4.2

Øke omfanget av forskning blant museets vitenskapelig ansatte

Museets ambisjonsnivå å øke forskningen, men ikke på samlingsforvaltningens eller formidlingens bekostning.

I 2015 er det utarbeidet egen forskningsstrategi for museet. Målsettingen er større uttelling i konkurransen om frie midler i NFR, ERC og EU.

Digitalisering av samlingene

Digitalisering er den koordinerte og felles innsatsen for å gjøre samlingsdatabaser tilgjengelige og brukbare for forskersamfunnet generelt i kraft av felles applikasjoner, metoder, teknisk struktur og drøfting. I dette perspektiv er migrering av eksisterende databaser like viktig som nydigitalisering. Det satses på digitalisering av samlingene innen rammene av de norske universitetsmuseenes fellesorganisasjon for digitalisering, MUSIT.

En oversikt over status for digitalisering av museets samlinger er gitt i tabell 13.

Tab 13. Digitalisering av samlingene, Status

	Digitalisert (i et eller annet omfang)	Ikke digitalisert
Kulturhistoriske samlinger	1.330.000	70.000
Naturhistoriske samlinger	3.440.000	860.000
Totalt	4.770.000	930.000

Digitalisering slik den fremkommer i tabell 13 omfatter ulike grader av digitaliseringstadier, og det er for det aller meste et godt stykke frem før gjenstandsmaterialet kan sies å være fullverdig digitalisert.

Med *fulldigitalisert* menes at all informasjon om objektet er digital, kvalitetssikret og tilgjengelig for allmennheten. Det vi si at all informasjon om objektet (inklusive bilder/illustrasjoner) kan finnes gjennom nettbaserte søk i Universitetsmuseets databaser. Det er dette nivået UiB ønsker at alle samlingene skal opp på. Om lag 30% av samlingene er på dette nivået.

Med *delvis digitalisert* menes at deler av informasjonen omkring et objekt er digitalisert. Det kan være tilvekstkataloger som er skrevet av og som derfor utgjør digitale kopier av et skriftlig basert materiale, men der for eksempel bilder og illustrasjoner ikke er digitalisert, eller at annen relevant analog informasjon mangler i basene. Det samme gjelder bilder som digitalisert, men der informasjon knyttet til bildene ikke finnes i digitalt format. Dette utgjør den absolutt største andelen av samlingene, ca 45%.

Det finnes fremdeles viktig materiale ved Universitetsmuseet som må kategoriseres som *ikke digitalisert*. Blant annet tusenvis av lysbilder og mange historiske protokoller med viktig informasjon rundt objekter i samlingene. Etter disse definisjoner regnes om lag 25% av samlingene som ikke digitalisert.

Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering

Universitetets i Bergen har hatt fokus på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at vi oppfyller kravene til styring og kontroll slik de fremkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og bestemmelsene punkt 2.5 om intern kontroll.

I 2015 har internrevisjonen levert rapporter om sidegjøremål og forskningsbevilgninger. Formålet med revisjonen av sidegjøremål har vært å se på i hvilken grad fakulteter og institutter etterlever gjeldende lover og regler samt UiBs interne retningslinjer knyttet til sidegjøremål og roller i næringslivet. Prosjektet er en oppfølging/videreføring av internrevisjonsprosjekt «Sidegjøremål i annen virksomhet», som ble gjennomført i 2012. Hovedinntrykket er at UiB har nødvendige rutiner og retningslinjer knyttet til sidegjøremål, men at etterlevelsen av disse ikke er tilfredsstillende for to av fakultetene/instituttene som inngikk i revisjonen.

I rapporten om forskningsbevilgninger påpekes viktigheten av forutsigbarhet og gjennomsiktighet knyttet til indirekte kostnader. Internrevisjonen anbefaler at UiB utarbeider en overordnet policy og retningslinjer med basis i regelverket og det handlingsrommet som ligger i dette. Dette også for å sikre tilstrekkelig incentiver for å øke den eksternt finansierte virksomheten.

Følgende revisjonsplan er vedtatt for 2015/2016:

- Gjennomgang av innkjøpsprosessen
- Digital eksamen

- Bruk av midlertidig ansatte
- Beredskap
- Organisasjonsutvikling

Universitetet i Bergen sin deltakelse i selskaper skal være styrt av at samarbeidet med det enkelte selskap støtter opp under universitetets ambisjoner og involverer fagmiljøene uten at det svekker universitetets faglige uavhengighet.

Dette ansvaret er også regulert av Kunnskapsdepartementet i reglement om statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (F-07-13) som sist ble endret i 2013. I reglementet understrekes det at resultater internt ved institusjonen, som følger av eierskap, bør vurderes regelmessig som del av institusjonens øvrige mål- og resultatstyring. På denne bakgrunn er det satt i verk et arbeid for å vurdere universitetets eierstyring i Uni Research. Uni Research har potensielt stor strategisk betydning for universitetet. Det er derfor svært viktig at den videre utredning har stor legitimitet internt, men også baserer seg på eksterne vurderinger. Det vil i den forbindelse være naturlig å ha en aktiv dialog med Kunnskapsdepartementet om konsekvenser av ulike valg.

UiB og KHiB er i dialog om hvordan man kan få bedre synergier mellom fagmiljøene ved KHiB og Griegakademiet – Institutt for musikk ved UiB. En arbeidsgruppe utreder nå konsekvensene av en slik fusjon. Det har vært videre dialog mellom UiB og flere høyskoler om muligheter for styrket samarbeid.

UiB og HiB har gjennomført en første utredning av muligheter for nærmere samarbeid om forskning og utdanningstilbud. Rapportene trekker fram en rekke forskningsområder og utdanningstilbud hvor et tettere samarbeid kan gi strategiske, faglige og ressursmessige gevinster. Det pågår også et arbeid for å utvikle et tettere samarbeid med HiB om administrative tjenester. Formålet er å støtte opp om det faglige samarbeidet og oppnå en bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser.

Arbeidet med organiseringen av tverrfaglig virksomhet skal følges opp gjennom en rekke ulike tiltak. På dette grunnlag er universitetsledelsen styrket med en viserektor for tverrfaglig virksomhet og store satsinger.

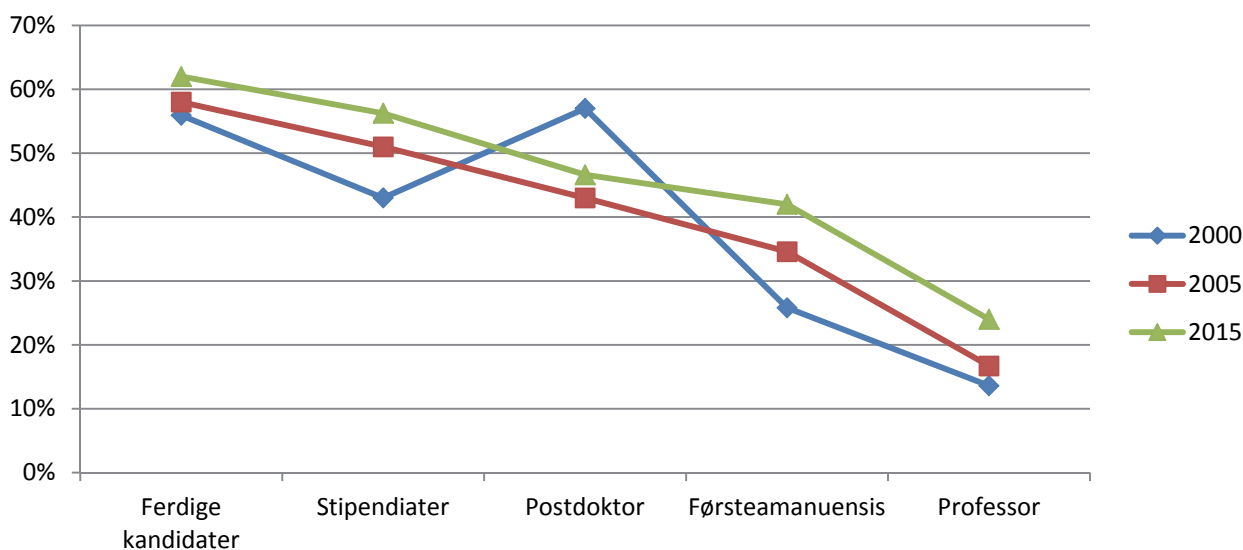
Likestilling og diskriminering

Handlingsplan for likestilling ved UiB 2012 - 2015 bygger på det utvidete likestillingsbegrepet og beskriver tiltak for økt likestilling og forebygging av diskriminering ved universitetet.

Likestillingsstatus ved UiB rapporteres i egen styresak hver høst, og status for arbeidet med handlingsplanen legges frem for styret hver høst. Hvert år bruker UiB mellom 7 og 8 mill. kroner til oppfølging av handlingsplanen, fordelt mellom sentrale avsetninger og fakultetenes egenandeler.

Arbeidet for kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger og faglige lederstillinger er høyt prioritert i planen. UiB har som mål at kvinner skal utgjøre minst 50 % av alle nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved alle fakulteter i løpet av denne planperioden. Universitetet følger utviklingen nøye gjennom den årlige [likestillingsstatistikken](#) som også offentliggjøres på universitetets nettsider.

Figur 3. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn

Figuren over viser at det har vært små endringer i kvinneandeler innenfor ulike grupper vitenskapelig personale de siste årene. Kvinneandelen utgjør om lag 60% av studentene, og om lag 50% av rekrutteringsstillingene. Innenfor profesjonsfagene har det vært en nedgang i andel mannlige studenter, en tendens man finner ved alle universitetene. Realfagene har fremdeles flest mannlige studenter. En mer kjønnsbalansert studentrekruttering er fremhevet som en viktig utfordring i handlingsplanen. Blant førsteamanuensisene utgjør kvinner om lag 42%, mens tilsvarende tall for professorer er 24%.

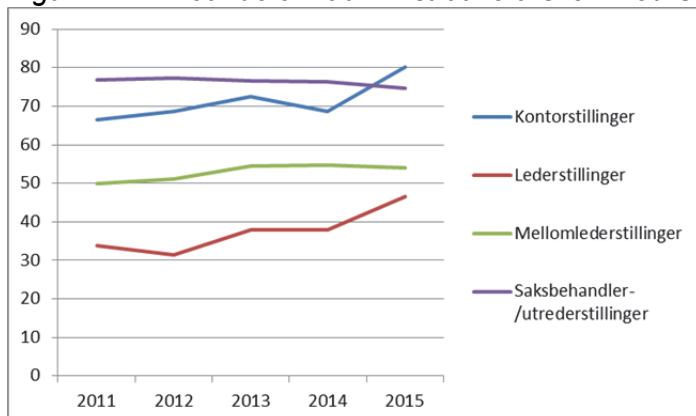
Universitetet starter i januar 2014 opp et treårig prosjekt med støtte fra Forskningsrådets Balanseprogram. Denne satsingen er særlig relevant for utfordringen med å øke andel kvinner i vitenskapelige toppstillinger og faglig ledelse. UiB samarbeider her med HiB, Havforskningsinstituttet og Uni Research/ Uni Rokkansenteret. Prosjektet har endringsledelse og likestillingskompetanse i forskning som hovedtema, og er del av en nasjonal satsing og har fått 5,4 mill. kroner i støtte fra Forskningsrådet. Det er store forhåpninger til at Balanse-prosjektet kan bidra med kunnskap om hvilke mekanismer og likestillingsbarrierer som hindrer en positiv utvikling på dette området.

I 2015 utgjør kvinner om lag 71 % av den administrative staben på universitetet, mot 72% i 2014. Det er stor kvinnedominans i kontor- og saksbehandlerstillinger, mens det på leder- og mellomledernivå er tilnærmet kjønnsbalanse.

Fra 2014 til 2015 er det i første rekke en prosentvis vekst innenfor lederstillinger og kontorstillinger. Innenfor begge disse stillingskategoriene er det imidlertid få stillinger slik at små endringer i antall personer gir stort prosentvis utslag.

Både innenfor leder- og i mellomlederstillinger er kvinneandelen over 50% dersom det justeres for instituttledere(mellomledere) og dekaner (ledere). Innenfor disse kategoriene er kvinneandelen henholdsvis 26% og 33%.

Figur 4. Kvinneandeler i administrative årsverk ved UiB 2005 - 2015

Tabell 16. Fravær i forbindelse barns sykdom og ved foreldrepermisjon for ulike stillingsgrupper ved UiB

Stillingsgrupper	Foreldrepermisjon (dagsverk)		Syke barn (dagsverk)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Adm.	9 834	1 081	610	193
Tekn.	1 085	830	267	273
Vit.	9 939	2 215	694	460
Sum	15 857	4 126	1 574	926

Kilde: UiB,

Tabellen over viser fravær i forbindelse med foreldrepermisjon og barns sykdom, fordelt på kjønn og stillingsgrupper. For alle stillingsgrupper gjelder det at kvinner har større fravær enn menn i forbindelse med barns sykdom.

I tillegg til arbeidet for kjønnslikestilling har universitetet hatt særlig oppmerksomhet knyttet til arbeidet for å øke rekrutteringen av og tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne har som regel sin bakgrunn i manglende tilrettelegging eller i stereotype oppfatninger av hvilke praktiske konsekvenser en funksjonsnedsettelse kan ha. utfordringene ligger derfor både i å gjøre universitetet universelt utformet som arbeids- og studiested, og i å arbeide med holdninger og fordommer. Arbeidet med universell utforming og individuell tilrettelegging foregår kontinuerlig. Universitetet har også satt i verk en rekke nye tiltak som kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsettelser, og trainee-ordninger og andre stillinger som kan være «portåpnere» til arbeidslivet. Det er også innarbeidet i utlysningstekster at personer med funksjonsnedsettelser oppfordres til å søke stillinger.

Et annet prioritert område i handlingsplanen er arbeidet for å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn til alle stillingskategorier. Her har universitetet innført tiltak som både skal lette rekrutteringen og legge bedre til rette for personer som er internasjonalt rekruttert, blant annet gjennom opprettelse av traineestillinger for personer med høy utdanning og innvandrerbakgrunn.

Sidegjøremål

UiB innførte i 2013 et system for registrering og søknader om sidegjøremål i tråd med lov og prinsipper for sidegjøremål vedtatt i Universitetsstyret. Listene revideres en til to ganger årlig og offentliggjøres på uib.no. Den enkelte ansatte vurderer om sidegjøremålet innen kategoriene bistilling, bierverv, oppdrag og verv er registreringspliktig, mens arbeidsgiver vurderer sidegjøremålet er søknadspliktig og innhenter eventuelle tilleggsplysninger for å gjennomføre

forsvarlig saksbehandling. I det videre arbeidet med dette systemet vil tiltak for sikre økt kvalitet i registreringen prioriteres.

Samlet er det registrert 682 sidegjøremål ved UiB per 1. september 2015 fordelt på kategoriene; bistilling, bierverv, oppdrag og verv. For de to sistnevnte kategoriene er det stor spredning hvilke sektorer som er representert.

Tabell 17. Registrerte sidegjøremål ved UiB (en ansatt kan ha flere registrerte sidegjøremål innenfor samme kategori)

	Bierverv	Bistilling	Oppdrag	Verv	SUM
HF	27	19	8	25	79
MN	14	42	7	53	116
MOF	42	75	14	62	193
SV	15	34	4	26	79
PSYK	3	17	5	14	39
JUS	7	11	6	17	41
UM	1	0	1	4	6
ADM	24	8	4	93	129
SUM	133	206	49	294	682

Samfunnsikkerhet, beredskap og HMS- arbeid

Alle enheter rapporterer årlig om status for eget HMS-arbeid. Formålet med internkontrollen er å se til at det systematiske HMS-arbeidet ved UiB er i tråd med myndighetskrav og interne regler, vurdere om HMS-arbeidet er hensiktsmessige i forhold til å sikre oppnåelse av UiBs HMS-mål samt bidra til kontinuerlig forbedring og effektiv ressursbruk på HMS-området. Rapportene er del av UiBs HMS-årsrapport som vedtas i Arbeidsmiljøutvalget og universitetsstyret i vårsemesteret. Rapportene følges opp ved lokale enheter, ved fakulteter og avdelinger og av universitetsdirektøren.

Etter de siste store terrorhendelsene har universitetsdirektøren blant annet bedt HR-avdelingen starte et arbeid med å se på rutinene for vitenskapelige ansatte sine reiser

UiB har i 2015 lagt ned betydelige ressurser for å styrke beredskapsarbeidet i organisasjonen. Beredskapsplanen gjennomgikk en omfattende revisjon. Gjennom prosjektet «Innføring av CIM ved UiB» har den sentrale beredskapsledelsen med de avdelinger i administrasjonen som har viktige støttefunksjoner til den sentrale beredskapsledelsen tatt det digitale krisestøtteverktøyet CIM i bruk, og gjennomført øvelser med fokus på effektiv varsling. Det er etablert samarbeid med politiet der det bla. er utarbeidet objektplaner for sentrale bygg, og samarbeid om evakuering- og pårørendesenter med Bergen Kommune.

UiB har vedtatt reviderte Retningslinjer for risikovurdering knyttet til helse, miljø og sikkerhet der CIMs modul for risikovurdering tas i bruk. Risikovurdering danner grunnlag for alt beredskapsarbeid, derfor omfatter retningslinjene arbeid/aktiviteter utover de risikofylte arbeidsmiljøene. Opplæring i risikovurdering ved både fakultet og avdelinger ble igangsatt våren 2015.

UiB igangsatte i 2014 «Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelser – ARK», som er utviklet av og for universitets- og høgskolesektoren, som et supplement til årlig kartlegging av det psykososiale arbeidsmiljøet på lokalt nivå («HMS-møte»), og sekvensiell utrulling ved fakultet/avdelinger fortsatte i 2015.

I 2015 er det gjennomført omfattende inneklimatekartering og grundig oppgradering av spesialventilasjon i universitetets bygningsmasse, som har resultert i forbedringer av arbeid- og

læringsmiljø. UiB har søkt og Statens strålevern har fornyet alle av universitetets godkjenninger til å drive strålevernsarbeid i 2015.

I 2015 ble det registrert og fulgt opp 276 HMS-avvik. Det var ikke alvorlige skader eller ulykker i 2015. Sekvensiell utrulling av nytt digitalt system for HMS-avvik er igangsatt. I 2015 har 5 fakultet/avdelinger tatt systemet i bruk.

I 2014 ble det gjennomført ROS-analyser for risiko og sårbarhet (grovanalyse) av utvalgte analyseområder som ansees å være av særlig risikofylt karakter og som potensielt vil kunne utløse UiBs beredskapsplan. Arbeidet er fulgt opp i 2015

I 2015 er det utarbeidet et styringssystem for informasjonssikkerhet. Høringsdokumentene har videre vært til ekstern kvalitetssikring hos Infosec Norge AS, blant annet relatert til kravene i Norm for informasjonssikkerhet i helsesektoren. Reglene om oppretting, anvendelse og sletting av brukerkonti på UiBs IKT anlegg er etter dette erstattet av nye prosedyrer i den gjennomførende del av styringssystem for informasjonssikkerhet.

Sykefravær

Det totale sykefraværet har vært relativt stabil de siste årene, men økte fra 3,7% til 4% fra 2014 til 2015. Det har vært en marginal økning både innenfor egenmeldt og legemeldt fravær. Økningen gjelder også både kvinner og menn.

Det er fortsatt store forskjeller i fravær mellom ulike enheter og grupper av tilsatte ved universitetet, og UiB følger opp særskilt utsatte grupper og miljø ved aktiv bruk av sykefraværstatistikk. En oversikt er gitt i tabell 18.

Tabell 18. Sykefravær 2015

	Egenmeldt fravær		Legemeldt fravær		Totalt
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Adm	1,45 %	0,83 %	5,11 %	1,92 %	5,48 %
Tekn	1,38 %	1,31 %	5,98 %	4,05 %	6,40 %
Vit	0,63 %	0,29 %	3,47 %	1,45 %	2,75 %
Sum	1,02 %	0,53 %	4,43 %	1,93 %	4,00 %

Tidstyver i forvaltningen

Kunnskapsdepartementet har bedt institusjonene om å rapportere om arbeid for å redusere «tidstyver» i årsrapporten for 2015.

Arbeidet med å fjerne interne tidstyver er en del av målsettingen med universitetets Organisasjonsutviklingsprosjekt. Innenfor dette prosjektet er det blant annet jobbet med å fornye, forenkle og forbedre universitetets digitale tjenester. Konkret er følgende tiltak gjennomført:

- Samordnet tjenester PhD (enklere og mer effektiv tilgang til tjenester),
- Samordnet tjenester til støtte for BOA: mer tilgjengelig informasjon for søkere, bedre organisering av rådgivertjenestene (programansvarlige) issue tracker for å rute henvendelser, bedre rapporter til prosjektledere, nye kurs fra ØKA.
- Lagt grunnlag for digitalisering av tjenester på studieområdet
- Igangsatt arbeid for å standardisere og effektivisere rekrutteringsprosesser
- Nye ansattesider for å gi bedre informasjon og enklere tilgang til sentraladministrative tjenester
- Digitalisert styrepapirer - tatt i bruk utvalgsmodule
- IT avdelingen har hatt gjennomgang og forbedring av arbeidsprosesser

Lærlinger i statsforvaltningen

UiB hadde ni lærlinger i 2014. I 2015 tok fem av lærlingene fagprøve og vi ansatte fem nye, slik at vi fortsatt har ni lærlinger fordelt med fem lærlinger i kontor- og administrasjonsfaget og fire lærlinger i IKT-servicefaget.

For å nå målsettingen om 50 % økning av antallet lærlinger i 2016, må det til et «lærlingløft» også ved UiB. HR-avdelingen har nå utarbeidet en *Handlingsplan for UiB som lærebedrift*, basert på innspill fra en ressursgruppe. Målet vil være å rekruttere lærlinger i minimum det omfanget som kreves og fremstå som en attraktiv lærebedrift.

UiB har vurdert IKT-servicefaget, kontor - og administrasjonsfaget, byggdrifterfaget og laboratoriefaget som aktuelle lærefag. "

Annen rapportering

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Den nye universitetsaulaen, som åpnet offisielt 2. september 2015, er den nye storstuen for Universitetet i Bergen og for hele Vestlandet. Målsettingen er at universitetsaulaen skal være den viktigste arenaen for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og den sentrale møteplassen mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv.

For effektmål av øvrige byggeprosjekter vises det til omtale under kapitlet «*oversikt over større investeringsprosjekter*».

Midler tildelt gjennom supplerende tildelingsbrev

- *Midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner (35 mill. kroner, kap. 260 post 50)*
UiB fikk 35 mill. kroner av midlene til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner til rehabilitering og oppgradering av Jahnebakken 5. Dette er et omfattende rehabiliteringsprosjekt som skal føre til samlokalisering av klimamiljøene og prosjektets totale budsjett er på om lag 95 mill. kroner. UiB bidrar med 60 mill. kroner i tillegg til midlene fra Kunnskapsdepartementet.
- *Revidert nasjonalbudsjett – nye studieplasser i 2015 (2,685 mill. kroner, kap. 260 post 50 og 70)*
UiB fikk 60 av de nye studieplassene i revidert statsbudsjett. Disse er fordelt med 25 studieplasser til Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, 15 til 5-årig master i fiskehelse og 15 til 2-årig master i informatikk og 30 studieplasser til Det juridiske fakultet til 2-årig master i rettsvitenskap.
- *Tildeling av midler til fagmiljø for læringsanalyse (5 mill. kroner, kap. 258 post 21)*
Etablering av et fagmiljø for læringsanalyse ved UiB er et av Kunnskapsdepartementets virkemidler for å styrke forskningen på og bruken av læringsanalyse i Norge. Center for the Science of Learning & Technology (SLATE) har blitt tildelt 5 mill. kroner til etablering, drift og utvikling. Midlene disponeres av vertsfakultetet, Det psykologiske fakultet. Tildelingsbrevet og midlene kom først i desember og er ikke brukt i 2015. Innenfor de strategiske fellesavsetningene i budsjettet for 2016 har universitetet i tillegg satt av 2 mill. kroner og tre rekrutteringsstillinger til SLATE.

Kandidattall for helse- og lærerutdanningene

I tildelingsbrevet for 2015 stiller Kunnskapsdepartementet krav til rapportering av aktivitet i utvalgte helsefag og lærerutdanningene. Det skal rapporteres om oppnådde kandidater.

Tabell 19. Aktivitetskrav for utvalgte utdanninger. Måltall hentet fra orientering om statsbudsjettet for universitet og høyskoler 2015 (blå bok).

Utdanning	Krav	Resultat
Ernæringsutd.	20	30
Farmasiutd. 5 år	25	17
Medisinutd.	156	134
Odontologiutd.	45	46
Psykologi prof. utd.	80	80
Tannpleierutd.	30	21
Integrert 5 år	28	32
PPU og PPU-Y	103	75

Tabell 19 viser at målene er oppfylt for ernæring, psykologi og farmasiutdanningene. Omleggingen av beregning av aktivitetskrav fra studiepoeng til avlagte grader har gjort at UiB ikke når måltallene for medisinerstudiet og odontologiutdanningen. Avlagte grader innenfor medisinerstudiet er noe lavere enn i 2014, mens det har vært en økning innenfor odontologi. er likevel på nivå med 2013.

I likhet med andre bachelorprogram er tannpleiestudiet preget av høyt frafall i første studieår. En stor andel av de som faller fra, avlegger ingen studiepoeng det siste semesteret de er registrert. Forbedring av læringsmiljøet ved innflytting i nytt odontologibygge var ventet å medvirke til høyere gjennomføring. Det er også utfordringer knyttet til gjennomføringen i PPU- utdanningen, mens det har vært en solid økning i antall kandidater innenfor de 5-årige integrerte programmene.

Vurdering av framtidsutsikter

Planer for virksomheten

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder. Denne rollen skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsyttere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer.

Universitetets strategi 2016 - 2022 er et verdidokument for hele universitetet. Realiseringen av mål og ambisjoner er avhengig av et vedvarende engasjement og eierskap blant alle våre ansatte og studenter. Strategien skal realiseres gjennom styrets prioriteringer, gjennom ressursfordeling og ledelse, og gjennom en rekke ulike arenaer for dialog, samspill og lederskap.

På noen områder er det behov for utvikling av ny policy og faglige- og strategiske vurderinger må legges til grunn for handlingsrettede tiltak. Her vil planprosessene organiseres med faglig ledelse og bred deltakelse fra universitetssamfunnet. På andre felt er policy og analysegrunnlag allerede utviklet og vil danne godt utgangspunkt for utvikling og iverksetting av konkrete tiltak.

Universitetet vil fortsette dialogen med viktige samarbeidspartnere og samfunnsinstitusjoner for å tydeliggjøre ambisjoner og for å hente innspill i arbeidet med realisering av strategien. Tidlig i år er det gjennomført møte med Hordaland fylkeskommune og det planlegges møter på ulike arenaer for

å presentere og profilere arbeidet med klyngene. I møtene med eksterne institusjoner vil det legges tung vekt på kompetansen ved vår institusjon.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Det er derfor stor betydning å tilrettelegge for studentaktive læringssituasjoner som fremmer samhandling og læringsutbytte. Utvikling av et godt læringsmiljø krever både god pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner. Det skal særlig satses på digitalisering av undervisning gjennom programmet DigUiB.

Internasjonalt samarbeid har alltid vært viktig og UiB har på mange områder vært i en særstilling som et utadrettet universitet. Dette gjelder innenfor hovedsatsningsområdene utviklingsrelatert forskning og det marine, men også på mange andre felt har UiB en viktig posisjon internasjonalt og globalt. Samtidig er det en sentral målsetting å styrke kunnskapsregionen Bergen gjennom lokalt og regionalt samarbeid.

Det er en sentral oppgave å utvikle universitetet som en organisasjon tilpasset kjernevirksomhetens behov, og som er innrettet slik at universitetets mål nås. Målsettingen er at UiB skal ha en kultur der alle yrkesgrupper og ansatte opplever å ha det samme samfunnsoppdraget og identifiserer seg med universitetets kjernevirksomhet. Universitetets viktigste ressurs er de ansatte, studentene og den kompetansen de besitter. Aktiv rekruttering for å sikre seg de beste arbeidstakerne til alle deler av virksomheten er avgjørende dersom viktige kvalitetsmål skal nås.

Effektiv bruk og utnyttelse av infrastruktur og kjernefasiliteter er viktig og det skal inngås avtaler med andre forskningsinstitusjoner om bruk av felles kjernefasiliteter.

En viktig side ved forskningsinfrastruktur er dataregistre og samlinger, som er avgjørende for mange forskere. Universitetsmuseet, andre eksisterende samlinger og registre skal ivaretas og håndteres på en god og etisk forsvarlig måte. Samtidig legges det til rette for oppbygging av nye der dette er formålstjenlig, enten alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Forvaltningen av skjevt arkiv er eksempler på dette.

Universitetsbiblioteket skal også i framtiden være en svært viktig støttefunksjon for hele universitetsnettverket. Gjennomføring av de vedtatte planer for overføring av språksamlingene fra Universitetet i Oslo blir særlig viktig i 2016.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Gjennom et bredt spekter av studieprogrammer skal UiB utdanne kandidater som er rustet for å bidra til et samfunn basert på kunnskap, kompetanse og demokratiske verdier.

UiB skal tilby forskningsbasert utdanning, oppfølging og veiledning av høy kvalitet fra sterke fagmiljø, og ta et nasjonalt ansvar på utdanningsområder der UiB har gode faglige forutsetninger og høy kompetanse. Rekrutteringsarbeidet skal styrkes for å tiltrekke de mest motiverte studentene, og rekruttere spesielt talentfulle forskere tidlig i karriereløpet.

Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet. Bergen som forsknings- og utdanningsby skal utvikles i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen.

UiB har målsetting om å etablere flere sentre for fremragende utdanning (SFU), og aktivt medvirke til at flest mulig gjennomfører studiene sine med et godt læringsutbytte.

Dimensjonering av utdanningsvirksomheten har vært et sentralt tema for UiB over lengre tid. UiB gjennomgår programporteføljen årlig, og vil ha et spesielt fokus på robusthet og bærekraft i porteføljen, samtidig som høyt spesialiserte forsknings- og utdanningsdisipliner blir ivarettatt.

Universitetet i Bergen har som hovedmål for forskningen å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner og med høy internasjonal kvalitet. Med utgangspunkt i geografisk nærhet mellom ulike forsknings- og utdanningsaktører, fysisk samlokalisering og muligheter til å skape fremragende utdanning, forskning og innovasjon fortsetter arbeidet med å etablere ulike kunnskapsklynger (jf. side 8).

Tverrfaglighet

Flere forskningsprosjekter, forskningsgrupper og sentre er tverrfaglige og lar seg ikke organisere på en hensiktsmessig måte i den ordinære fakultets- eller instituttstrukturen. Dette skaper utfordringer, noe som også påpekes i evalueringen av universitetets satsingsområder. I strategiperioden skal det utredes og etableres gode modeller og insentiver for forskning, forskerutdanning og undervisning på tvers av fakulteter og fag. Samtidig skal det bygges videre på tematiske satsinger som gjennom høy faglig kvalitet bidrar til å svare på vår tids store samfunnsutfordringer.

Følgende tiltak prioriteres:

- Tydeligere organisering av strategiske satsinger gjennom bedre forankring ved fakultetene. Fakultetene utgjør grunnpilarene i universitetets faglige virksomhet og faglige aktivitet bør som hovedprinsipp utvikles og følges opp gjennom den faglige linjen i organisasjonen. Følgende prinsipper for organisering av universitetets strategiske satsinger er utarbeidet:
 - Ett fakultet skal ha lederansvar for satsingsområdet
 - Dekanene utgjør styringsgruppen for alle satsingsområdene. Dekanen ved ansvarlig fakultet leder styringsgruppen innenfor sitt satsingsområde
 - Styringsgruppen skal minst ha to møter i året
 - Styringsgruppen rapporterer til Styret ved faste milepæler, som del av oppfølgingen av strategiarbeidet.

En tydelig organisering ved ett ansvarlig fakultet, som også er forankret i en bredt sammensatt styringsgruppe på faglig ledernivå, svarer på de utfordringene som den internasjonale evalueringen pekte på i forhold til kompleksitet og mangel på oversikt i dagens organisering. Den sikrer et tydeligere faglig linjeansvar og knyttet de tverrfaglige satsingene tettere til den etablerte faglige strukturen ved fakultetene. Ressursmessige og organisatoriske spørsmål blir også enklere å håndtere innenfor rammen av ett fakultet, selv om også denne modellen forutsetter forpliktende avtaler om samarbeid mellom fakultetene.

Internasjonalt samarbeid

Kunnskap og kompetanse utveksles i økende grad på tvers av landegrensener og internasjonalt samarbeid er preget av økende konkurranse mellom utdannings- og forskningsinstitusjoner og en rekke andre aktører. Forutsetningen for å lykkes i en skjerpet konkurranse, er at undervisningen og forskningen vår har høy kvalitet og at fagmiljøene fremstår som attraktive samarbeidspartnere. Samtidig skal UiB bidra til å løse globale utfordringer og sørge for kompetansebygging, selv der forskningen ikke har umiddelbar nytteverdi eller bidrar til å fremme nasjonale interesser.

Følgende tiltak prioriteres

- Ny handlingsplan for internasjonalisering med fokus på bredden i den internasjonale virksomheten skal vedtas. Internasjonalt samarbeid er viktig for å styrke studentutveksling og rekruttering av ansatte på høyt nivå. Det er også avgjørende for utvikling av den eksternt finansierte virksomheten. Plan for arbeid med internasjonalisering vil også innrettes slik at universitetet bidrar til kompetanseutvikling og faglig samarbeid for å løse globale utfordringer. Planen vil gjelde for perioden 2016 – 2022 og være gjenstand for en revisjon midtveis i perioden.

- Tjenestene til inn- og utreisende ansatte og studenter skal styrkes gjennom etablering av et nytt internasjonalt mobilitetscenter lokalisert ved studentsenteret høsten 2016. Senteret utvikles i nært samspill med fakultetene og vil trekke på kompetanse og ressurser fra flere sentraladministrative avdelinger.
- Utvikle universitetets representasjonskontorer i utlandet som Brussel og Tokyo og styrke samarbeidet med våre kontaktuniversiteter i Kina.

Nasjonale styringsparametere

Andel bachelor- og masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid

Planen er å redusere frafallet, samt styrke rekrutteringen til UiB. Det iverksettes systematiske tiltak for å sikre god integrering av studentene med mål om at de skal lykkes. Et nyetablert UiB-initiert nasjonalt nettverk som aktivt jobber med temaer som frafall og gjennomføring. For å avklare forventninger, bevisstgjøre elever om utdanningsvalg og redusere førstesemesterfrafallet på lavere grad, er det iverksatt et prosjekt i samarbeid med skoler og skoleeiere i regionen. Vi fokuserer på dimensjonering av studietilbudene, som påvirker den vitenskapelige stabens arbeidsomfang og muligheten til oppfølging av studentene. Som nevnt tidligere UiB har utviklet søknadsskjema og veiledninger basert på NOKUTs søknadsskjema og veiledninger til høyskoler som søker om akkreditering av sine studietilbud. Her inngår også vurderinger om rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering.

Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år

Ny handlingsplan for forskerutdanning skal vedtas våren 2016. Planen skal gjelde for perioden 2016 - 2022 med jevnlig oppdateringer. Gjennom den nye handlingsplanen vil tiltak som har som målsetning å bidra til at flere ph.d.-kandidater tar forskningsopphold internasjonalt bli utarbeidet. Det er også en målsetning at UiB bruker professor II ordningen til å oppnevne internasjonale forskere som biveiledere til doktorgradskandidater.

UiB har som siktemål å tilby forskerutdanning innenfor alle fagmiljøer. Universitetet vil knytte forskerutdanningen opp mot de mest fremragende forskningsmiljøene våre. Det skal utvikles modeller som fremmer tverrfaglig forskerutdanning.

UiB vil legge til rette for at fagmiljøene kan gjøre seg nytte av nærings- ph.d.-ordningen for å få tilført nye ph.d.-kandidater samt styrke forbindelsene til næringslivet. På tilsvarende måte skal det legges til rette for doktorgradsprosjekter innenfor ordningen offentlig-ph.d.

Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Fra Studiebarometeret)

Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse om studiekvalitet. I følge barometeret for 2014 brukte UiB-studentene i snitt 35 timer i uka på studier, hvorav 22,3 timer er egenstudier. Den faglige tidsbruken er tenkt økt gjennom reduksjon av frafall og bedre integrering av studentene.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Fra Studiebarometeret)

I følge Studiebarometeret skårer UiB høyt (4,3 – 4,4 av 5) på spørsmål som angår faglige utfordringer, relevans for arbeidslivet, ønsket om å være på nåværende studieprogram. På den andre siden er studentene mindre fornøyd med tilbakemeldingene fra faglig ansatte på ikke-skriftlig arbeid, oppfølging av kritikk og synspunkter og muligheten for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet (2,8 – 3,1 av 5).

UiBs skår på overordnet nivå i studentenes oppfattelse av undervisning og veiledning (3,5), studie- og læringsmiljø (3,7), medvirkning (3,1), relevans for arbeidslivet (4,2), og eget læringsutbytte (3,6),

avviker respektivt negativt med 0,1 fra nasjonalsnittet. Oppfattelsen av engasjement og sammenheng (4,1) har samme skår som nasjonalsnittet, mens oppfattelsen av eksamens- og vurderingsformer (3,7) har et negativt avvik på 0,2 fra det nasjonale snittet.

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk

UiB har som mål å øke deltagelsen i det nye rammeprogrammet Horisont 2020 sammenlignet med FP7 - både som koordinator og samarbeidspartner i prosjekter. Forholdene skal legges best mulig til rette for at forskningsmiljøene skal være godt rustet til å konkurrere om og forvalte eksterne midler.

Grunnforutsetningen for å lykkes i Horisont 2020 er at våre miljøer har høy kvalitet og kompetanse tilpasset delprogrammene i Horisont 2020. En handlingsplan for satsing på Horisont 2020 skal vedtas for å styrke UiBs muligheter for å oppnå økt forskningsfinansiering.

Konkurransen i Horisont 2020 er hard og internasjonal; det er følgelig bare de beste miljøene som når opp. Det vil bli vurdert om UiB skal satse på bestemte delprogrammer, koblet mot spesielle miljøer som ofte må konkurrere om å få bli med på satsingen. Videre er det nødvendig med løpende analyser og statistikk over egne og andres erfaringer i søknadsprosessen for å lære av egen og andres suksess eller mangel på sådan. Særlig viktig er det å analysere løpende hva de institusjoner gjør som lykkes særlig godt.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt på studenttall

UiBs målsetting er at minst 40 % av kandidatene våre har et utvekslingsopphold som en del av graden sin innen 2022. Antall innreisende studenter skal ha økt med 20 prosentpoeng i samme periode.

Det er også flere nye muligheter for ansatte for å søke om samarbeidsprosjekt innenfor Erasmus. Dette er et ubrukt potensiale som bør kunne realiseres gjennom mer målrettet informasjonsarbeid om Erasmus-programmet, både mot studenter og ansatte.

UiB har igangsatt en tiltaksplan som skal fremme og profesjonalisere arbeidet rundt internasjonal rekruttering. Formålet er å knytte forskning og utdanning tettere sammen, og ivareta UiBs identitet som et breddeuniversitet, med faglig tyngde innen et spekter av fagfelt. Internasjonal rekruttering skal understøtte områder der vi utmerker oss internasjonalt med et høyt akademisk nivå, hvor internasjonalt samarbeid er viktig.

Virksomhetsmål 1.1. UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle fakultetene ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard

Å etablere kunnskapsklynger er en av flere arbeidsmetoder for å oppnå UiBs mål om å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema. Klyngene skal etableres på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der hvor det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv. Virksomheten må i betydelig grad finansieres gjennom eksterne midler.

Følgende klynger er under utvikling:

Medieklyngen "Media City Bergen"; Marin forskningsklynge; En kunnskapsklynge for helsefagene, "Helsecampus Årstadvollen"; Klimaforskningsklynge; en kunnskapsklynge for fremtidens energi- og teknologiløsninger; en klynge for middelalderforskning.

Følgende tiltak skal prioriteres:

- Universitetets kunnskapsklynger skal følges opp i planperioden som beskrevet under kapitlet Årets aktiviteter og resultater (side 8)
- Det skal vedtas en plan for utvikling og forvaltning av universitetets bygg og campusområder som tydelig bidrar til å realisere universitetets strategiske mål. Universitetets bygningsmasse representerer betydelige ressurser og krever et langsiktig planarbeid og prioriteringer for å kunne realisere ambisjoner om nye bygg og for å utvikle eksisterende bygg slik at de legger best mulig til rette for våre primær oppgaver. Satsingen på klynger står sentralt i strategien og har i særlig grad realisering av bygg som vesentlige virkemiddel for å realisere faglige ambisjoner. Planen må på en tydelig måte vise koblingen mellom bygg og strategi. Planen skal være klar høsten 2016 og vil gjelde for perioden 2017 – 2022, med årlige oppdateringer

Styringsparameter:

Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

Forskerne våre skal ha en omfattende publisering av funnene sine i velrenommerte kanaler og få gjennomslag i de største internasjonale forskningsprogrammene.

En særskilt utfordring er å få økt aktivitet for forskere med lav publiseringshyppighet. Samtidig skal det ikke legges entydig fokus på utvikling i antall poeng. Hvilke kategorier det publiseres i, utvikling i siteringer og nasjonal og internasjonal samforfatterskap, skal også vektlegges.

Forslagene til endring av publikasjonsindikatoren i Kunnskapsdepartementets finansieringsmodell forventes å gi insentiver til endring i samsvar med universitetets ambisjoner.

Virksomhetsmål 1.2. UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 % av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning

Alle fakultetene skal ha mottaksstrategier som gir en god start for studentene både faglig og sosialt. Et attraktivt læringsmiljø krever også den beste undervisningskompetanse blant våre vitenskapelig tilsatte. Læringsmiljøet skal utvikles i sammenheng med satsingen på infrastruktur, der særlig undervisningsrom og studiearealer av god kvalitet prioriteres.

Innen 2022 skal andelen som gjennomfører bachelorprogrammene ha økt. På mastergrad skal den ha økt til 80%. Det skal legges til rette for at doktorgradsarbeider kan ferdigstilles på normert tid.

Universitetets undervisere skal alltid være opptatt av å utvikle sin egen undervisningskompetanse og skal raskt ta i bruk hensiktsmessige nye undervisnings- og vurderingsordninger. Digitale læringsarenaer skal være en viktig del både av universitets etter- og videreutdanning og vårt globale utdanningsengasjement. Gode læringsarenaer og arbeidsformer skal fremme god faglig integrasjon og stimulere studentene til innsats. Innen 2022 skal minst 50% av universitetets undervisere ha deltatt på etterutdanning i universitetspedagogikk.

Følgende tiltak prioriteres:

- Kvalitetsutvikling ved oppretting av studier basert på standarder fra NOKUT og med UiB tilpassede veiledninger.
- Utvikle undervisernes pedagogiske kompetanse gjennom styrking av Program for universitetspedagogikk. Den pedagogiske kompetansen skal målrettes med vekt på studentaktive undervisnings- og arbeidsformer.
- Det skal etableres insentivtiltak for fremragende undervisning.

- Det skal etableres mentorordning for studentene ved UiB gjennom ulike modeller på fakultetsnivå.
- Det skal utvikles nye læringsentre som integrerer bibliotekets og andre støttetjenester knyttet til fakultetenes læringsmiljø.
- Det skal vedtas handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2016-2019. Handlingsplanen skal være et viktig redskap for å forbedre det fysiske og psykososiale læringsmiljøet ved UiB.
- Universitetets vedtatte plan for etter- og videreutdanning skal iverksettes.

Styringsparameter:

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Et hensiktsmessig forholdstall mellom studenter og vitenskapelig ansatte er en forutsetning for at universitetet skal oppfylle bredden i samfunnsoppdraget og styrke posisjonen internasjonalt. Rapport for 2014 viste forholdstallet har vært svært stabilt i perioden. Kapasiteten til forskning og forskningsbasert utdanning er regulert gjennom statsbevilgningen for 2015. Denne tilsier ikke en betydelig vekst hverken i fast vitenskapelig ansatte eller rekrutteringsstillinger. En endring i forholdstallet mellom studenter og ansatte vil kunne endres gjennom økt tilførsel av bidrags- og oppdragsmidler. Dette krever at UiB lykkes i sitt arbeid med å øke denne aktiviteten.

Andel studenter med utenlandsopphold

Gjennom et utbredt samarbeid med de beste utdanningsinstitusjonene internasjonalt legges det til rette for attraktive utvekslingsopphold i alle universitetets studieprogrammer. Innen 2022 skal minst 40% av kandidatene som uteksamineres fra UiB ha et utvekslingsopphold som en del av graden sin. Antall innreisende studenter skal ha økt med 20%.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Universiteter og høyskoler vil være sentrale premissleverandører i denne utviklingen. Skal universiteter og høyskoler fylle denne rollen, må de ha et utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Norge trenger forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

UiB vil utvikle Bergen som forsknings- og utdanningsby i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen. Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet.

Kommunikasjon, formidling og samfunnsansvar skal bli en enda større del av alle fagmiljøers og ansattes virksomhet og Bergen Teknologioverføring skal videreutvikles som universitetets instrument i kommersialisering av nye ideer

UiB skal utrede og etablere gode modeller og insentiver for forskning, forskerutdanning og undervisning på tvers av fakulteter og fag skal etableres, og bygge videre på tematiske satsinger som gjennom høy faglig kvalitet bidrar til å svare på vår tids store samfunnsutfordringer

Nasjonale styringsparametere

Delen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (se over)

Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

Universitetets eksternt finansierte virksomhet har stor betydning for å kunne realisere våre strategiske mål. Fortsatt er det et potensial for å øke de eksternt finansierte inntektene fra internasjonale og nasjonale kilder. Gjennom organisasjonsutviklingsprosjektet og gjennom kartlegginger ved Forskningsadministrativ avdeling er det utviklet gode analyser av universitetets eksternt finansierte prosjekter og vår søknadsprofil.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet per faglig årsverk

Universitetet i Bergen har klare målsettinger om å øke aktivitetene innenfor BOA. Ekstern finansiering gir ressurser, inspirasjon og kunnskap. Å vinne fram i norske og internasjonale konkurranser viser og styrker kvalitetene i forskning.

En gjennomgang viser at universitetets BOA-inntekter hatt en svakere utvikling enn ved de andre store universitetene i Norge og det vurderes nå tiltak for å øke UiBs konkurransevne. Utvikling av støttefunksjoner og tilrettelegging for drift av større prosjekter er prioritert. Det er etablert et sentraladministrativt BOA-team for å gi et helhetlig tjenestetilbud til fakultetene, og det er utviklet nye kompetansetiltak til støtte for fakultetenes prosjektoppfølgning. Tjenestene skal videreutvikles i tråd med anbefalingene fra organisasjonsutviklingsprosjektet i løpet av 2016.

Forskningsprogrammene utvikles nå med større vekt på de store samfunnsutfordringene, mer tverrfaglig orientering og vekt på innovasjon. Dette gjør sterkere satsing på tematisk og tverrfaglig samarbeid mellom fagmiljøer og et mer strategisk samarbeid med randsonen nødvendig. Aktuelle problemstillinger i dette arbeidet er bruk av tilsetning i faste forskerstillinger basert på eksternt finansierte inntekter, enten internt ved UiB eller i UiBs randsoneselskap. Samtidig kan en tydeliggjøring av universitetsledelsens forskningsstrategiske ansvar og styrket forskningsledelse være aktuelt.

Andel forskningsinnsats i MNT-fag

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på MNT-fagene, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. Satsingen ønskes forsterket i tråd med regjeringens forslag, gjennom tiltak utenfor rammen i budsjettet for 2017. Dette gjelder tiltak for bedre infrastruktur, studentarbeidsplasser og styrket ramme. Arbeidet med EnTek-bygg inngår også i et initiativ for å etablere en energi- og teknologiklyngen «Science City Bergen».

Virksomhetsmål 2.1. UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.

UiB vil utnytte bredden i forskningen og utdanningen ved universitetet og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier. Dette skal gjøres parallelt med en effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstneriske virksomhet. Internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningssentra, og vektlegge åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata skal prioriteres.

Følgende tiltak prioriteres:

- Oppfølging av universitetets eierstyring av Uni Research følges opp gjennom å utrede to ulike modeller, a) flere virkemidler for samarbeid og b) full fusjon. Universitetsledelsen vil i forlengelse av denne prosessen også gjennomgå relasjonene til CMR.

- Som oppfølging av strukturmeldingen er det flere tiltak som følges opp:
 - Utredningen om opprettelse av et kunstnerisk fakultet ved UiB gjennom en eventuell fusjon med Kunst- og designhøgskolen i Bergen ferdigstilles våren 2016. Utredningen, som redegjør for faglige ambisjoner, organisering og ressurser vil bli lagt frem for de to institusjonenes styrer i juni.
 - Det pågår samtaler med Høyskolen i Volda om et mulig utvidet samarbeid med UiB. Journalistutdanning, lærerutdanning og språksamlingene står sentralt her, og en avklaring vil etter planen skje før sommeren.
 - Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, Det psykologiske fakultet og Det medisinsk- odontologiske fakultet fortsetter arbeidet med å utvikle samarbeid med Høgskolen i Bergen på utvalgte fagområder innen helse, teknologi og lærerutdanning. Samarbeidet vil omfatte forskning, forskerutdanning og utdanning. Muligheter for samarbeid om administrative tjenester skal også utredes.
- Alumniarbeidet i 2016 har som mål å gjøre strategien kjent i inn- og utland, med planlagte møteplasser for dialog og utveksling av erfaringer og ideer om hvordan UiBs virksomhet kan utvikles.
- Videreutvikle Universitetsmuseets omfattende vitenskapelige samlinger, og styrke tilgjengeligheten for både en interessert offentlighet og et internasjonalt forskningsmiljø. Særlig viktig er fase 2 av museumsprosjektet som omfatter Universitetsmuseets nye naturhistoriske utstillinger og arealer for undervisningstjenester. Det skal innredes slik at de vekker nysgjerrighet, underholder og skaper en sosial, rekreativ arena for møtet mellom UiB og samfunnet omkring, idet de samtidig gir besøkende et maksimum av læring, opplevelse. Prosjektet fikk finansiering i 2015 og ferdigstilles i 2019.
- Universitetsbiblioteket skal utvikles som et nyskapende studie- og forskningsintegreert bibliotek som sikrer tilgang til relevante kunnskapskilder, brukertilpassede tjenester som effektiviserer forskernes og studentenes arbeid, samt formidling av universitetets samlinger, arkiv og vitenskapelige produksjon.
- Samarbeidet mellom Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket skal styrkes for å utvikle fysisk og digital forvaltning, sikret bevaring og formidling av fotografiske samlinger og papirkonservering. En ny samarbeidsavtale skal være klar sommeren 2016

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Universitetet i Bergen har som hovedmål for samfunnsdialogen: å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og en kunnskapsbasert samfunnsutvikling. Gjennom engasjert, saklig og moderne formidling og kommunikasjon skal universitetet framstå som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet, og som ett av de beste og mest interessante studie- og forskingsstedene i Norge. Det er et mål å styrke universitetets rolle og omdømme som partner i et attraktivt, kunnskapsintensivt kultur-, samfunns- og næringsliv og å profilere universitetets rolle og funksjon for å sikre fri og uavhengig forskning og utdanning i samfunnet.

Nasjonale styringsparametere

Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jf. måltall

I tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2016 stilles det aktivitetskrav i form av uteksaminerte kandidater innenfor utvalgte helsefag og lærerutdanningene. Universitetets krav for 2016 er gitt i tabell 20.

Tabell 20. Aktivitetskrav innenfor helsefag og lærerutdanningen 2016 (kandidater)

Utdanning	Kandidater
Klinisk ernæringsfysiologi	24
Farmasiutd. 5 år	25
Medisinutd.	156
Odontologiutd.	45
Psykologi prof. utd.	80
Tannpleierutd.	30
Integrert 5 år lærerutdannng	28
PPU og PPU-Y	103

Virksomhetsmål 3.1. UiB skal bidra i det offentlige ordsiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs rolle og betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og -ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen.

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon innen både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon, og gjør universitets kunnskap og omfattende samlinger tilgjengelig for nye grupper i samfunnet. UiBs nettsider og nettbaserte tjenester for god kommunikasjon med publikum, ansatte og studenter skal videreutvikles. I tillegg skal digitale arbeidsprosesser med høy grad av brukervennlighet og tilgjengelighet frigjøre administrative ressurser til andre formål ved UiB

Følgende tiltak skal prioriteres:

- Det skal vedtas en handlingsplan for kommunikasjon, samfunnskontakt og merkevarebygging. Planen skal ta utgangspunkt i universitetets strategi, kommunikasjonsplattform, og anbefalingene gitt i organisasjonsutviklingsprosjektet. Planen skal gjelde for perioden 2016 - 2022, med evaluering og eventuell revidering i 2019. Kommunikasjonsavdelingen vil være sekretariat for arbeidet.
- Nyhetsdekningen og medieoppfølgingen skal rettes mot universitetets strategiske satsinger. Arbeidet med intern kompetanseheving gjennom kommunikasjonskurs og medietrening for ledere og vitenskapelig ansatte skal videreutvikles. Universitetets grafiske profil er justert og universitetets profileringsmaterieill fornyes for å synliggjøre Strategi 2022. Kommunikasjonsavdelingen skal i 2016 videreutvikle sine tjenester og gjennomføre en mål- og organisasjonsgjennomgang for å oppnå en mer funksjonell organisering og styrke satsingen på kommunikasjon.
- Universitetsaulaen skal brukes aktivt som en viktig arena for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og som en sentral møteplass mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv.

- Universitetets arbeid for å støtte Open Access publisering av vitenskapelige resultater videreføres. UiB deltar i nasjonalt og internasjonalt arbeidet for å utrede modeller for overgangen til fullstendig Open Access publisering. UiB har signert en «expression of interest» avtale med Max Planck institute i 2016 som del av et internasjonalt initiativ for å oppnå en snarlig overgang til Open Access publisering av vitenskapelige tidsskrift
- Samarbeidet med skoleverket skal styrkes på et overordnet, strategisk nivå, og vil omfatte tett samarbeid med rådgivningstjenesten om utdannings- og karriereveiledning av elever, og faglig oppdatering av lærere.
- Det skal arbeides for et utvidet samarbeid med arbeidsliv og arbeidslivsaktører, med god involvering av Karrieresenteret, Kommunikasjonsavdelingen og Studieadministrativ avdeling.
- Det skal vedtas en digitaliseringsstrategi som omfatter universitetets tilrettelegging for bruk av informasjonsteknologi innen undervisning og formidling, forskning og innovasjon samt administrasjon og forvaltning. Strategien skal formulere et mål bilde for digitalisering på de nevnte områdene..
- Gjennom realisering av DigUiB programmet skal UiB være ledende innen digital læring og formidling i 2017. Alle skriftlige skoleeksamener skal gjennomføres digitalt på studentenes egne maskiner og det skal legges bedre til rette for bruk av alternative vurderingsformer ved UiB. Innen 2017 skal også hele universitetet ha tatt i bruk ny læringsplattform (Canvas), et moderne og fleksibelt nav i et digitalt læringsmiljø for studenter og ansatte. UiB skal også etablere en lærings- og formidlingslab i Media City Bergen, med en infrastruktur og kompetanse som gjør det mulig for UiB å tilby studenter og ansatte morgendagens digitale løsninger for utdanning, forskning og formidling.

Styringsparameter:

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapen til UiB og derigjennom også heve universitetets omdømme. Formidlingen fra universitetets forskere skjer i ulike fora: nyhetsbrev, konferanser, komiteer og offentlige oppdrag, via personlige møter, e-post og telefon. Universitetets økte satsing på open access publisering vil også bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høgre utdanningssektor og forskningssystem

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er et viktig i langsiktig strategisk akademisk arbeid. Å få tak i flere gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden.

Universitetet skal være en god, inspirerende og inkluderende arbeidsplass for våre medarbeidere og studenter. Implementeringen av UiBs strategi krever en velfungerende organisasjon, med effektive og fremtidsrettede administrative og tekniske tjenester tilpasset universitetets oppgaver innenfor forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Følgende tiltak prioriteres:

- I samarbeid med Bergens forskningsstiftelse skal Universitetet i Bergen rekruttere forskere i verdensklasse til Bergen for å skape flere verdensledende forskningsmiljøer.

- Arbeid for å redusere uønsket midlertidighet i tilsetting i vitenskapelige- og teknisk-administrative stillinger. Det er utarbeidet et godt analysegrunnlag gjennom universitetets deltakelse i en nasjonal utredning av midlertidighet i Universitets- og høyskolesektoren høsten 2015 og arbeidet skal følges videre opp med fakultetsvise analyser.
- Det skal vedtas handlingsplan for likestilling. Planen skal innrettes mot det utvidede likestillingsbegrepet, hvor mangfold og respekt er sentrale områder.
- Universitetets lederutviklingstiltak for ulike lederroller skal videreutvikles. Programmene skal være universitetsspesifikke, og det skal rettes fokus på styrking av kompetansen til å lede multikulturelle arbeidsmiljø. Det skal også legges til rette for deltakelse i de nasjonale lederutviklingsprogrammene som tilbys.
- Arbeidet med å utvikle god utdanningsledelse for å utvikle kvalitet i utdanningen skal videreføres.
- Organisasjonsutviklingsprosjektet i sentraladministrasjonen skal slutføres våren 2016.
- Det vil bli gjennomført et utviklingsprosjekt for å forenkle tjenester og arbeidsprosesser for å sikre god ressursutnyttelse og prioritering av universitetets kjerneoppgaver.
- Det skal vedtas handlingsplan for Helse- miljø- og sikkerhet. Universitetet skal til enhver tid drive et systematisk HMS-arbeid for å sikre et stimulerende, godt og forsvarlig arbeidsmiljø, og handlingsplanen skal være rullerende
- Ny handlingsplan for infrastruktur skal vedtas. Planen vil gjelde for perioden 2018 - 2022.

Finansiering

En stabil og forutsigbar økonomi er avgjørende for at strategien skal oppfylles. Etableringen av flere ledende forskningsmiljøer krever både økte ressurser, langsiktige investeringer i infrastruktur, så vel som nødvendige lønns- og driftsmidler. Skal UiB nå målet om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet må bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes. Inntekter fra Forskningsrådet og EU er spesielt viktig, jf. omtale under sektormål 1 og 2.

Følgende tiltak prioriteres:

- Grundige budsjettprosesser skal legge til rette for å sikre styrets strategiske handlingsrom. Fordelingen av universitetets ressurser skal skje gjennom åpne prosesser og etter forutsigbare prinsipper. Universitetets budsjettfordelingsmodell er under videreutvikling gjennom Risa II-utvalgets arbeid. Med utgangspunkt i ny modell for finansiering av universiteter og høyskoler vil utvalget gi styret anbefalinger for å videreutvikle universitetets budsjettmodell.
- Langsiktig forvaltning av universitetets ressurser er viktig for å gi grunnlag for vekst og prioriteringer i den faglige virksomheten. Universitetet skal innføre langtidsbudsjett for alle enheter slik at det sikres et solid beslutningsgrunnlag for å kunne innrette ressursene til beste for å løse våre primæroppgaver og foreta strategiske satsninger. Universitetets strategi for anskaffelser skal revideres for å sikre at våre innkjøp bidrar til god ressursutnyttelse og støtter opp om våre kjerneoppgaver.

Nasjonale styringsparametere

Antall på studiepoeng per faglig årsverk

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

UiB ønsker å være et foregangsuniversitet i arbeidet for likestilling og kjønnsbalanse på alle nivåer i organisasjonen. Det er et mål at kvinner skal utgjøre 50 % av nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved UiB i planperioden og at andel kvinner totalt innenfor kategorien skal utgjøre minst 40 %. En særlig utfordring ligger i å rekruttere flere kvinner til faglige toppstillinger.

Andel midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger

Det er et mål å redusere andel midlertidig tilsatte. I den forbindelse ble det utarbeidet en handlingsplan for redusert midlertidighet ved UiB. Planen har ambisiøse målsettinger og arbeidet med å følge opp de konkrete målene i planen skal prioriteres i 2016.

Innspill er gitt fra fagforeningene og samarbeidet skal videreføres. Det er utarbeidet et godt analysegrunnlag gjennom universitetets deltakelse i en nasjonal utredning av midlertidighet i Universitets- og høyskolesektoren høsten 2015.

Andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseet som er tilstrekkelig sikret og bevart

Museet vil opprettholde oppmerksomheten rundt sikring og bevaring av samlingene, med ferdigstillelse av flytting av utstillingssamlingene i Muséplassen 3 og deretter flytting av magasinsamlingene i Håkon Sheteligs plass 10.

Virksomhetsmål 4.1

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Styringsparametere

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/ tekniske stillinger

Effektive arbeidsprosesser skal også sikres gjennom lederutvikling og en organisasjonsgjennomgang som begge forankres i hele universitetssamfunnet. En viktig forutsetning er en forenklet rapporteringsstruktur og målet er å skape en formålstjenlig organisasjon. Universitetet vil nøye overvåke dimensjoneringen og utviklingen av ulike grupper ansatte; mellom vitenskapelige og teknisk/administrative, og fordelingen intern i disse.

Plan for tildelt bevilgning 2016

I tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er Universitetet i Bergen tildelt 3 mrd. kroner for 2016. Universitetets strategi for perioden 2016- 2022 gir de overordnede føringer for prioriteringene i 2016. Målrettede handlingsplaner gir retning for innsats innenfor prioriterte områder. Det satses på kvalitet i forskning og utdanning.

Dette betyr en vesentlig satsing på digitalisering av undervisningen og en fornyelse av dagens studietilbud. Det gjelder videre klynge-satsingen der en etablerer flere miljøer der både forskning og undervisning skal nyte godt av samspill med både andre interne og eksterne aktører.

For 2016 legges det til rette for følgende hovedprioriteringer:

- Forskningskvalitet og verdensledende miljø
 - Forsterkning av prosjekter som er vurdert til å ha svært høy kvalitet
 - Tverrfaglighet og strategiske satsninger
 - Etablering av kunnskapsklynger
 - Ta i bruk potensialet i BOA med særskilt fokus på EU-inntekter
- Utdanningskvalitet og læringsmiljø
 - Fornyelse av studieprogram, bedret gjennomføring og etablering av studieprogram med klare samfunnsmessige behov
 - Videreføring av DigUiB-prosjektet
 - Studentrekruttering
- Internasjonalisering
 - Aktivitet i utlandet og nettverk
- Kunnskapsformidling og samfunnsdialog
- Organisasjonsutvikling
- Infrastruktur

De viktigste økonomiske virkemidlene i budsjettet for 2016 er:

- Fordeling av 70 rekrutteringsstillinger, hvorav 18 nye.
- Budsjettet til DigUiB økes med 25 % og prosjektet fortsetter med høy prioritet innen utdanningsområdet.
- Incentivordning for EU-prosjekter videreføres.
- Utstyrsposten økes og gir rom for viktig infrastruktur.
- Videreføring for år 2 av 3 der det settes av totalt 12,2 mill. kroner over 3 år til å utvikle studieprogram ved tre av fakultetene.
- Videreføring for år 2 av 3 for styrking av Det juridiske fakultet med totalt 10 mill. kroner over 3 år.
- Fokus innenfor eiendomsområdet rettes mot klyngesatsningen slik at vi skal kunne realisere denne. Det største investerings- og vedlikeholdsbudsjettet for bygg noen sinne, med 297 mill. kroner.
- Omfordeling til strategi- og effektivisering på 1,5 % i 2016.

Tabell 21 gir oversikt over tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet for 2016.

Tabell 21. Plan for tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet 2016

Budsjett 2016	Inntekter					
	Annuum	Res utd.	Res RBO	Øremerket	Annet	Sum 2016
<i>Beløp i 1000 kr.</i>	Basis			Rekruttering		
Det humanistiske fakultet	174 077	74 012	23 525	67 828	16 165	355 607
Det matematisk-naturvit. fakultet	257 768	77 219	79 881	158 669	21 730	595 268
Det med-odontologiske fakultet	230 298	146 271	47 800	125 102	27 611	577 083
Det samfunnsvitensk. fakultet	124 699	68 526	23 682	47 581	4 733	269 222
Det juridiske fakultet	43 963	56 720	4 637	19 437	-	124 758
Det psykologiske fakultet	75 426	59 958	13 313	38 407	7 002	194 106
Universitetsmuseet	109 359		1 183	6 892	5 302	122 735
Universitetsbiblioteket	87 762				51 900	139 663
Felles forskningssatsinger/sentre	76 681				1 899	78 580
Forskningsstrategi					88 078	88 078
Teknisk infrastruktur og vitenskapelig utstyr					31 543	31 543
Felles utdanningsformål					36 868	36 868
Sum faglig virksomhet	1 180 034	482 708	194 021	463 916	292 831	2 613 510
Sum diverse felles tiltak	60 127	-	-	4 810	104 237	169 173
Sum Sentraladm.	193 604	-	-	-	-	193 604
Andre spesielle formål					36 000	36 000
SUM	1 433 764	482 708	194 021	468 725	433 068	3 012 287

Vurdering av utdanningskapasitet

Innenfor utdanning er kvalitetssikring og dimensjonering av utdanningsprogrammene avgjørende for å sikre den forskningsbaserte utdanningen som kjennetegner forskningsuniversitetene. Å få til riktig dimensjonering har vært en viktig oppgave de siste årene. Studentopptaket er økt tilsvarende økningen som følger av tildeling av nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet.

Det er sentralt at UiB tilbyr utdanninger som samfunnet etterspør. I denne sammenheng er klyngedannelsene sentrale. Dette vil ikke bare styrke forskningen, men også øke og fornye undervisningen. Universitetet er således positiv til å ta i mot nye fullfinansierte studieplasser, blant annet innenfor realfagene, helsefagene, musikkterapi og lærerutdanningen.

I forbindelse med etablering av kunnskapsklyngen Media City Bergen i et nybygg fra høsten 2017 ønsker UiB å tilby nye bachelorprogrammer innen områdene interaksjonsdesign for digitale medier, journalistikk og fjernsynsproduksjon med tilhørende masterstudium i interaksjons- og mediedesign, undersøkende journalistikk og serieproduksjon for tv og nett.

Nye, fremtidsrettede studietilbud innen medieinnhold og -teknologi er avgjørende for å imøtekomme kunnskapsbehov i en mediebransje i omstilling. Utdanningen vil være knyttet til sterke forskningsmiljøer innen mediefag og IT, de vil være praksisnære og ha høy arbeidslivsrelevans. Utdanningstilbudene vil være avgjørende viktig for å realisere ambisjonene i Media City Bergen om å skape et internasjonalt ledende miljø for innovasjon og kunnskapsutvikling innenfor mediefeltet, samt styrke redaksjonelle miljøet på Vestlandet. De nye studietilbudene vil ta i bruk den nyeste teknologien på feltet, og vil være undervisningsintensive og utstyrstunge fag. Nye studietilbud vil derfor forutsette nye fullfinansierte studieplasser i kategori A i departementets finansieringsmodell.

Innenfor MNT- fagene er det ønskelig å løfte fram områder der samfunnet har klare og tydelige behov, og som gir potensial for vekst og omstilling. UiB ønsker gjennom studieprogrammene å bidra til «det grønne skiftet», noe som gjennom UiBs profil i betydelig grad blir bidrag til et «blått skifte». Fornyelser i havnæringene skal trygge arbeidsplasser, bosetning og verdiskaping for kommende generasjoner. Innen den marine klyngen foreslår vi nye studieplasser i sjømat og havromsteknologi. Disse studieplassene vil styrke både UiBs marine klynge og teknologiklyngen. For teknologiklyngen foreslår vi også nye studieplasser i energiteknologi og medisinsk teknologi. Disse utdanningene og nye studieplassene vil bidra til en tett og effektiv kobling mellom UiBs realfaglige forsknings- og utdanningsmiljøer og næringslivet langs hele kysten, og dekke behov i en stadig mer teknologitung helsesektor.

Det er stort behov for flere realfagslærere. Skjerpede krav i matematikk for opptak til all realfagutdanning implementeres antagelig nasjonalt fra 2018, og vil medføre et økt lærerbehov i videregående skole. Mangel på kvalifiserte realfagslærere kan også være en av de langsiktige begrensningene for samfunnets omstillingsevne og for UiBs evne til å tiltrekke studenter til marin sektor og til ingeniørfag.

Det er behov for en økning i utdanningskapasiteten innenfor helsefag for å møte fremtidens helseutfordringer og innfri ambisjonene i samhandlingsreformen. Regjeringens uttalte ønske om økt satsning på rus, psykisk helsevern og bedre folkehelse er del av dette. Helsefagene ved UiB utgår fra sterke forskningsmiljøer og er praksisnære utdanninger med høy samfunnsrelevans og svært god rekruttering. Det er kapasitet til å ta i mot flere fullfinansierte studieplasser innenfor medisin, farmasi, psykologi, logopedi og barnevern. Masterprogrammet i barnevern har god søknad og er faglig innrettet for å møte økende samfunnsutfordringer på feltet. Det samme gjelder masterprogrammet i logopedi.

Det er planer klare for å realisere en 5-årig integrert utdanning i spesialpedagogikk/logopedi med fokus på biologiske og pedagogiske faktorer knyttet til språk og læring der igangsetting vil kreve nye studieplasser. En styrking av utdanningskapasiteten innenfor helsefagene vil være viktig for å

realisere utviklingen av helsecampus Årstadvollen og styrke samarbeidet mellom helsefag og profesjonsutdanningene ved UiB, HIB og i Vestlandsregionen.

Nye retningslinjer fra Helsedirektoratet innen psykosebehandling og rusbehandling, samt etterspørsel etter musikkterapikompetanse innen voksende felt som eldrehelse, gjør at det er behov for å øke den nasjonale utdanningskapasiteten i musikkterapi. De to norske utdanningsinstitusjonene på feltet, Norges musikkhøgskole og Universitetet i Bergen, er enige om at det er behov for å doble kapasiteten, fra 12 til 24 kandidater årlig ved hvert studiested, slik at den nasjonale kapasiteten økes til 48 kandidater årlig.

Studieplasser i musikkterapi legitimeres først og fremst av helsevesenets og brukernes behov. Samtidig presiserer den nasjonale strategien HO21 at helse også er et område for innovasjon, næringsutvikling og internasjonale forskningsambisjoner. Norsk musikkterapiforskning ligger langt framme internasjonalt, og musikkterapi er et av de fagene ved UiB som har potensial til å utvikle verdensledende forskingsmiljø.

En oppsummering av universitetets innspill til nye studieplasser er gitt i tabell 22.

Tabell 22. Muligheter for økte studieplasser

Studieretning	Plasser
Profesjonsstudiet i psykologi	20
Master i Logopedi	10
Master i medieproduksjon (Media City)	20
Bachelorprogrammer i digitale medier og TV- produksjon (Media City)	60
Master i barnevern	15
Spesialpedagogikk	15
Master i sjømat og havbruksteknologi	45
Integrerte masterprogrammer i teknologi og energi	60
Integrert lektorutdanning i matematikk og naturfag	20
Profesjonsstudiet i medisin	10
Farmasi	10
Ernæring	20
Musikkterapi	10
Lektorutdanning i historie/ religionsvitenskap	10
SUM	325

Oversikt over større investeringsprosjekter

Museumsbygget

Første fase (sørfløyen) av rehabiliteringen av universitetets monumentale museumsbygg er ferdigstilt august 2015.

Prosjektet for midt- og nordfløy har en kostnadsramme på 380 mill. kroner med planlagt byggestart i 2016 og ferdigstilling/nyåpning i løpet av 2019. Det er derfor svært gledelig at prosjektet er lagt inn i budsjettforslaget for 2016 med oppfølging de kommende årene.

Byggeprosjekter finansiert gjennom Statsbygg gis også utstyrsmidler. For museumsbygningens midt- og nordfløy vil det være behov for utstyrsmidler til etablering av nye utstillinger. Utstillinger

krever stor innsats over lengre tid før åpning. Totalt vil brukerutstyr og utstillingsprosjektet komme på om lag 150 mill. kr. inkludert lokal prosjektledelse og prosjektorganisasjon.

Campus Årstadvollen

Årstadvollen inneholder i dag Nytt odontologibygget, Overlege Danielsens hus, Gammelt odontologibygget og en byggeklar tomt sør i området. Rammene ligger altså godt til rette for en klyngedannelse for helse- og omsorgsforskning og undervisning. UiB ønsker å utvikle og konsentrere ressursene og innsatsen mot områder hvor vi har særlige forutsetninger for å lykkes nasjonalt og internasjonalt.

Det er nedsatt en styringsgruppe som arbeider med en visjon om Helse Campus Årstadvollen som skal «skape innovative helse- og omsorgsløsninger for hele mennesket, ved hjelp av fremragende forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samarbeid». I så måte er dette en måte å styrke UiBs og Bergens posisjon innenfor den nye nasjonale forsknings- og innovasjonsstrategien for helse- og omsorgssektoren «HelseOmsorg 21»

I dette arbeidet inngår samtlige relevante helsemiljøer innenfor forskning, undervisning og kurativ virksomhet. Det medisinsk-odontologiske fakultet og Det psykologiske fakultet har i dag samarbeid med en rekke forskningspartnere som er interessert i fortsatt å være samlokalisert med UiB på Årstadvollen, slik som Folkehelseinstituttet og Uni Helse. Nye aktører har meldt sin interesse for samarbeid og som leietakere. Blant annet har Bergen kommune, Helse Bergen og BTO signalisert interesse for å etablere aktiviteter i nybygg på Årstadvollen. En slik satsing vil ha stor verdi for realisering av samhandlingsreformen. Gjennom en ny Helsecampus kan Bergen bli en foregangsarena for satsing på forebyggende helse, forskning i kommunehelse og kompetanseutvikling i primærhelsetjenesten. Satsingen vil også skape vesentlige forbedrede vilkår for studentene gjennom fornyelsen av bygningsmassen og gjennom en mer samlet campus for flere av helsefagene.

Rehabilitering av det gamle odontologibygget er det første skrittet for å realisere den overordnede visjonen. Gammelt odontologibygget gir en unik mulighet til å tenke nytt og helhetlig for bygningsmassen på Årstadvollen. Bygget er nedslitt, men vil med en rehabilitering som er stipulert til 368 mill. kroner i det allerede gjennomførte skisseprosjekt, bli et moderne og funksjonelt bygg for 307 ansatte og 140 studenter. Planen er at bygget skal bygges etter normene for «passivhus».

Masterplan for Campus Nygårdshøyden - Sør

Med ombygginger og nybygg kan Nygårdshøyden Sør bli en Teknologiport for våre egne miljøer og samarbeidende institusjoner og virksomheter. UiB arbeider med en masterplan for samling av ulike miljøer innen klima-, marin- og teknologisk forskning gjennom klyngedannelser. I den forbindelse er det svært positivt at det allerede er satt av midler til rehabilitering av Vestfløyen av «Geofysen». I den forbindelse må det nevnes at UiB er i dialog med Nansensenteret om flytting av dette til Vestfløyen av Geofysen. Med en slik løsning får vi samlet Klimaklyngen i dette bygget.

Tomten mellom Fysikkbygget og Geofysen er utredet med tanke på et teknologibygget. Konseptet er videreutviklet til det som nå er planen om Entek-bygget (Energi- og teknologibygget). Bygget vil ha stor betydning for videreutviklingen av det samlede energi- og teknologimiljøet i Bergen og inngår i et initiativ for å etablere en energiklynge med navnet «Science City Bergen», et tiltak som vil øke byens attraktivitet for både for forskere og studenter.

«Science City Bergen» vil muliggjøre en samlokalisering med CMR og har moderne laboratorier og teknologiplattformer. Det er forutsatt et tett samarbeid med Uni Research AS, HiB, næringslivet og andre aktører. Det nye bygget vil bedre studentenes arbeidsvilkår ved bedre og mer moderne studentarbeidsplasser i en aktiv energi- og teknologiklynge.

Reguleringsarbeidet til Entek- bygget pågår i samarbeid med Bergen kommune. Arealrammen er stipulert til 16.500 m² og vil bli avklart endelig når reguleringsplan foreligger. Prosjektet vil kreve at samarbeidspartnere går inn og dekker kostnader til husleie eller investeringer for areal de skal disponere. Universitetets areal vurderes å kunne utgjøre rundt 5 – 6000 m².

Rehabilitering av det eksisterende Realfagbygget inngår som en viktig del av utviklingen av en helhetlig campus på Nygårshøyden Sør. Bygget trenger en generell og større oppgradering for å være tjenlig for ansatte og studenter og imøtekomme dagens og morgendagens krav til moderne og trygge forsknings- og undervisningsarealer. Realfagbygget er et eksempel på at selv med normalt vedlikehold, vil tidens voksende krav til slutt innhente forskningsbygg dersom en ikke gjør større moderniseringstiltak underveis. Oppgraderingen bør skje etappevis over en tidsbegrenset periode på 8 år der en fjerdedel av bygget tas over 2 år hver. Dette betyr at det er behov for avlastningslokaler i denne perioden for både ansatte og studenter. Noe areal som blir ledig fremover må derfor planlegges midlertidig disponert til dette formålet.

De tekniske installasjonene er fra byggeåret. Det er behov for å skifte ut varmeanlegg, ventilasjonsanlegg, vinduer og gjennomføre generelle oppgraderinger av fasader. Det er ikke gjennomført noe skisseprosjekt for oppgradering, men basert på erfaringstall bør dette kunne gjennomføres for kostnader som vil ligge mellom 600 – 800 mill. kroner.

Ved å samle flere fagmiljø i Realfagbygget åpnes det nye muligheter for å selge andre bygg og redusere universitetets samlede areal. Universitetet har gjort deler av rehabiliteringen av realfagsbygget med egne ressurser. For 2016 bevilget Kunnskapsdepartementet 30 mill. kroner til rehabilitering og oppgradering av bygget.

Samlet sett vil samling av de ulike realfaglige klyngene rundt de aktuelle forskningsområdene styrke forskningen og samfunnsoppdraget innen teknologifeltet, klima og marin.

Arealer for Griegakademiet

Både KHiB og UiB har forutsetninger for å videreutvikle sine roller på nasjonalt nivå og bidra til å tydeliggjøre kunstfagenes arbeidsformer og innhold. En viktig forutsetning for å kunne etablere et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB er at det både styrker Griegakademiet og gir muligheter for å heve de faglige ambisjonene for kunstfagene samlet ved universitetet gjennom tverrfaglig samarbeid mellom et kunstnerisk fakultet og Det humanistiske fakultet.

Griegakademiet har i lengre tid hatt utfordringer knyttet til arealer og infrastruktur. Det er utarbeidet et skisseprosjekt for rehabilitering av Nygård skole, men dette er et krevende prosjekt å realisere både økonomisk og bygningsmessig. Etablering av et kunstnerisk fakultet kan åpne for nye muligheter. KHiB er i ferd med å reise et nybygg på Møllendal. Nabotomten eies av Statsbygg og som en del av fase 2 vil UiB utrede hvilke muligheter det er for å reise et nybygg. UiB vil derfor foreslå å reise et kurantbygg på tomten som vil gjøre samlokalisering av et kunstnerisk fakultet mulig.

Årsregnskap 2015

Ledelseskommentarer

Institusjonens formål

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med forskning, forskningsbasert utdanning og forskerutdanning i alle fagmiljøer.

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høykvalitet og internasjonalt format.

Vurdering av institusjonens drift i perioden

Driften ved universitetet anses som normal. Resultatet er bedre enn budsjettet, noe som i hovedsak skyldes høyere inntekter på grunnbevilgningen enn budsjettet. De økte inntektene er i hovedsak engangsbevilgninger til utstyr med mer. Lønnskostnadene på grunnbevilgningen er om lag som budsjettet og 4,1 % høyere enn i 2014. Driftskostnadene er høyere enn budsjettet.

Regnskapsavleggelse

Regnskapet for 2015 er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten samt regler i relevante statlige regnskapsstandarder. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører internkontroll som fungerer godt, er dokumentert og baserer seg på risikovurderinger. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

Gjennomføring av årets budsjett

Universitetet i Bergen gjennomfører oppdraget KD har gitt i tildelingsbrevet for 2015: Det blir gjennomført grunnleggende forskning, blir gitt forskerutdanning og gjennomført forskningsbasert undervisning med forventet omfang og kvalitet.

Overføringene på grunnbevilgningen har blitt redusert de siste årene, men i 2015 er overføringene økt. Dette var som forventet på grunn av midler til investering i bygg, både bevilgninger fra KD og inntekter fra salg av bygg. Midlene som overføres til 2016 er i stor grad knyttet til øremerkede avsetninger til større investeringer. Det at midlene er øremerket og i stor grad krever at ytterligere midler fra UiBs budsjett brukes til samme formål gjør at handlingsrommet kan føles mindre til tross for økte overføringer.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utgjør en stor del av universitetsbudsjettet og universitetet jobber for å øke denne delen av økonomien, spesielt inntektene fra EU. Aktiviteten i BOA i 2015 har vært betydelig høyere enn budsjettmålet for 2015 og regnskapet for 2015 viser vekst i BOA-økonomien sammenlignet med fjoråret. Det er vekst i både NFR-aktiviteten, EU-aktiviteten og aktiviteten finansiert av andre bidragsytere. I oppdragsaktiviteten er det en liten nedgang.

Resultatregnskap og periodisert budsjett

Totaltall

Tabell 1: Totaltall UiB, inntekter og kostnader.

UiB totalt (mill. kroner)	Årsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik 2015
Inntekter	4 113	4 331	5,3 %
Kostnader	4 061	4 165	-2,6 %
Driftsresultat	52	166	

Samlet sett er inntektene i 2015 218 mill. kroner (5,3 %) høyere enn periodisert budsjett, mens kostnadene er 104 mill. (2,6 %) lavere enn budsjettet. Driftsresultatet er 114 mill. kroner bedre enn årets budsjettmål.

GB

Tabell 2: tall inntekt og kostnad GB

UiB GB (mill. kroner)	Årsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik 2015	Regnskap 2014	Endring siste år
Inntekter	3 284	3 468	5,6 %	3 127	10,9 %
Lønn	2 232	2 215	0,8 %	2 128	4,1 %
Andre driftskostnader	1 131	1 298	-14,8 %	1 217	6,7 %
Interne transaksjoner	-131	-212	61,0 %	-169	25,1 %
Kostnader	3 232	3 301	-2,2 %	3 176	3,9 %
Driftsresultat	52	166	-219,2 %	-50	-435,1 %
Overført fra i fjor	56	56	0,0 %	106	-46,9 %
Overført videre	108	222	-105,4 %	56	295,8 %
Sum	0	0		0	

Inntektene på grunnbevilgningen er 184 mill. kroner (5,6 %) høyere enn budsjettet og 341 mill. (10,9 %) høyere enn i 2014. Hovedårsakene til økningen er tildelinger fra KD på 35 mill. kroner til rehabilitering av Jahnebakken 5 og 50,8 mill. kroner i utstyrsmidler til Universitetsmuseet og inntekter fra salg av bygg (Allégaten 36, salgssum 16,65 mill. kroner og Johannes Bruns gate 12, salgssum 82,5 mill. kroner).

Kostnadene er 69 mill. kroner (2,2 %) høyere enn budsjettet og 125 mill. kroner (3,9 %) høyere enn i 2014. Økningen kan blant annet tilskrives høy aktivitet på byggprosjekter, innfasing av Sarssenteret i UiB sin økonomi, økte lønnskostnader på grunn av fjorårets lønnsoppgjør og gjennomføring av forsinket aktivitet. Antall årsverk på grunnbevilgningen har vært 1,6 % høyere i 2015 enn i 2014.

Driftsresultatet er 166 mill. kroner og overføringene øker dermed fra 56 mill. kroner ved inngangen til 2015 til 222 mill. kroner ut av 2015.

BOA

Tabell 3: Inntektsutvikling BOA

Inntekter BOA (mill. kroner)	2012	2013	2014	2015	Endring siste år
NFR-inntekt	406	307	386	424	9,9 %
EU-inntekt	51	48	65	70	7,7 %
Annen bidragsinntekt	352	342	318	347	9,0 %
Oppdragsinntekt	26	28	24	22	-7,8 %
Sum	834	725	794	864	8,8 %

Tall for 2014 er endret i forhold til avlagt årsregnskap 2014 pga. endring i finanseringskilder i 2015, jf. note 1.

NFR-tall for 2012 er aktivitets tall (inntektsføring endret fra 2013).

Inntektene for bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) blir bokført når aktiviteten blir gjennomført og kostnadene blir bokført. Tabell 3 viser at inntektene i 2015 er 864 mill. kroner, det vil si 70 mill. kroner (8,8 %) høyere enn i 2014. Inntektene er også høyere enn budsjettmålet på 829 mill. kroner. NFR-inntekten har økt med 9,9 % i forhold til 2014 og EU-inntektene har økt med 6,1 %. Andre bidragsinntekter har økt med 9,3 % mens det har vært en liten nedgang i oppdragsinntektene sammenlignet med 2014. Noe av økningen i BOA kommer av prosjekter tilhørende Sarssenteret, som ikke var inkludert i UiBs regnskap i 2014. Aktivitetsøkningen viser også i antall årsverk på BOA, dette har vært 7 % høyere i 2015 enn i 2014.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og øvrige bankkonti er 934,8 mill. kroner. Det er Det er 145,4 mill. kroner høyere enn per 31.12.2014.

Den totale virksomhetskapitalen er økt med 76 000 kroner siden 31.12.2014. Økningen kommer av overskudd i tre oppdragsprosjekter. Kapitalinnskudd på 1 mill. kroner i Bergen Teknologioverføring AS og 0,196 mill. kroner i Forskningscenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS medfører en omgjøring av opptjent virksomhetskapital til bunden virksomhetskapital med tilsvarende beløp.

Universitetet har i 2015 solgt to bygg, noe som viser i nedgangen i anleggsmidlene.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 434,1 mill. kroner. Avregningen består av 222,4 mill. kroner for avsatte bevilgninger, 114,8 mill. i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag og 96,8 mill. kroner er ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger. Det er en økning i forhold til 31.12.2014 på 136,2 mill. kroner.

Utvikling i avsatt andel til tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Per 31.12.2015 er overføringen på bevilgningsfinansiert virksomhet 222,4 mill. kroner. Dette er 166,2 mill. kroner høyere per 31.12.2014 og høyere enn budsjettet. Tabell 4 viser utviklingen i overføringene slik de er presentert i note 15.

Tabell 4: Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	2015	2014
KD Utsatt virksomhet	129,6	112,0
KD Strategiske formål/sparing	145,5	36,8
KD Investeringer	18,0	-18,0
KD Annet (forskutteringer)	-74,8	-81,0
Andre dep - utsatt virksomhet og investeringer	4,2	6,4
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	222,4	56,2

Hovedårsaken til at overføringene har økt er øremerkede midler som til dels er planlagt brukt over flere år, blant annet utstyrsmidler til museet og midler til rehabilitering av Jahnebakken 5. Midlene som er satt av til arbeidet i Jahnebakken 5 består både av tildelingen fra KD og inntekter fra salg av bygg. Forskutteringene er redusert med 6,2 mill. kroner i 2015.

Investeringer

Avskrivningene 2015 har vært noe lavere enn avskrivningene i 2014. Investeringene i eiendom er 6,5 mill. kroner lavere enn i 2014, mens de totale investeringene har vært 17,9 mill. kroner høyere i 2015 enn i 2014.

Tabell 5: Forholdet mellom investering og verdifall

Opprettholdelsesgrad	2005-2014	2015	2005-2015
Bygninger	1,4	0,2	1,3
Bygningsinstallasjoner	0,6	0,0	0,6
Delsum bygg	0,9	0,1	0,8
Teknisk-vitenskapelig utstyr	1,3	1,3	1,3
Datautstyr, lisenser og kontormaskiner	1,1	1,0	1,1
Inventar	1,2	1,6	1,2
Annet	0,6	1,9	0,7
Delsum andre eiendeler	1,2	1,2	1,2
Totalt	1,0	0,6	1,0

Tabell 5 viser forholdet mellom investering i eiendeler og det regnskapsmessige fallet i verdien på eiendelene. Forholdstallene sier noe om det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. Opprettholdelsesgrad over 1 indikerer at det ble investert mer enn verdifallet. I perioden 2005-2014 er forholdet mellom investering i bygg og verdifall bygg 0,8, samlet for alle UiB sine aktiverte eiendeler er forholdstallet 1. Odontologibyggets verdi ble aktivert i UiB sitt regnskap i 2013, og har hatt stor effekt på nøkkeltallet for opprettholdelsesgrad for bygg.

Forholdstallene kan være til hjelp for vurdering av om investeringsnivået for de forskjellige eiendelsgruppene er riktig. Ut fra tallene over de siste ti årene ser det ut som om det blir investert tilstrekkelig totalt sett, men for bygninger og bygningsinstallasjoner er verdifallet større enn verdiøkningen. Dette er normalt i år der ingen nye bygg eller lignende kommer inn i regnskapet. I første tertial 2016 skal den nye Universitetsaulaen inn i regnskapet med om lag 300 mill. kroner, dette vil forbedre nøkkeltallene for bygg.

Det har vært høyt prioritert ved universitetet i de senere år å allokere betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering i bygg og infrastruktur. Prioritering av dette vil fortsette og økte investeringer og driftskostnader innenfor byggområdet ventes å kreve en større del av universitetets budsjetter i årene fremover. Rehabilitering av Jahnebakken 5 og ferdigstilling av Universitetsmuseet vil være store investeringer i bygg i tiden fremover.

Bergen, 11.02.2016

Dag Rune Olsen
rektor

Peter M. Haugan

Kjersti Fløttum

Synnøve Fluge

Synnøve Myhre

Thea Sofie J. Grastveit

Magnus B. Nygaard

Anne Kverneland Bogsnes

Johan Fredrik Odjell

Joakim Palme

Kari Amble

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode som skal behandles som bevilgninger etter bestemmelsene i SRS 10 og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene. Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet* på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapsital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapsital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapsital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linje Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen

Resultatregnskap

Beløp i 1000 NOK

	Note	2015	2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	3 284 157	2 960 213
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	841 336	770 033
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	8 674	8 734
Salgs- og leieinntekter	1	197 283	181 782
Andre driftsinntekter	1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 331 450	3 920 762
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	2 609 261	2 498 687
Varekostnader		7 386	7 346
Andre driftskostnader	3	1 256 299	1 168 767
Avskrivninger	4,5	292 349	296 459
<i>Sum driftskostnader</i>		4 165 295	3 971 259
Ordinært driftsresultat		166 156	-50 497
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	2 237	2 658
Finanskostnader	6	2 089	1 774
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		148	884
Resultat av ordinære aktiviteter		166 304	-49 613
Avregninger			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-166 228	49 613
<i>Sum avregninger</i>		-166 228	49 613
Periodens resultat		76	0
<i>Disponeringer</i>			
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	8	-76	0
<i>Sum disponeringer</i>		-76	0

Balanseregnskap

Beløp i 1000 NOK

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	5 277	3 990
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 277	3 990
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	4 884 775	5 144 543
Maskiner og transportmidler	5	7 713	7 550
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	393 951	366 088
Anlegg under utførelse	5	20 000	20 000
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 306 439	5 538 181
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	11	44 350	44 350
Investeringer i tilknyttet selskap	11	1 722	526
Investeringer i aksjer og andeler	11	2 300	2 300
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		48 372	47 176
Sum anleggsmidler		5 360 088	5 589 347
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	12	1 920	1 825
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		1 920	1 825
II Fordringer			
Kundefordringer	13	84 216	75 052
Andre fordringer	14	100 109	84 137
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 043	2 776
<i>Sum fordringer</i>		186 367	161 965
IV Kasse og bank			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	813 061	667 711
Andre bankinnskudd	17	121 753	117 247
Andre kontanter og kontantekvivalenter	17	7	18
<i>Sum kasse og bank</i>		934 821	784 975
Sum omløpsmidler		1 123 108	948 766
Sum eiendeler		6 483 196	6 538 112

Beløp i 1000 NOK

	Note	31.12.2015	31.12.2014
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	8	16 700	16 700
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>		16 700	16 700
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	8	33 396	33 321
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>		33 396	33 321
Sum virksomhetskapital		50 096	50 021
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	5 311 716	5 542 171
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		5 311 716	5 542 171
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		141 872	122 833
Skyldig skattetrekk		94 560	96 781
Skyldige offentlige avgifter		87 693	84 926
Avsatte feriepenger		219 224	209 994
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16	27 688	21 054
Annen kortsiktig gjeld	18	116 296	112 433
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		687 332	648 022
IV Avregning med statskassen			
Avsetning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	222 427	56 199
Ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag (nettobudsjetterte)	15	114 843	131 658
Ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	15	96 781	110 042
<i>Sum avregninger</i>		434 052	297 899
Sum gjeld		6 433 100	6 488 092
Sum virksomhetskapital og gjeld		6 483 196	6 538 112

Noter

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 NOK

	2015	2014
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	3 022 376	2 778 379
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)*	-166 665	-148 785
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)*	292 349	296 459
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	104 771	5 995
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	-2 278	-2 205
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	2 079	2 190
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	3 252 631	2 932 032
Tilskudd og overføringer fra andre departement		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement og direktorat	31 526	28 181
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	31 526	28 181
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.		
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	3 284 157	2 960 213
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	114 236	109 728
- utbetaling av tilskudd til andre virksomheter (-)	-10 638	-11 515
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	103 597	98 213
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	560 343	459 490
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-136 132	-72 570
Periodens netto tilskudd fra NFR	424 210	386 920
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾		
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	527 808	485 133
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	5 229	5 943
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	61 822	45 680
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	41 843	63 666
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	24 753	11 745
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	133 646	127 034
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horizon 2020)	106 930	106 599
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	29 015	15 574
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-66 961	-58 502
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horizon 2020)	68 984	63 671
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 363	1 079
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)		
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)		
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 363	1 079
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	203 994	191 784
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	95 871	82 747
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	-96 781	-110 444
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	110 444	120 812
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	109 535	93 115
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	841 336	770 033

Sammenligningstall innenfor tilskudd og overføringer fra andre pr 31.12.14 er endret i forhold til avlagt årsregnskap 2014 pga endring i finanseringskilder i 2015

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter, forts		
	2015	2014
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.</i>		
Salg av eiendom	8 634	8 728
Salg av andre driftsmidler	40	6
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.4 i resultatregnskapet)</i>	8 674	8 734
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet:</i>		
Statlige etater	10 849	10 219
Kommunale og fylkeskommunale etater	128	273
Organisasjoner og stiftelser	3 202	4 607
Næringsliv/privat	5 409	6 065
Andre	2 837	3 152
<i>Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>	22 425	24 316
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>		
Leieinntekter	30 573	28 933
Pasientinntekter	28 029	25 379
Andre inntekter	116 256	103 154
<i>Sum andre salgs- og leieinntekter</i>	174 858	157 466
<i>Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)</i>	197 283	181 782
Sum driftsinntekter	4 331 450	3 920 762

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

Beløp i 1000 NOK

	2015	2014
Lønninger	1 820 388	1 742 652
Feriepenger	227 273	217 962
Arbeidsgiveravgift	326 214	313 363
Pensjonskostnader*	237 224	234 418
Sykepenger og andre refusjoner	-84 623	-76 163
Andre ytelser	82 785	66 455
Sum lønnskostnader	2 609 261	2 498 687
Antall årsverk:	3 612	3 560

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet):

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,7 prosent for 2015.

Premiesatsen for 2014 var 13,15 prosent.

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Andre	
	Lønn	godtgjørelser
Rektor	1 362	4
Administrerende direktør	1 265	4
Godtgjørelse til styremedlemmer*	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	100	
Eksterne styremedlemmer	100	
Styremedlemmer valgt av studentene	100	
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon (1.vara for vintenskapelige tilsatte)	50	
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon (øvrige utenom 1.vara for vintenskapelige tilsatte)		8
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		8
Varamedlemmer for studenter		8

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for budsjettåret 2015. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for budsjettåret 2015. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 NOK

	2015	2014
Husleie	139 007	136 290
Vedlikehold egne bygg og anlegg	129 393	114 113
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	146 277	134 647
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv	42 600	30 057
Mindre utstyrsanskaffelser	48 811	47 480
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 927	10 045
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksternt	169 656	158 065
Reiser og diett	139 973	129 691
Øvrige driftskostnader (*)	432 655	408 380
Sum andre driftskostnader	1 256 299	1 168 767

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tidsskrifter	51 643	43 931
Rekvisita, materiell og driftskjøp	76 532	69 763
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	41 746	46 768
Porto, telefon, linjeleie mm.	17 130	16 984
Representasjon, bevertning, markedsføring	12 593	23 141
Tilskudd mm.	88 482	85 544
Øvrige driftskostnader	144 529	122 249
Sum øvrige driftskostnader (*)	432 655	408 380

Økningen i vedlikehold egne bygg og anlegg skyldes bla rehabilitering av ventilasjonanlegget på Dragefjellet skole og rehabilitering av Øisteinsgate 3.

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 NOK

	F&U	Rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2014		18 785		18 785
+ tilgang pr. 31.12.2015 (+)		2 635		2 635
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2015 (-)		0		
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)		0		
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	21 420	0	21 420
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2014 (-)				
- nedskrivninger pr.31.12.2015 (-)				
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2014 (-)		-14 795		-14 795
- ordinære avskrivninger pr.31.12.2015 (-)		-1 348		-1 348
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2015 (+)				
Balanseført verdi 31.12.2015	0	5 277	0	5 277

Note 5 Vårlige driftsmidler

Beløp i 1000 NOK

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	S-anskaffelse	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2014	624 102	7 264 754		20 000			261 794	1 443 225	9 613 875
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2015 - eksternt finansiert (+)									
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2015 - internt finansiert (+)									
+ andre tilganger pr. 31.12.2015 (+)		19 704					1 797	142 529	164 030
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2015 (-)	-16 210	-126 049					-60	-3 551	-145 870
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)									
Anskaffelseskost 31.12.2015	607 891	7 158 409	0	20 000	0	0	263 531	1 582 203	9 632 035
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2014 (-)									
- nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)		-2 744 312							
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2014 (-)		-174 745							
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2015 (-)		37 532					60	3 507	41 099
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2015 (+)									
Balansført verdi 31.12.2015	607 891	4 276 884	0	20 000	0	0	7 713	393 951	5 306 439

Avskrivningsatser (levetider)

	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	Virksomhets-s-spesifikt	3-15 år lineært
--	-------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------	-----------------------	-------------------------	-----------------

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	16 210	82 940					42	99 192
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)	-16 210	-88 517					-44	-104 771
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-5 577	0	0	0	0	0	-2

Vederlag ved avhending av anleggsmidler tomt og driftsbygning gjelder salg av Allegaten 36, salgssum 16 650 000 og Johannes Brunsgate 12, salgssum 82 500 000

* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 5 Varige driftsmidler, forts**Vedr. bygg under arbeid i regi av Statsbygg**

Opprusting av Musepl.3, sørløyt med opparbeidelse av ny aula har pågått i regi av Statsbygg. Aulaen er tatt i bruk til arrangementer i august 2015. Det skal pågå prøvedrift 6 mnd og UiB vil overta 1. tertial 2016.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2014	Langsiktig gjeld 31.12.2014	Kontraktenes utløpsår	Brutto areal m ²
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u> Thormøhlensgate 55 A**** Seksjonene 3, 5, 6, 7 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55	kr 143 197 182	kr 140 390 576	2026+10 2021+10+5	455 16 170
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS*****</u> Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus Jon Lunds Plass 3 Rosenberggt. 39 Nina Griegs gate 2,4,6, Nygård skole, S2 Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14 Jekteviksbakken 31 Thormøhlensgate 53 A Thormøhlensgate 53 B	kr 595 107 319	kr 677 692 051	2035 2029 2029 2035 2033 2019 2024 +5+5+5 2019	17 275 790 1 214 4 180 1 175 3 383 4 572 5 264
<u>Magør Eiendom AS</u> Harald Hårfagres gt. 29-31 ** Lars Hilles gate 3, Nygård skole, S1*** Thormøhlensgate 55 A del av S 9	kr 40 761 703	kr 40 761 702	2034 2025+10+5	1 914 4 662 1 417
Sum total	kr 779 066 204	kr 858 844 329		60 699

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

** I Harald Hårfagresgt. 29-31 er det gjennomført et større rehabiliteringsprosjekt som er lånefinansiert. Bare den delen av rehabiliteringskostnadene som innebærer standardheving utover det opprinnelige, aktiveres (de andre utgiftsføres direkte og gir store fremførbare underskudd i investeringsperioden).

*** Nygård skole S1 leies av Bergen kommune for 5+5 år. UiB skal overta leieforholdet når kommunen flytter ut.

****Ervervet 01.07.15. Leies til UiB fra primo 2016. Går inn i leieavtalen for Thormøhlensgate 55

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	395
Hudbygget	199
Kvinneklinikken	461
Øyebygget	508
Studenthuset Gamle Gade	859
Barneklinikken	641
Haukelandsbakken	138
Sentralblokken	3 661
Laboratoriebygget	4 569
Laboratoriebygget	370
Barnepsykiatrisk	26
Undervisningssenteret	234
Sandviken	527
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	12 588

Av oppdatert oversikt fra Helse Bergen pr 15.01.2013 fremgår det at UiB har disposisjonsrett over et bruttoareal på 12 218 kvm.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enig om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse.

Tomtene skal følges disse to byggenes yttervegger. Det er avholdt kartforretning med Helse Bergen i desember 2014 og UiB venter på endelige papirer fra Bergen kommune.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 NOK

	2015	2014
Finansinntekter		
Renteinntekter	1 015	1 549
Agio gevinst	1 222	1 109
Sum finansinntekter	2 237	2 658
Finanskostnader		
Rentekostnad	64	88
Agio tap	2 025	1 685
Sum finanskostnader	2 089	1 774

I perioden har det vært store valutasvingninger.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2015	31.12.2014	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	5 277	3 990	1 995
Balanseført verdi varige driftsmidler	5 306 439	5 538 181	2 769 090
Sum	5 311 716	5 542 171	2 771 085
Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)			12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2015:			2 771 085
Fastsatt rente for år 2015:			2,05 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital*:			56 807

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"

Note 7 gjelder ikke for UiB

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalen knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Beløp i 1000 NOK

<i>Innskutt og bunden virksomhetskaper:</i>	<i>Beløp</i>
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2015	16 700
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2015	16 700

Bunden virksomhetskaper:

Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2015	30 476
Kjøp av aksjer i perioden	1 196
Bunden virksomhetskaper 31.12.2015	31 673

Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2015	48 373
---	---------------

Annen opptjent virksomhetskaper:

Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2015	2 844
Overført fra periodens resultat	76
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	-1 196
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2015	1 724

Sum virksomhetskaper 31.12.2015	50 096
--	---------------

I Bergen Teknologioverføring AS har det vært en kapitalforhøyelse. UiB har deltatt med kr 1 000. Forskningscenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS er stiftet 17.12.15. UiB har tegnet seg for aksjer tilsvarende kr 196.

Note 9 og 10 gjelder ikke for UiB

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 NOK

	Organisasjons- nummer	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Arets resultat*	Balansført egenkapital **	Balansført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
Aksjer							
Uni Research AS	985 827 117	14 875	85,0 %	8 521	122 182	29 750	29 750
Unifond AS	995 200 090	10 000	100,0 %	0	187	200	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983 231 292	400	100,0 %	0	1 192	400	400
Chr. Michelsens Research AS	965 243 798	14 000	50,0 %	-6 815	126 286	14 000	14 000
Bergen Teknologioverføring AS	987 753 153	46 061	33,4 %	-2 228	16 426	1 040	1 040
Forskningscenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS		490	49,0 %			196	196
Bergen Vitensenter AS	989 005 049	450	19,0 %	-8 587	2 829	451	451
SKIBAS	973 199 986	1	33,3 %	183	7 469	35	35
Sum aksjer				-8 926	276 571	46 072	46 072
Andeler (herunder leieboerinnskudd)							
Leieboerinnskudd i Stiftelsen Bryggen Museum				0	0	2 300	2 300
Sum andeler				0	0	2 300	2 300
Balansført verdi 31.12.2015				-8 926	276 571	48 372	48 372

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

Antall aksjer i Bergen Teknologioverføring AS er økt fra 40 til 46 061,- som følge av en aksjesplitt, hvor antall aksjer økte fra 40 til 40 000, og en kapitalutvidelse, hvor UIB tegnet seg for 6 061 nye aksjer til tegningsbeløp 1 000. I tillegg har det vært en kapitalutvidelse som har gjort at UIB sin eierandel er redusert fra 41,1 % til 33,4 %.

Forskningscenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS er stiftet 17.12.15. UIB har tegnet seg for aksjer tilsvarende kr 196.

Vedr endring av balansført egenkapital for Bergen Vitensenter AS har Bergen kommune ettergitt langsiktig gjeld på kr 8.2 mill i 2014 som er omgjort til egenkapital.

Note 12 Varebeholdninger

Beløp i 1000 NOK

31.12.2015 31.12.2014

Anskaffelseskost

Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	273	167
Beholdninger beregnet på videresalg	1 646	1 658
Sum anskaffelseskost	1 920	1 825

Sum varebeholdninger	1 920	1 825
-----------------------------	--------------	--------------

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 NOK

31.12.2015 31.12.2014

Kundefordringer til pålydende	85 916	76 552
Avsatt til latent tap (-)	-1 700	-1 500
Sum kundefordringer	84 216	75 052

Aldersfordeling kundefordringer:

31.12.2015 31.12.2014

Ikke forfalt	75 863	63 770
1-30 dager	5 283	3 176
31-60 dager	534	868
61-90 dager	437	2 025
91-180 dager	651	4 613
181-360 dager	1 173	495
Over 360 dager	275	104
Sum	84 216	75 052

Det er avsatt ca 2 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut i fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 NOK

Fordringer	31.12.2015	31.12.2014
Forskuddsbetalt lønn	700	599
Reiseforskudd	2 410	3 422
Personallån	933	364
Andre fordringer på ansatte	7 494	7 470
Forskuddbetalte kostnader	73 525	59 362
Andre fordringer	15 047	12 921
Sum	100 109	84 137

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 NOK

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2015	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Fakultetenes frie annuum	-44 294		-61 768	17 474
Vitenskapelig utstyr	32 367		32 990	-623
Rekrutteringsstillinger	8 553		19 025	-10 471
Andre prioriterte oppgaver*	132 975		121 760	11 216
SUM utsatt virksomhet	129 601		112 006	17 595
<i>Strategiske formål</i>				
Tildeling til rehabilitering av bygg, Jahnebakken 5	28 500		-	28 500
Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5)	60 000		0	60 000
Utstyr i odontologibygget (planlagt i 2016) - sentral avsetning	24 554		29 756	-5 202
Utstyrsmidler Museet	23 800		-	23 800
Andre prioriterte oppgaver (bygningstiltak i 2016)*	8 656		7 017	1 639
SUM strategiske formål	145 510		36 773	108 738
<i>Større investeringer</i>				
Dragefjellet skole, ventilasjon	987		-6 973	7 960
Utstyr og tiltak i odontologibygget (planlagt i 2015)	2 841		390	2 452
Christiesgate 12, studentarb.plasser for psykologi	1 296		-1	1 297
Andre prioriterte oppgaver*	12 841		-11 380	24 221
SUM større investeringer	17 966		-17 964	35 930
<i>Andre avsetninger</i>				
Forskutteringer byggprosjekter	-70 173		-77 173	7 000
Andre formål*	-4 676		-3 823	-853
SUM andre avsetninger	-74 849		-80 995	6 143
Sum Kunnskapsdepartementet	218 229		49 820	168 409
Andre departementer				
Dobbeltkompetanse odontologi	846		1 328	-483
Spesialistutdanningen	1 653		2 990	-1 337
Kvalifiseringsprogrammet	158		1 545	-1 387
Karakteristika ved alvorlig temporomandibulær disorder TMD	776		-	776
Jussformidlingen	689		396	293
Realfagstermar på nynorsk	77		120	-43
Sum andre departementer	4 199		6 379	-2 181
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	222 427	0	56 199	166 228
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	222 427	0	56 199	166 228
Korreksjon - feriepengeforpliktelser				0
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital - se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				166 228

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2015	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Periodisering KD inntekt i forhold til innbetaling	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Statlige etater	44 815	47 745	-2 930
Sum andre statlige etater	44 815	47 745	-2 930
Norges forskningsråd			
NFR	-14 242	130	-14 372
Sum Norges forskningsråd	-14 242	130	-14 372
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	-322	735	-1 057
Organisasjoner og stiftelser	6 567	8 819	-2 252
Næringsliv og private bidragsytere	28 850	23 149	5 701
Andre bidragsytere	12 416	14 422	-2 006
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	33 699	34 543	-844
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	3 060	1 713	1 347
Sum andre bidragsytere	84 271	131 256	-16 413
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	114 843	131 256	-16 413
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver	58 468	72 025	-13 557
Gaveforsterkning	38 313	38 419	-106
Sum gaver og gaveforsterkninger	96 781	110 444	-13 663
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	211 624	241 700	-30 076

* Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Med utsatt virksomhet menes tiltak som er forutsatt gjennomført i 2015. Strategiske er tiltak der det er vedtatt å bruke midlene i senere perioder (sparing).

Større investeringer er bygginvesteringer. Under andre avsetninger er universitetets forskutteringer ført opp. Forskutteringer muliggjør igangsetting av andre tiltak mot midlertidig inndekning i tiltak som er under sparing eller er forsinket (jmf utsatt virksomhet og strategi).

Tilgang er som hovedregel årets tildelte budsjett pluss merinntekter. Avgang er kostnadsført for 2015.

Innenfor KD-avsetningen er det forskuttet midler til tiltak innenfor virksomheten slik det går frem av "andre avsetninger". Som forskuttering regnes bevilgninger som er stilt til rådighet for bruk for et tiltak med midlertidig inndekning i utsatt virksomhet, strategiske tiltak eller byggtiltak. Forskuttering av salgsinntekt gjelder aktivitet som skal finansieres ved salg av bygg, der kostnadene kommer tidligere enn inntektene.

Sammenligningstall innenfor ikke inntektsførte bevilgning, bidrag og gaver mv er endret i forhold til avlagt årsregnskap 2014 pga endring i finanseringskilder i 2015

Underspesifikasjon av note 15 Avregning statlig og bevilgningsfinansiert virksomhet mv. (nettobudsjetterte virksomhete

Beløp i 1000 NOK

	Avsetning pr. 31.12.15	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
<i>Kunnskapsdepartementet</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Rekrutteringsstillinger	0		0	0
Bibliotekformål ved UB, drift	7		1 759	-1 752
Bibliotekformål ved UB, mediekjøp	-3 052		-823	-2 229
Museumsformål ved Universitetsmuseet i Bergen	5 913		2 338	3 575
Sentre og felles satsninger	32 367		32 990	-623
Fakultetenes frie annuum	-44 294		-61 768	17 474
Vitenskapelig utstyr	8 553		19 025	-10 471
Sentraladministrasjon og IT-infrastruktur	878		-3 190	4 067
Avskrivninger og avskrivningsinntekter	0		0	0
Internhusleie betalt til Eiendomsavdelingen	0		0	0
Bygningsdrift	6 056		7 451	-1 394
Forskerininterte prosjekter	13 195		21 801	-8 606
Andre forskningssatsninger	972		29 703	-28 731
Administrative systemer	4 890		3 908	982
Likestillingsarbeid	3 243		4 303	-1 060
Forskningsetisk komite REK III	5 160		5 776	-616
Førstesemesterstudiet	687		867	-180
Eksamensavvikling	0		-567	568
Etter og videreutdanning (12451)	9 971		-64	10 035
Norsk for fremmedspråkelige	511		-649	1 161
Studiesenter i England og Tyskland	0		912	-912
DigUiB	81		0	81
Avsatt til egenfinansiering BOA	24 520		12 646	11 873
Holbergprisen inkl. prispenger	461		1 403	-942
UH-nett vest	2 244		2 949	-705
Kjernefasiliteter	8 304		9 171	-866
Tungregnemaskin	1 637		0	1 637
Midler til fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	5 000		0	5 000
Andre tiltak samt restmidler på drift	42 299		22 066	20 232
Sum utsatt virksomhet	129 601		112 006	17 595

Underspesifikasjon av note 15 Avregning statlig og bevilgningsfinansiert virksomhet mv. (nettobudsjetterte virksomhete
Beløp i 1000 NOK

	Avsetning pr. 31.12.15	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
<i>Strategiske formål (planlagt i 2016 og senere)</i>				
Utstyr i nytt odontologibygg (planlagt i 2016) - sentral avsetning	24 554		29 756	-5 202
Tildeling fra KD til rehabilitering av bygg, Jahnebakken 5	28 500		0	28 500
Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5)	60 000		0	60 000
Salgsinntekter bygg (sparing)	8 656		1 892	6 764
Utstyrsmidler Museet	23 800		0	23 800
Musehagen (planlagt i 2016) - sentral avsetning	0		5 125	-5 125
Sum strategiske formål	145 510		36 773	108 738
<i>Større investeringer (planlagt i 2015)</i>				
Allegaten 70 - ny heis m.m .	-146		-4 184	4 038
Div arbeid ved fakultetene	1 677		-315	1 991
Inventar	0		509	-508
Undervisningsrom	40		-681	721
Salg av bygg	-17		-11 348	11 331
Museprosjekt 2014 - fase 2 - Statsbygg	0		-75	75
Utstyr og tiltak i odontologibygg (tiltak planlagt i 2015)	2 841		390	2 452
Sjøvannsledning HIB	-1 530		-896	-634
Forvaltning av UIBs kulturhistoriske bygg	-72		-187	115
ENØK tiltak - EOS	-89		66	-155
Skilting	688		112	576
Realfagbygget 4. etasje	0		168	-167
UM - utvendig hage	0		-110	111
Dragefjellet skole, ventilasjon	987		-6 973	7 960
Studieadministrativ avd. - fortetting	0		3 454	-3 454
Jahnebakken 5	-57		-115	58
Christiesgate 12, studentarb.plasser for psykologi	1 296		-1	1 297
Årstadveien 21 ODH - rehabilitering	1 497		-718	2 215
Nytt sjøvannsanlegg m/energidel-område 3	403		-247	650
ENTEK-bygget, prosjektering	-308		3 717	-4 025
KJOS-lab, uet.Jahnebk.3	1 960		0	1 960
HF div. prosjekter	3 913		4 340	-427
Realfagbygget - nye studentsosiale arbeidsplasser	871		1 428	-557
MOF studentsosiale arealer i ODH	1 159		1 486	-327
Utstyrsmidler Museet, Aula	7 726		0	7 726
Thormøhlens gate 55 - ombygging laboratorium 3. et.	1 451		0	1 451
Velferdshytter mv	-264		-730	466
Prosjekter under planlagt vedlikehold	-7 079		-2 351	-4 728
Andre bygg- og vedlikeholdsporsjekter	1 017		-4 702	5 719
Sum Større investeringer	17 966		-17 964	35 930
<i>Andre avsetninger</i>				
Forskuttering forskningstiltak	0		0	0
Forskuttering av salgsinntekt bygg	0		0	0
Forskutteringer byggprosjekter	-70 173		-77 173	7 000
Forskuttering printprosjekt IT	-4 676		-3 823	-853
Sum andre avsetninger	-74 849		-80 996	6 146
Sum Kunnskapsdepartementet	218 229		49 820	169 409
<i>Andre departementer og statlige etater</i>				
Utsatt virksomhet, Dobbelkompetanse odontologi	846		1 328	-483
Spesialistutdanningen	1 653		2 990	-1 337
Kvalifiseringsprogrammet	158		1 545	-1 387
Karakteristika ved alvorlig temporomandibulær disorder TMD	776		0	776
Jussformidlingen	689		396	293
Realfagstermar på nynorsk	77		120	-43
Sum andre departementer og statlige etater	4 199		6 379	-2 181
Sum andel bevilgningsfinansiert aktivitet	222 427		56 199	166 228

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 NOK

DEL I

	31.12.2015	31.12.2014
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater1)	1 475	790
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater1)	0	13
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser1)	294	489
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private1)	249	1 470
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	25	15
Sum fordringer	2 043	2 776

DEL II

	31.12.2015	31.12.2014
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater1)	8 611	4 614
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater1)	416	391
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser1)	2 366	2 650
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private1)	8 189	7 354
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	8 107	6 045
Sum gjeld	27 688	21 054

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

- 1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.
- 2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i 1000 NOK

	31.12.2015	31.12.2014
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	813 061	667 711
Øvrige bankkonti i Norges Bank *	112 874	107 580
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank*	8 878	9 667
Håndkasser og andre kontantbeholdninger*	7	18
Sum bankinnskudd og kontanter	934 821	784 975

Posten øvrige bankkonti i Norges bank består av innestående på gave og gaveforsterkningskonto.

Nedgangen i posten skyldes bla at det er lav tilgang og økt aktivitet for gavemidlene .

Posten Øvrige bankkonti består av innestående på konto for EU koordinatormidler. Økningen i innestående på denne bankkontoen skyldes økning av innestående på bankkonto, samt svakere kronekurs mot euro.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 NOK

Gjeld	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn	12 409	13 695
Skyldige reiseutgifter	960	3 123
Annen gjeld til ansatte	-394	-336
Påløpte kostnader	75 156	86 285
Annen kortsiktig gjeld	28 164	9 667
Sum	116 296	112 433

Spesifisering av annen kortsiktig gjeld:

Annen kortsiktig gjeld	4 393	565
EU-midler prosjektkoordinering	23 771	9 101
Sum annen kortsiktig gjeld	28 164	9 667

Økning i EU-midler prosjektkoordinator skyldes økning av innestående på bankkonto, samt svakere kronekurs mot euro.

Note 19 og 20 gjelder ikke for UiB

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Betegn 1 000 NOK

Prosjekt navn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horizon 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Sum
Nasal pandemic influenza vaccine	NASPANVAC	0	302	0	0	302
The European Polar Research Icebreaker Consortium	ERICONAB	0	48	0	0	48
European Collaborative Project on Inflammation and Vascular Wall Remodelling in Atherosclerosis	ATHEREMO	0	508	0	0	508
Pathophysiology and natural course of autoimmune adrenal failure in Europe	EURADRENAL	0	-322	0	0	-322
Study of strongly interacting matter	HADRONPHYSICS2	0	-2	0	0	-2
Sustainable trade in ethical aquaculture	SEAT	0	856	0	0	856
Construction kit for tailor-made vascularized bone/implants	VASCUBONE	0	1 226	0	0	1 226
Regenerating bone defects using new biomedical engineering approaches	REBORNE	0	2 224	0	0	2 224
Common language resources and their applications	CLARA	0	197	0	0	197
Hearing Voices - From Cognition to Brain Systems	VOICE	0	1 123	0	0	1 123
Tracing the evolution of symbolically mediated behaviours within variable environments in Europe and southern Africa	TRACSYMBOLS	0	1 240	0	0	1 240
Microbial Network Organisation	MINOS	0	3 068	0	0	3 068
Memory at War: Cultural Dynamics in Poland, Russia and Ukraine (MAW)	MAW	0	0	1	0	1
Unbiased Biomarkers in PREDiction of respiratory disease outcomes	U-BIOPRED	0	0	19	0	19
European Plate Observing System	EPOS	0	-5	0	0	-5
Coordinating for Cohesion in the Public Sector of the Future	COOPPS	0	22	0	0	22
Vaccination against Shigella and ETiC: novel antigens, novel approaches	STOPENTERICS	0	481	0	0	481
Multi-disciplinary University Traditional Health Initiative (MUTHI): Building Sustainable Research Capacity on Plants for Better Public Health in Africa	MUTHI	0	-144	0	0	-144
Changes in carbon uptake and emissions by oceans in a changing climate	CARBOCHANGE	0	1 379	0	0	1 379
Dynamics of Weakly Bound Quantum Systems	DWBQS	0	2	0	0	2
RIGOROUS THEORY OF PREPROCESSING	PREPROCESSING	0	3 530	0	0	3 530
Sub-seabed CO2 Storage: Impact on Marine Ecosystems (ECO2)	ECO2	0	769	0	0	769
Supermodelling by combining imperfect models	SUMO	0	-68	0	0	-68
Collaborative Research in Structure Preservation	CRISP	0	-20	0	0	-20
Additions and Lifestyles in Contemporary Europe Reframing Additions Project	ALICE RAP	0	13	0	0	13
Advanced European Infrastructures for Detectors at Accelerators	AIDA	0	90	0	0	90
Operational Global Carbon Observing System	GEOCARBON	0	-114	0	0	-114
Data Service Infrastructure for the Social Sciences and Humanities	DASISH	0	-165	0	0	-165
Protein citrullination as a link between periodontal diseases and rheumatoid arthritis (RA) and target for development of novel drugs to treat RA.	GUMS AND JOINTS	0	26	0	0	26
Sustainable prevention of obesity through integrated strategies	SPOTLIGHT	0	-160	0	0	-160
Integrated Assessment of Societal Impacts of Emerging Science and Technology from within Epistemic Networks	EPINET	0	1 546	0	0	1 546
Rheumatoid Arthritis and Periodontal Inflammatory Disease (RAPID)	RAPID	0	252	0	0	252
Strategies toward enhancing prediction of climate and its impacts	STEPS	0	158	0	0	158
High Impact Weather in the Arctic, fundamental understanding and future projections (HIMWARC)	HIMWARC	0	67	0	0	67
Parameterized Approximation	PARAPPROX	0	2 315	0	0	2 315
Global Lithospheric Imaging using Earthquake Recordings	GLIMER	0	136	0	0	136
Novel Tools for Early Childhood Predisposition to Obesity	SELECTIONPREDISPOS	0	3 451	0	0	3 451
Cancer Associated Fibroblasts (CAF) Function in tumour Expansion and Invasion	CAFFIN	0	688	0	0	688
North Atlantic Climate: Predictability of the climate in the North Atlantic/European sector related to North Atlantic/Arctic sea surface temperature and sea ice	NAGLIM	0	361	0	0	361
European Consortium for Pacific Studies	ECOPAS	0	2 192	0	0	2 192
Invasive seaweeds in rising temperatures: impacts and risk assessments	INVASIVE SEAWEEDES	0	0	51	0	51
Scanning Neutral Helium Microscopy: A novel tool for fast, nondestructive characterisation of mechanical parameters for nanostructured coatings	NEWMI	0	2 544	0	0	2 544
GLANAM (Glaciated North Atlantic Margins)	GLANAM	0	2 246	0	0	2 246
Strial Gamma Fishes has the Most Energetic Photon Phenomenon in our Atmosphere	IGF-MEPPA	0	3 092	0	0	3 092
Spatially resolved Ecosystem Models and their Application to Marine Management	SEAMAN	0	0	201	0	201
King of hearts, joints and lungs: periodontal pathogens as etiologic factor in RA, CYD and COPD and their impact on treatment strategies.	TRIGGER	0	2 005	0	0	2 005
Race, identity, exclusion and belonging in higher education: Personal narratives and classroom discourse	RIEBHE	0	2	0	0	2

Note 30 EU finansierte prosjekter forsettler på neste side

Note 30 EU-finansierte prosjekter (forts.)

Prosjekt navn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horizon 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogr am til FP7	Tilskudd fra andre tilskudd/programmer finansiert av EU	Sum	Koordinator rolle (JA/NEI)
Progenetic evolution in the deep-sea fauna	PRODEEP	0	194	0	0	194	Ja
Novel thermostable enzymes for industrial biotechnology	THERMOGENE	0	0	626	0	626	Nei
A common European approach to the regulatory testing of nanomaterials	NANOREG	0	575	0	0	575	Nei
Infrastructure for the European Network for Earth System modelling - Phase 2	IS-ENES2	0	211	0	0	211	Nei
Improving Outcome of Neutrotizing Fasciitis: Elucidation of Complex, Host and Pathogen Signatures that Dictate Severity of Tissue Infection	INFECT	0	420	0	0	420	Nei
Synthetic biology: Engaging with New and Emerging Science and Technology in Responsible Governance of the Science and Society Relationship	SYNE-NERGENE	0	402	0	0	402	Nei
Aggression subtyping for improved insight and treatment innovation in psychiatric disorders	AGGRESSOTYPE	0	103	0	0	103	Nei
Managing impacts of Deep-sea resource exploitation	MIDAS	0	268	0	0	268	Nei
Fixed Point Open Ocean Observatories Network	FIXO3	0	543	0	0	543	Nei
Enhancing prediction of tropical Atlantic climate and its impacts	PREFACE	0	3 298	0	0	3 298	Ja
Ocean Food-web Patrol – Climate Effects: Reducing Targeted Uncertainties with an Interactive Network	OCEANCERTAIN	0	4 133	0	0	4 133	Nei
Multi-product integrated biorefinery of Algae: from Carbon dioxide and Light Energy to high-value Specialities	MIRACLES	0	1 712	0	0	1 712	Nei
A Universal Influenza Vaccine through Synthetic, Dendritic Cell-Targeted, Self-Replicating RNA Vaccines	UNIVAX	0	580	0	0	580	Nei
Structure and Evolution of Complex Systems with Applications in Physics and Life Sciences	STREYGOMS	0	20	0	0	20	Nei
Egalitarianism: Forms, Processes, Comparisons	EGALITARIANISM	0	3 735	0	0	3 735	Ja
ICE2ICE - Arctic Sea Ice and Greenland Ice Sheet Sensitivity	ICE2ICE	0	7 514	0	0	7 514	Ja
Epileptics in Mental Disorders: The role of imprinting and methylation patterns in Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)	EPIMEN	0	64	0	0	64	Ja
Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System - Preparatory Phase	SIOS-PP	0	-82	0	0	-82	Nei
Mastering skills in the training Network for attention deficit hyperactivity and autism spectrum Disorders	MIND	724	0	0	0	724	Nei
NFR Eranet Mellgren	Mellgren	0	0	95	0	95	Nei
THERAPY OPTIONS THD -Neurotransmitter synthesis disorders: towards a therapeutic correction	THERAPY OPTION	0	-88	0	0	-88	Nei
Fairness, personal responsibility and the welfare state	NORFACE	0	68	0	0	68	Nei
Fusion of Alternative Climate Models By Dynamical Synchronization	COCLIMAT	715	0	0	0	715	Ja
Standardization and Development of Assays for...	FLUCCOP	0	0	3	0	3	Nei
ALEC	ALEC	212	0	0	0	212	Nei
Industrial Applications of Marine Enzymes: Innovative screening and Expression platforms to Discover and use the functional protein diversity from the sea	INMARE	195	0	0	0	195	Nei
Optimizing and Enhancing the Integrated Atlantic Ocean Observing System	ATLANTOS	308	0	0	0	308	Nei
Scientific basis and tools for preventing...	ParaFishControl	9	0	0	0	9	Nei
Paving the way towards gradual elimination of discards in European fisheries	Discardless	15	0	0	0	15	Nei
IMPROVING FUTURE ECOSYSTEM BENEFITS THROUGH EARTH OBSERVATIONS	ECOPOTENTIAL	17	0	0	0	17	Nei
European Joint Master in Quality in Analytical Laboratories	EMOAL	0	0	0	1 172	1 172	Nei
Nucleosome Structure & Function across Biological Scales and Biological Function	Nucleosome 4D	0	-427	0	0	-427	Nei
Joint European Master programme in system Dynamics	EMSD	0	0	0	73	73	Nei
Joint Degree Management-Sonferences and Training Project	JOI.CON	0	0	0	-16	-16	Nei
European Multiple Sclerosis Platform AISBL	EMSP	0	0	0	-100	-100	Nei
Framework for the Internationalisation of Doctoral Education	FRINDOC	0	0	0	2	2	Nei
Pilapuld Endomesoderm Development and Ecdysozoan Body Plan Evolution	PEMDEEV	0	849	0	0	849	Ja
Multidisciplinary training in exo-devx and neurobiology og marine animal models	NEPTUNE	0	1 613	0	0	1 613	Ja
Aramatic-Online Project	EVOMESODERM	499	0	0	105	1 05	Ja
The evolution of mesoderm and its differentiation into cell types and organ systems	CAI	951	0	0	0	499	Ja
Climate change across Cenozoic cooling steps reconstructed with clumped isotope thermometry	HEIRRI	47	0	0	0	47	Nei
Higher Education Institutions and Responsible Research and Innovation	SELFIE	9	0	0	0	9	Nei
Sustainable integrated care models for multi-morbidity, Financing and Performance	STERCP	60	0	0	0	60	Ja
Synchronisation to enhance reliability of climate prediction	EMBRIC	49	0	0	0	49	Nei
European Marine Biological Research Infrastructure Cluster to promote the Blue Bioeconomy	pi2EMBRIC	38	0	0	0	38	Nei
European Marine Biology Resource Centre preparatory phase 2	EPOS-IP	232	0	0	0	232	Nei
Elixir Implementation Phase	ELIXIR-EXCELERATE	53	0	0	0	53	Nei
How grassroots energy initiatives are changing the face of democracy in Europe	Repower Democracy	517	0	0	0	517	Ja
Dynamic hormone diagnostics	Ultradian	470	0	0	0	470	Ja
Tourism for Sustainable Heritage Sites in the "Cool North"		0	0	0	54	54	Ja
Fell fin.kilde		0	0	-14	74	60	Nei
Sum		5 120	62 816	1 048	1 364	70 348	

Tabellen over EU finansierte prosjekter for 2015 viser aktiviteten på prosjektene. For tidligere rapporteringer viser tilsvarende tabell innbetalte beløp.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 NOK

	Budsjett	Regnskap	Avvik budsjett/ regnskap	Regnskap
	2015	2015	2015	31.12.2014
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	3 156 504	3 284 157	127 653	2 960 213
Inntekt fra tilskudd og overføringer	809 540	841 336	31 796	770 033
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	5 000	8 674	3 674	8 734
Salgs- og leieinntekter	141 706	197 283	55 577	181 782
<i>Sum driftsinntekter</i>	4 112 750	4 331 450	218 700	3 920 762
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	2 591 278	2 609 261	17 983	2 498 687
Varekostnader	6 367	7 386	1 019	7 346
Andre driftskostnader	1 191 921	1 256 299	64 378	1 168 767
Avskrivninger	270 757	292 349	21 592	296 459
<i>Sum driftskostnader</i>	4 060 323	4 165 295	104 972	3 971 259
Ordinært driftsresultat	52 427	166 156	113 729	-50 497
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	96	2 237	2 141	2 658
Finanskostnader	452	2 089	1 637	1 774
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	-356	148	504	884
Resultat av ordinære aktiviteter	52 071	166 304	114 233	-49 613
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	-52 071	-166 228	-114 157	49 613
<i>Sum avregninger</i>	-52 071	-166 228	-114 157	49 613
Periodens resultat	0	76	76	0
<i>Disponeringer</i>				
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	76	76	0
<i>Sum disponeringer</i>	0	76	76	0

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2015	31.12.2014
Tilskudd fra EU	70 348	64 751
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	424 210	386 920
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	424 210	386 920
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	133 646	127 034
- tilskudd fra statlige etater	103 597	98 213
- oppdragsinntekter	22 425	24 316
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	259 668	249 563

Likviditet - Kontantstrømanalyse

Beløp i 1000 NOK

	Note	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		3 276 329	2 806 782
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		93 475	185 186
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater		510 505	487 936
innbetalinger av renter		1 015	1 549
innbetaling av refusjoner		84 623	76 163
andre innbetalinger		300 755	265 785
Sum innbetalinger		4 266 702	3 823 402
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		2 693 739	2 574 850
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		1 263 829	1 176 114
utbetalinger av renter		64	88
andre utbetalinger		90 751	60 226
Sum utbetalinger		4 048 384	3 811 278
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *		218 318	12 124
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		99 192	14 729
- utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler (+)		166 665	148 785
- utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak (+)		1 000	
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-68 473	-134 056
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter (nettobudsjetterte)			
innbetalinger av virksomhetskapital			
- tilbakebetalinger av virksomhetskapital (+)			
- utbetalinger av utbytte til statskassen (+)			
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		149 846	-121 932
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		784 975	906 907
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		934 820	784 975
* Avstemming			
	Note	2015	2014
periodens resultat		76	0
bokført verdi avhendede anleggsmidler		104 771	5 995
ordinære avskrivninger		292 349	296 459
netto avregninger		166 228	-49 615
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-166 665	-148 785
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-230 455	-153 669
endring i varelager		-95	563
endring i kundefordringer		-9 164	-8 215
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		-13 262	-13 563
endring i leverandørgjeld		19 038	-10 971
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		67 473	134 056
endring i andre tidsavgrensingsposter		-11 976	-40 132
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		218 318	12 124

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Nettobudsjetterte virksomheter har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Virksomhetens betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år. UiB sender likviditetsrapport til statsregnskapet en gang i måneden.

Bevilgningsoppstillingens øvre del viser alle finansielle eiendeler som UiB er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk verdi på transaksjonstidspunktet. For UiB gjelder det oppgjørskonto, leierboerinnskudd og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens midtre del omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. For UiB gjelder det oppgjørskonto og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens nedre del gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2015 for nettobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 NOK

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2015	31.12.2014	Endring
6001/820206	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	813 061	667 711	145 350
628002	Leieboerinnskudd	11	2 300	2 300	0
640216/810215	Gaver og gaveforsterkninger	17	112 874	107 580	5 294

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾

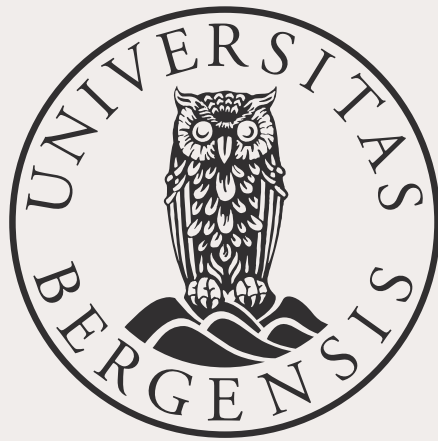
	Note	Regnskap 2015
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	667 711
Endringer i perioden (+/-)		145 350
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17	813 061

Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾

	Note	Regnskap 2015
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	107 580
Endringer i perioden (+/-)		5 294
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17	112 874

Samlet tildeling i henhold til utbetalingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	3 007 236
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				3 007 236
258	Tiltak for livslang læring	21	Tildeling av midler til fagmiljø for læringsanalyse	5 000
287	Forskningsinstitutter og andr	56	Ludvig Holbergs minnepris	10 050
470	Fri rettshjelp	72	Spesielle rettshjelpstiltak	3 417
770	Tannhelsetjenester	70	Tilskudd	28 108
<i>Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				41 575
Sum utbetalinger i alt				3 048 811

uib.no